

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES

Bibliothèque nationale de France

Luciani dialogus in charon Lucian.

Lucian

Z

~~999~~

Morah

Bona fabula hec:que loquitur nobis tot utilia
Auz quid sit.& quâ stultæ tâti reputatur.
Auro fidens Cresus auri gracia perit
Aureis muneribus nō delectatur deus.
Affectus animi cōparâtur apum examini.
Beati qui uere fuerint:aut felices. Solon.
Beatitudo in morte iudicâda Solonis.
Charon qs demon sit:& quod eius officium.
Cresus quo mō cū solone disputauerit sed uictus
Charō risus occasio fuit colloqui cū Mercurio
Cyrus qūo post multa p̃lia finiendus p̃dicatur.
Diuicie quâ sint uane:& irridende sapiētibus.
Fortitudo Milonis quâta:& post mortē nulla.
Hōinum & urbiū idem exitus:ga peritura.
Homīes m̃dani q̃re nō audiūt bonas âmoitōes
Homerus quid cātauit ad inferos euectus.
Mors intercipit uota multoz inspirate.
Mortis mīstri febris. qui uocāt homines.
Nudus quisq; egrediēt hominū : & pauper.
Solon solus iudicatur sapiens ga spreuit auz.
Trāslatio ista noua cur facta sit in p̃logo.
Vita hūana pulcre simlāt diūsis naturalibus.

lunam Charon etiam per
m. 2. quos Alexandri H. imbalis et
Scipionis de gloria bellis. Rerum

§ Eraphius Urbinas uir utriusq; iuris
interpres nostri temporis primarius.

Reuerendissime pater: gentiliū libros
de optimaz artium studiis: cū datur ocium fre-
quentius legere solet. Is nuper: cum Luciani
philosophi: apud grecos suo tempore clarissimi
quendā legeret dialogum q̄ inscribitur Caron.
latinū nescio quo interprete iam diu factum: me
pro mutua inter nos consuetudine rogauit: ut
illum sui grā emendarem: corrigerēq;: quoniam
extarēt q̄ multa eo mendosa: q̄ ad sentētiās ex-
plicandas: esset opus Sybilla interprete. Ego
uero illi uiro inpmis doctissimo: mihiq; amicissimo
morem gerere cupiēs: dialogum illum cepi prius
grecum: deinde pariter & latinū: quem ut uidi
minime sum miratus: si paz aut nihil intelli-
gerat. Quoniā nō cōuersus: sed maiori ex parte
cōfusus ac peruersus erat. Grece .n. cum distīcte
atq; dilucide loquatur: apud nos distorte & cō-
turbate per omīa fere p̄cedit. Itaq; his innēsis
caloribus: denuo e grecia ī latiū traduxi uerbis

latinis ita instructum; ut cū iocunditate legi; &
sine difficultate possit intelligi. Cui uero hūc
ip̄m adscriberem; non de nihilo tua dñatio mihi
occurrit: quā nō me fugit litteratoꝝ uiroꝝ esse
amātissimam; & qui ad bonos mores & ad hūane
uite instituta spectāt. eos sermones; summa cum
auīditate & legere & audire solere. Hunc ergo
dialogum quem tuo dedicaui obsequio; ut qua
me soles; ea cū benignitate suscipias; rogo. Quē
qdem cū legeris; nimiz & pculdubio letaberis
Sed opus est attentione; quoniā Mercurius iā
loquitur cum Carone. *Dialogi argumētum.*

Emon ille noīne Caron; qui ut poete aiūt
mortuoꝝ aīas; p acheronta flumen trāstert
ad inferos; cupiēs res hominū actusq; cognoscere;
exorata a plutone unius diei uenia; uiuentium
regionem ascendit. atq; inprimis cū uidisset quē
dam ab amico uocatum ad cenam; seq̄ ituz illi
pollicitum; repētino imbricis ictu humi mortuū
cecidisse; uehemēter arrisit. ei ridenti Mercurius
Iouis iussu; ex negotio missus obuiat; luiq; rīlus
causam rogat sic inquiens;

MERCVRIVS

Vid rides o Charō: et qđ apud superos
relictā Cymba uenisti: qui non sis solitus
intueri lucem: CHARON. Ego qđē o Mer-
curi: iam diu optaui res hominū actusq; uidere;
qui cū e uita decedunt: tātō cordolio merent.
Nam sine lacrimis ac merore apud nos nauigat
nemo. itaq; a plutone exorata uenīa unius dum-
taxat diei: ceu Thessalus ille adolescens: omisso
paululū officio remigandi: hanc lucem ascendi.
Qua in re: hunc tuū occursum duco mihi cōmo-
dissimum. nam cū res humanas probe teneas: eas
mihi ut ostendas uelim. MERCVRIVS
Non est mihi in p̄sentia ocium: iussu enī Iouis
ad obeunda negocia pergo: qui cum esset acutus
ad iram: uereor ne si tardus fuero: me adicit fa-
milie ur̄e: a celoz culmine deiciens: & ego instar
Vulcani: pede altero claudicās: uobis exhibeā
rīsum: pocula inferis propinādo. CHA. Non
potes o Mercuri: hac tantula in re: tuum mihi
denegare obsequium: cum hospes ac cōnauta sis
mihi apud inferos. Atq; meminisse debes. q̄ nec
sentinam ex haurire: nec remū trahere te iubeo:
quā. q̄ sis humeros latus: & ualeas lacertis. Sed

trāstra super sedens : & qñq; recumbās distentus :
cum mortuoz quouis tota nauigatione cōfabu-
laris : & ego solus et senex : ut plurimum duco
biremem. Itaq; amice te rogo : ut non desis huic
improbo desiderio meo . q̄ si me deseris : a cecis
differam nihil . Nam ceu illi errāt ac labuntur
intenebris : sic ego lippis oculis lumen aspicio .
Vez si mihi morem gerēs : nec diem nec operam
perdidisse cognosces. MER. Res ista sine
plagis ac pugnis : & sine meo magno malo q̄ fi-
eri possit nō uideo . tu puncto temporis ea putas
posse uideri que intueri lōgiori opus est die . nec
id preconis uoce facere mihi licet iniussu Iouis .
Tu p̄terea si hic inter mortales moram trahens :
non transuectabis in tempore mortuos : Plutōis
regno dederis pauperiem . Eacus quoq; egreferet
si intelliget sibi fraudari portoriū . In his tamē
difficultatibus maiori meo cum periculo geram
tibi morem . Verum quid sit opus factō : iam iam
animo uertamus. CFA. Hec tu opte prospice
ingenio o Mercuri : nam que sunt supra terram :
cum sim peregrinus eorum nihil noui. MER.
Excellētiori quodā loco nobis est opus o Caron
unde omniā p̄spici possint . Qz si gres ascendere

celum: nullus esset nobis labor. Nam ex eo loco
quasi e quadam specula: cuncta intueri liceret.

Vez tibi q inter manes perpetuo uersaris: cum
Iouis reginā ingredi fas nō sit. res ipsa admonet
ut aliquē eminentiorem locū cōsideremus. CHA.

Que solitus sum dicere uobis cum nauigamus o
Mercuri: ea te meminisse decet. Nam quādo uis
ūctoz uela uehemēter impetit: itumescitq; fluc-
tibus unda: uosq; nauigatōis impiti iubetis: nūc
uela laxari: nunc contrahi: aut ea permittere
uentis. ego in puppi sedens: ac clauū tenens: nō
in scius eoz que facto opus sunt: uobis silētium
indico. eodem modo tu o Mercuri ceu guberna-
tor in huiusmōi re: ea facies que potiora putes.

Ego uero ut lex extat apud laphtas: tacitus
sedens: que iusseris parebo. MER. Dicis q
• belle: iam tibi indico silentium. inueniam certe
speculam huic rei idoneā. Nunc Caucasus mōs
uel illo celsior pernasus: aut utroq; eminentior
olimpus erit comodior: nō de nihilo cū aspicio
memini olimpum: sed opera tua mihi est opus.

CHA. Iube: nam quoad ualeo tibi operā psta-
bo. MER. Extat apud Hoemz poetā: inter
grēcos clarissimum q duo Eoli filii cum adhuc

essent pueri: ossam a radicibus euellētes, olímpo
super imposuere. deinde pelion sup ossam: rati p
hunc modū posse ascendere celum. Sed quia ut
Iouis hostes: dederunt merito penas. Nos uero
cū nihil aduersus deos agamus: quid obstat ne
montes mōtibus superimponamus: ut de sublimi-
ori quodā loco cūcta intueri possimus. **CHA.**
Poterimus ne o Mercuri nos duo pelion eleua-
re & ossam. **MER.** Quid nī o Charon: an-
censes nos q̄ inter deos numeramur illis ado-
lescētibus esse imbecilliores? **CHA.** At non
uideretur possibile: q̄ res tāta per nos duos possit
fieri. **MER.** Tardus es ingenio Charon: &
poetaz minime peritus. nam Homerus ut supra
dixi poeta inprimis clarus: duobus uersibus ascē-
sum nobis in celū fecit. adeo facile: mōtes mō-
tibus superimponit. q̄ si hoc miraris: qd faceres
si Athlāta cognosceres? quē humeris celū susti-
nuisse cūcta fere decātant poete. Is ut aliqñ ab eo
quiesceret labore: asserūt Herculem iouis & Ale-
mene filium illi tante moli supposuisse caput.
CHA. Ista etiam audiui, sed ne uera sint tu
Mercuri ac poete norint. nos nostz negotium
prosequamur. **MER.** Verissima sunt o Carō

nec sapientissimos homines ista finxisse putes uelut
ais: ossam prius submoueamus: uelut Homerus
ipse architectus optimus nos suo carmine monet
Age iam solum iam lacertis robustioribus o cernis
quod facile hic confecimus fabricam, ascenda igitur an sit
hoc satis ut uideam: uel alium oporteat montem super
imponi. humilis nimium rei nostre hec eminentia est. nam
ab ascensu solis: uix ionia lidiaque uidentur. Ab
occasu solum italia ac sicilia. Ab aglone hister.
ab austro creta: nec ista ligdo apparent. Quare
oeta nobis est etiam mouendus: & super omnes par-
nasum ipsum poni oportet. CHA. Ita faciamus
sed uide ne supra modum opus extolles simul cum
illo humi ruamus: & acerbum in Homeri fabrica
fractus ceruicibus periculum faciamus. MER.
Bono sis animo: intuto cuncta consistant: transfera-
mus oetam: nunc superimponamus olimpum. En
rursum ascendo: examussum res se habet. cuncta
enim undique appareret: ascende iam Charon. CHA.
Da dexteram: o tantam molem me iubet ascendere.
MER. An ignoras quod nihil magnum sine pe-
riculo quis consequi potest? tene dexteram: caue
ponas inlubrico pedem. o factum bene: iam ascen-
disti. aduerte: hic parnasus biceps est: comprehen-

damus uterq; uerticem eius: ut queamus cuncta
prospicere. *pspice*: iâ orbem terre uides. *CHA*.
*V*ideo terram satis latam: quâ ingens quodam
circulabitur stagnû: cerno mōtes & flumina: co-
cito & flegetonte maiora: hominesq; pusillulos
& eoz quasi quosdâ nidulos. *MER*. *V*rbes
ille qdē sunt: quas tu nidulos appellas. *CHA*.
*V*ideo o Mercuri frustra nōs fuisse conatus: &
parnaſum cum caſtalio & oetam paz prodeſſe:
nam nō ueni ut mōtes & flumina *pspicerem*: ſed
intueri cupio hominū actus: & qbus rebus inni-
tātur percipere: quod tibi ſcire licuit: cum mihi
ridenti obuiaſti: & mei riſus interrogāſti cauſam
quā ex nimio riſu tibi aperire nequī. *MER*.
*Q*ue nam fuit illa? *Cedo*. *CHA*. *E*go dicam
tibi. Cum qdam ab amico uocaretur ad cenam:
ſeq; ituz illi promiſſet: repente ictu imbricis: q
neſcio: quo mouente ex teſto dēcidit: ex animis
humum capite pulſauit. hoc cū aſpexi: riſi uehe-
menter. quia quod pmīſerat: non preſtitit. *V*e
aliā aggrediamur uia: ut que cupio ea pcipere
& intueri ualeam. *MER*. *M*ane ſis: nam te
ab huiuſmōi cura leuabo: & que cupis: ea ut luce
clariuſ intuearīſ: uī carminū efficiam. quibus

itez & sepius prefatis eripiam nubem que tibi
oculos caligat. **CHA.** Prefare carmē. **MER.**
Iam deterli caliginem ab oculis: ut ait poeta:
qui cū cecus esset: probe nouit deos & hoīnes:
CHA. Homez dicis? Is nimiz cecus fuit. qđ
cōtraxisti frontem: noui egdem illumipm quem
dicis Homez. **MER.** Tu remo & naui semper
incumbens: nosti Homez? **CHA.** Noli artem
nauigādi mīhi exprobrare: quod te haudquaq̃
debet. Sed qđ illū pbe noui: hinc scire uel maxi
me potes. Nam per acheronta cum illum naui
trāueherem: orta tempestate: eos uersus canere
cepit: qbus infustum nauigātibus iter describit
Neptunus nubes collegerat atq; tridente. Im
misso: miscet magno cum murmure pontum. Et
pelagus totū cōmouit sedibus imis. Et cū unda
uehemētiori turbine cōcita: puppim repente ir
rueret: illāq; penē euertisset: hec & alia euomit
carmina. Sed dicas mīhi uelim: qs ille qui tāta
carne suffultus: forma & corporis magnitudine
decorus: uertice ceteros supereminet mortales?
MER. Ille est Mīlo crotonias: cuius delau
dibus uniuersa reboat grecia. qđ olímpie p stadiū
humeris uiuū sustituit bouem. **CHA.** Quanto

maiori preconio dignus est Charon. Milo qui paulo post Charonis cymba impositus: cum se prostratum abiectumq; uidebit: plorauit, memor palmarum ac laudum suarum. Nunc quia thaurum humeris in stadio sustinet: non censet ad nos aliquando se esse uenturum. MER. In tanto corporis robore non cadit cogitatio mortis. CHA. Omittamus in presentia risum: quem dum nauigabimus Milo nobis habundante prestabit, cum ne dum thaurum sed culicem sustinere nequebit. At quis ille alter forma & specie honestus? non quidem grecus: ceu ex ipso habitu apparet. MER. Cyrus o Charon filius cambisis: qui a medis in persas transtulit imperium: & qui deuictis assiriis: babilonem redegit in ditionem suam. & nunc lydiam tendit: Cresus bellum illaturus ut eius regno potiatur. CHA. Vbi nam Cresus ille? MER. Illic fuge intuitum: uides ne arcem triplici muro cinctam. CHA. Video. MER. Sardis illa est regni caput. Item illic est Cresus: qui aureo recubans strato: uerba facit cum Solone atheniensi philosopho. CHA. Quid nam inter se confabulatur? MER. Audiamus igitur: Cresus: attice hospes diuitias uidisti ac thesauros meos: & quantum argenti aurique

defecati: & q̃plures me sequantur opes. Cedo
excūctis mortalibus noscis quēpiam; quē in felici-
tate p̃ me haberi existimes? **CHĀ.** Quid re-
spōdebit Solon? **MER.** Nihil hūile; nihilq;
abiectū: q̃t̃ ip̃e audiendo percipies. **SOLON**
Quos in uita noui: eorū duco esse felicissimos
Cloebin & Birhoen sacerdotis argolice filios: q̃
matrem curru impositā: cū iumenta tardarent:
iugo colla subeundo: Iunonis phanū usq; per-
duxerūt. **CRESVS.** Hoc sibi habeāt pacto
priores istas felicitatis partes. At cui attribuis
secundas? **SO.** Thelo atheniēsi: q̃ quoaduixit
recte & probe uixit: & ad postremum pro patria
mortem subire nō formidauit. **CRE.** Igitur
nō uideor tibi quoquo pacto dici beatus. **SO.**
Haud q̃dem; nam nūi ad finem q̃s ueniat uite:
nō potest recte meo iudicio dici beatus. Quippe
in morte rectum beatitudinis existit argumētum.
CHĀ. Perpulchre Solon ac nostri memor: q̃
ante ip̃am nauigationē nō censet rectū de hoīs
felicitate posse dari iudiciū. Vez quos Cresus
delegat qui sunt: quid ue insuper secū ferunt?
MER. Aureos lateres Apollini pythio cresus
oblatū mittit oraculi gr̃a: quo nimiz peribit, nā

supramodū auruspices segtur & ariolos. CHA.
Est ne illud auz quod suo splendore mortales
ut audio faciunt tanti? Id nunc primum uidi.
MER. Illud est o Charon: p quo indefinēter
certatur inter homines. CHA. Equidem nō
uideo quid in se cōtineat boni: nisi hoc solum q
ferētibus graue sit onus. MER. Bella: insi-
die: furta: cedes: periuria petulatus: sacrilegia:
nauigatiōes: seruicia p illo enixe fiūt. CHA.
Illud habere uel nō: paz pfecto refert. Nā cum
ad nos descendūt: pter obolum: quē p portorio
a singulis colligo: prius q nauim ingrediantur:
afferunt nihil. MER. Pro illo sane: eo in-
saniūt qd e terre uisceribus ceu plumbū effodiūt
CHA. Extremā quādam de mortalibus mihi
narras insaniam: qui p re tam graui: pallidaq:
tot labores ac pericula subeunt. MER. At
Solon ille nec auz querit: & q querūt eos asp-
natur. CHA. Et ille solus certe sapit: quod
paulopost ex ipso Creso patebit: qui auro fidēs
auri grā peribit. Nam simul cū regno in manū
Cyri uiuus pueniet. qua uictoria Cyrus elatus
qprimū & ipe humane fragilitatis dabit exem-
plum: qā perinsidias ab hostibus capietur: eiusq;

caput: utre hūano sanguine pleno p opprobriū
includetur. Sed quis nam ille est clamidem pur-
puratus: & caput diademate cinctus! cui coquus
exempterato pisce anulum reddidit? **MER.**
Policrates sannoꝝ tyrannus: qui supra cūctos
mortales se putat esse felicem: a qua deceptus
opioe: mox & q̃primū se cognoscer. Nā p Me-
nādrum seruū hosti tradetur: cruciq; affigēt: &
huiusmodi sane ludos: absq; intercapedine dat
Clotho nra mortalibus. **CHA.** O generosa
Cloto ut trūcas: trunca hoz ceruices & cruci-
fige: ut discāt mortales quo magis extollūtur:
eo maiori casu se ruituros. O capita ridicula: &
tunc uel maxime: cum eos nisi nudos cymbam
ingredi nō permiserō: sed uestem: thyaram: strātū
aureum humi dimittere iussero. **MER.** Qui
mare nauigāt: qui bella gerunt: q iura dicunt: q
agros colunt: qui cū fenore mutuāt: qui quoq;
mendicāt: eos nisi nudos nō admittes? **CHA.**
Nudos: immo rez omīum nudissimos. nūc sane
uideo uitam mortaliū turbinibus uariis: uariisq;
erroribus plenam esse ac refertam: eorū q; urbes:
apium alueariis similes: in qbus singuli suū ha-
bent aculeum: quo ceu uespe proximum quemq;

stimulāt: & quē uīs feriunt humiliorem. Turba
uero que circa illos uolitāt: qui sunt? MER
Spes: metus: egritudo: leticia: odium: auaricia:
inuidia: ac reliqui animoz affectus: quibus nō
deest ignorācia pariter & desidia. Spes tamē &
metus priores sibi uendicāt partes. Nam animi
affectus nūc eleuādo: nunc deprimēdo: nō secus
illudūt hominū genus: ac apud inferos cernitur
Tantalus ab unda illudi, q̄ si intuitum acrius
figis: uidebis parcas sua cuiq; stamīna trahere:
ac tenuissima ceu aranee fila supra singulos de
celo descendere. CHA. Video probe tenuia
q̄plura fila: longeq; perplexa: tum unī: tum aliū
descendere supra caput. MER. Fatoz lege
est illa filoz implicitas: ut unius ortus sit al-
terius interitus: & hic illius: ille huius fiant
heredes: & cui āgusta existit seges: is locupletis
cōsequatur bona: & alius item alius ueluti fo-
lia que uento mouentur. Nam alia humi statim
decidunt: alia sursum uentoz uī eleuātur: & ad
terram item decidunt. Sic homines qui in subli-
me tollūtur: cū filum pondus nequit perferre:
ingenti sonitu humi decidunt. sed qui ab humo
par erigitur: cū cadit: sine strepitu cadit: eiusq;

casus uix ab ipsis auditur uicinis. Quippe omnes
pendet tenuissimo filo. CHA. Ridicula prae-
sus hec sunt & insanie plena. MER. Quauis
merito sint ridicula: iureque spernenda. uerbis tamē
exprimi non posset quāto studio ista exquirunt:
que dū sequuntur: mors ut uides eos intercipit:
cuius ministri: febris: thūsis: latez dolor: gladii:
aconita: iudices: tyrāni & alii lōge plures mor-
bi ac cedes cōtinue circūueniunt. Vez cum in
hos incidunt casus: tunc frequēs illud emittūt.
heia hei omi hau. Qz si ab início considerarent
q̄ breui spacio e uita decedunt: huiusmōi rebus
humī relictis: uiuerēt prudentius: ac minori cū
dolore mortem obirent. Sed quia putant ab his
rebus nunq̄ posse auelli: cū mortis ministri eos
uocāt: egerrime ferunt. nōsecus atq; is q domū
hēdificare festinat: deinde morte preuētus: illā
non plene structā: relinquit heredi potiundam.
Alius item gestuens q̄ sibi natus est filius: amī-
cos ad cōuiuiū uocat: illi patris nomē imponēs:
q̄ si sciret eūdem in extrema miseria moriturū:
nunq̄ sano iudicio de tali nato letareēt. At spe
ducitur. q̄ in uiz euadet: & uictor ex olympia
paternam domum in p̄mum reportabit. Et cum

uicinum funus nati uideat efferre: nō cōsiderat
q̄ eodem & ipse pendeat filo. Alii de agrorum
finibus litigāt. Alii peculio uigilant. Alii item
aliis inseruiūt negociis: quoꝝ ut uides prius ple-
rosq; intercipit mors: q̄ suorum compotes fiant
uotoꝝ. CHA. Hec om̄ia cerno & simul aīmo
uerto: quid dulce sit illis in uita: e qua cum de-
cedunt: eatenus indignāt. q̄ siqs eos qui beatos
esse apparēt acriter inspexerit: reperiet amaritu-
dinis plurimum: dulcedinis uero aut parū aut
nihil: reperiet illis inesse. Nam metus: odia: ire
adulationes: insidie: ac relique animoꝝ pertur-
bationes in illis habēt impium. Preterea: luctus
morbi: dolores: habūde dominātur: sed summa-
tīm dicam: cui rei mortaliū uitam a sīmilem
Vidisti in aq̄s ampullas ex repētinis imbribus
gñari: inflatiōes dico ex q̄bus spumula quedā
cōgeneratur? Haz igit̄ nōnulli in ip̄o ortu de-
struūtur: alie paulo durāt diutius: alie cū maiorē
imodū tumuerint: ad postremū & ip̄e disrumpūt.
nec ut apparet alia est mortaliū uita. Om̄es. n.
uitali spiritu inspirati: alii citius: alii tardius e
uita decedunt. nōnulli simul ac esse ceperūt: esse
quoq; desinūt. Itaq; nature cōstitutū est lege:

ut unus(omnes quicūq; ille sit) exitus habeat.
MER. Non minus apposita o Caron ad ho-
minum uitā usus es similitudine: quā Homerus
qui arboꝝ foliis mortale cōpat genus. CHA.
Eoꝝ uita cū tam breuis infirma ac fragilis sit:
cur tā ampullosi de principatu: gloria: honore:
diuiciis se inuicem iactāt: pro hisq; litigant: cō-
tendunt & acriter decertāt: que omīa in morte
deserūt humi:& unū dumtaxat assemꝑ portorio
ferētes ad nos ueniūt? Vez cū in excello sumus
loco unde exaudiri possimus: cur nō maiori quō-
dam clamore illos admonemus: ut se ab insaniis
abstineāt laboribus: ac modesto & quieto uiuāt
aīmo: mortem p̄ oculis semp hñtes? si tibi uidet̃
ego ipse alta uoce clamabo: illisq; dicam. Heus
stulti: heu mēcipites: quid circa inania tāta
aīmi ingetudine deliratis:& res fluccifaciēdas
tam estis solliciti? Quiescite iā: nec uelitis in-
sanire ulterius: nam uita hominum breuis est: &
ceu umbra celeriter trāsiens:& que in uita sunt
eoꝝ permanet nihil atq; nemo moriens rez hu-
manaz secū quippiā defert: sed humi dimittat:
domos: agros: auz: & cetera fortune bona: que
de euo in euū uno temporis punctio dños mutāt

ac possessores: & quisq; nudos ad nos pficiſcitur
Si tales audiēt admonitiones: nōne putas illis
profutur: & ad reliquum uite tempus eos fore
prudentiores? MER. O fortunate Charon
ad hāc rem acuto opus eſſet cerebro. nā erroribus
& ignorātia artius aures hñs occluſas q̃ Vlixes
pice ſuis obturauit comitibus: ne audirēt ſyrenū
cātionē. Quippe quod apud uos inferos poteſt
Lethæus: id apud hos ignorācia facit. Sūt uero
pleriq;: ſed hi q̃dem ppauci: q̃ picem auribus nō
recipiūt: ſed ueritati acceſcunt. hi acutis oculis
hec caduca intuentes: ea ut ratio dicat flucti-
faciunt: ac p pauci habēt. CHA. Hos igitur
admoneamus. MER. Superuacaneum eſſet:
que quis tenet: ea illum ipm admonere. nam ut
uides iſti hec caduca ridēt: ab illisq; ſe abdicāt
de uite curriculo ſolum cōſulentes. hanc obrem
uulgo p inſanis reputātur. CHA. Egregius
ſane eſt quiſq; tandem ille ſit uir. MER.
Immo egregiſſimus: ſed preter Solonē his tem-
poribus nemo uel pauci. quē cū Creſi ita fertur
diſputaſſe Dic mihi o Creſe an exiſtimas apol-
lini lateribus his opus eſſe? CRE. Itaq̃dem
neq; enī illi indelphis cuiuſmōi uotū eſt. SO.

Beatum igit̃ esse deum minime reris: si non inter
uota alia & aureos lateres hēat? CRE. Quo-
nam pacto non? SO. Ingētem penuriam fore
in celo affirmas Crese: si ex lydia trāsmitti auz
celicole cupiant. CRE. Vbinā gentiū auri
tātum quantū apud nos? SO. Dic mihi ferz
ne in lydia nascitur? CRE. Minime. SO.
Caretis ergo quod potius est. CRE. Quonā
modo ferrū est auro prestātius. SO. Si respō-
deris: nihil egreferens nosse poteris. CRE.
precūntate o Solon. SO. Qui prestāt: q saluos
faciūt an q salui fiunt? CRE. Liqueat saluos
faciētes. SO. Si ergo Cyrus ut quidā aiunt
ue niat in lydos aureos: ne tu militibus gladios
feceris: an ferro tunc opus erit? CRE. Ferrō
certe. SO. Et qdem si non id pares ad persas
utiq; tibi auz captiuū eat. CRE. Benedic
o homo. SO. Absit ut hoc patiaris detrimētū
hoc constat. n. ut ferrū auro prestātius fateare.
CRE. Iubes ne ut relato auro: deo ferz of-
feram. SO. Neq; ferro illis opus est: itaq; seu
es siue auz offeras: aliis qdem nouū qd possessio
& questus fiet: illud obtuleris: aut fōcensibus
uel boeciis: delphisue ipsis: aut Tyranno seu

latroni cuiusdam, de tuis uero muneribus aureis:
deo parua cura est. CRE. Diuicias semp in-
pugnas: mihiq; illaz inuides. Ad ppositu igr re-
deundo Mer, sic inqt ad Cha..uez ia abeamus.
CHA. Vnu abste etiã scire uelim: quod cum
ostenderis satisfactũ mihi esse: accumulate dicã.
MER. Quid illud? CHA. Quid nã id est
quod appellãt cadauez apothecas? MER.
Apothecas appellãt: monumẽta: tumbas: pari-
ter & sepulchra. Quippe aggeres illi ubi cernis
statuas: ac piramides in suburbis structas: sunt
mortuoz hospicia: & cadauez orrea siue filatia
CHA. Ad qd illa coronãt laxa: eaq; unguẽto
liniunt: & ante tumulum pyras struentes: cenas
adolẽt sumptuosas: uinũ effundẽdo ac melicra-
tum? MER. Mortuorum gracia his rebus
inseruiũt: sed quid hec illis p̃sint nũ uideo: nisi
forte putent mortuoz umbras nĩdorem uĩctime
ac fumũ libare: & de fouea bibere melicratum.
CHA. Illos bibere: aut mãducare: aut uiuẽ-
tium officia agere. quorũ capita sunt sicca et
perarida: esset extrema demẽtia putare: cum se-
pultus a sepulchro differat nihil. & omnes pari
gradu apud inferos hẽant. Sane Irus & Vlix-

es Agamemon & Tharsites: Ayax preterea et
Achilles teste cadauere: magis sunt aridi q̃ in
pratis fenum estatis tempore medio. MER.
Homerus p̃fecto magis tibi notus est q̃ putarā
At prospicis quod apud sigeum apparet: illud
est Achillis sepulchrū: e cōspectu uero alterum
est Ayacis: apud retheum. CHA. Parua q̃dem
illa sunt. Cetez ex quo cepisti: ostende mihi:
urbes eas quas audio longe insignes. Niniuen
sardanapali urbem: babilona: micenas: cleonas &
ip̃m Iliion Homeri poemate cōmendatū. Egdem
memini toto illius belli decēnio animas heroum
trāsuexisse eo frequēs: q̃ sentinā siccare: nedum
quiesceret non fuit ocium. MER. Niniue
om̃ino periit: nec eius ulla extant uestigia. Ba-
billō ea est quā cernis: turribus ornatā: ac ingētū
muroz ambitu munitam: ea quo nam extiterit
loco: paulopost etiā ambigetur. Iliion iacet igne
crematū de quo probe dici potest. Ille quōdam
fuere felices: nūc penitus solo equate. Quippe
o Charon: urbes ceu hoīnes: unus & idē exitus
habet. CHA. O laudes & uoce Homeri sacz
Iliion: O bene structe fabreq; facte Cleone. Ce-
tez quos cerno bellantes: qui nā sunt aut quid

mutuis uulneribus se interimunt. MER. Argiui
sunt & lacedemonii; qui de agro terminis nunc
uiribus decertant; & quem cernis exanimatum; dux est
exercitus otriades; cuius nomini ascribitur tro-
pheum. CHA. Stulti ultro sunt; citroque piter
stulti, num stulti ignorant quod si uniuerso potiatur
peloponneso; uix unius pedis locum cum ad nos ue-
nient; accipiet ab Eaco, & alii aliquando aderunt cul-
tores; qui illud trophæum aratro funditus euertent.
MER. Ista sic futura sunt; sed descendamus
iam ac montibus loco suo repositis; tu quidem ad
naui culam; ego uero ad iussa Iouis exequendum
abeamus. Quibus exactis; quod primum ueniam ad te
& uita functos afferam. CHA. Fecisti prope o
Mercuri. Sane pro hoc tuo in me obsequio tibi
sum perpetuo obnoxius. Nam digito ut aiunt
ostendisti reges; lateres aureos; pugnas; tumbas
pariter & ecatombas; ac reliquos mortalium actus
qui postremo cum ad me deueniant omnes; ante
obitum tamen de Charone uerbum faciunt nullum.
Tu Vale.

TIMON

Vpiter amabilis; hospitalis; amicabilis;
uestalis; fulgurator admirabilis; collector
nubiū; tonitruū opifex; & siqd aliud te altisoni
poete uocāt. p̄fertī; cū tuo ad eoz carmīa fauo-
re indigēt Tūc. n. illis multoz nominū es; metri
ruinā fulciens; ac hiācia supplēs. Vbi nūc tua
corusca fulgura; ualidaq; tonitrua; & trifulca
fulmina? quippe omīa hec preter solū noīnum
strepitū deliramēta; iam & fumus uere poeticus
uidētur. Tua uero famosa & p̄cul missilia; p̄mp-
taq; arma; nescio quomō frigida facta prorsus
extincta sunt. Quispiā ergo ex his q̄ periuria p̄-
petrāt; extinctū fere lichinum citius timuerit; q̄
fulminis cūcta domitātis flāmam; adeo semiustū
quendā st̄pitem uibrare uisus est; ut ignē q̄dem
uel fumū ex illo non metuāt, solum aūt hoc se
cōsecutos putent ex uulnere; q̄ fuligine pleni
sint. Iam itaq; tibi propterea salo meus retonare
ausus; te nō falso credit sic ad irā frigidū. Idq;
merito cum ueluti mād̄ragora dormias; quī nec

periueros audis; nec iniusta operâtes attendis.
Ea que fiunt temnis; auresq; ceu de crepiti obstru-
sas habes; cum n. iuuenis eras uelox & uiuax ad
iram; multa aduersus iniustos & uiolentos agita-
bas; nulleg; tibi erant ferie; nunq; uacabat fulmē:
ensis etiā quassabatur; tonitruaq; murmurabāt:
& fulgura ceu iacula quedā inter cōsertas hostiū
manus sine intermissione iactabātur, motus uero
terre frequētes; niuiūq; cumuli: ac saxee gran-
dines (utq; tecū graue loquar) impetuosī imbres
& ualidi; spumātiq; fulmina. Itaq; huiusce tē-
poris ī momēto naufragia sub deucalione facta
sunt: ut subternatibus cūctis q; submersi fuerāt
una uix arculi illisa litori saluaret̃ fauilla que-
dam; hūani seminis regenerationē maioris uiciū
seruatura. Meritas ergo desidie penas luis; cū
tibi hostias uel coronas; nisi forte qs in olīpicis
nō religione aut uoto: sed uetusto quasi quodā
more; nemo iā offerat. Teq; o diuū atq; hoīnum
rex sublato paulatim honore Saturnū esse dicūt
Quociens iam templa tua expilarunt; nonnulli
quoq; tibi in olīpiadibus uiolētas iniecere ma-
nus. Tuq; altitonans uel ad suscitandos canes:
uel ad uicinos inuocādos; ut cū clamore citato

gradu illos cōprehenderent: adhuc paratos ad
fugam piger extitisti. quā tu fortis: gigātumq;
deletor: ac titanū uictor sedebas: intortam cesa-
riem ab illis tōdebaris undecim fulmē cubitoꝝ
tenens dextera? Hec itaq; admirande quo usq;
cessabūt: adeo sine cura inspecta: qñ ue de tātā
iniuria penā sumes? quod phetōtib; & deuca-
lionib; opus esset: ut tam ingentis cōtumelie
ultio digna sumere ē. Ceteꝝ ut omissis publicis
propria dixerim. q̃ atheniēses in sublime tulisti
illustrasti; diuiciis: ac in cūctisq; necessitatibus
adiuisti: repētinas quoq; ad beneficiū amicoꝝ
op̃es infudisti. Quia p̃pterea inops sum ab his
qui paulo ante me cū timore mirabātur & cole-
bant: nutuq; pende bāt meo: tanq̃ ignotus uili-
pēdor. at si carpens iter: obuius eis fiam ueluti
quandā statuam diu mortuī suppinā & multo p̃-
stratam tēpore pretereūt. qdam ue cum me p̃cul
aspexerint: infauitum ac execrabile quoddam
omen se uidisse arbitrati sunt: quem pridem et
saluatorē dicebāt & benefactorē: diuertūt. Itaq;
hac maloꝝ mole pressus amictus andromade tel-
lurem colo: quatuor oboloꝝ mercede cōtentus:
& hac insolitudine bidēti operā do. sed p̃ lucro

mihī pono si deinceps non uideor quam plures
indignos feliciter agere. nā hoc me uehementer
coquit. Quādo igr̃ o Saturni Rebeeq; nate al-
tum hūc sempiternūq; soporem excucies? iam n-
ultra Epimenidem dormiuiſti: fulmenq; quaties
aut exorta & facta ingenti flāma oſtēdes iram
fortis & adoleſcentis Iouis: niſi forſitan uera
ſunt: que de te tuoq; ſepulchro Cretes fabulānt.
IUPITER. Quis eſt hic o Mercuri: qui ex
attica ad hymeſii radices totus ſordidus ac ſqua-
lens: & amiſtus andromade: incuruatus: arbitror
terrā fodit: homo loquax & temerarius: p̃huſ eſt
ne: neq; enī aduerſus nos tam impia & execrāda
iacularetur uerba. **MERCVRIVS.** Quid
ais o pater: ignoras ne Tīmone echecratidi de-
coliptea: hic eſt q̃ quondā diues ſepe nos ſacris
inſolemnīis centū cibauit thauris: & apud quem
conſueuimus ſplendide in Iouialibus epulari.
IUP. O mutationem. bonus ille diues circa
quem tātī amici. Que igr̃ paſſus iſ eſt: ſquali-
dus: miſer: effoſſor: mercennarius: & ut apparet
tam grauē tractās bidentem. **MER.** Illū ut
ita dixerim: benignitas & hūanitas: ac erga oēs
indigos miſeratio: utq; uerius loquar cōſuetudo

& amētia: prodigalitatēq; sic cōtrīuit: quī haud
intelligēbat: qđ esset adulatoribus & lixis grās
impendere. a tot uero tātisq; uulturibus infelix
epar corrolus; amicos suos ex beniuolētia quā ad
eū ob uoracitatē hīc simulabāt eos arbitrabāt:
quī de nudatis obelīs; ossibus medullam liqua
īnerat exorbeabant. & postq̃ hoc summa cū dili
gentia fecerāt: abibant; illum aridū abscissumq;
radicatus deferentes; nec amplius cognoscentes
aut aspiciētes. unde neq; dixerim eos impendisse
auxiliū uel grācias egisse. ob hec itaq; amictus
andromade ac bidēte armatus: pre pudore urbe
derelicta mercede ut uīdes factus agricola: ma
lis indignatur. qđ ab illo ditati: ipm quodā cum
fastu pretereūt; nomē timonis ignorātes. **IVP**
Haud negligēdus est uīr: infortunio quippe suo
irascitur: nō immerito. Nā & nos similiter pro
phanis illis adulatoribus faciemus: minime ob
liti uīrum qui tot thaurorum femora & capraz
adipes: nobis sup aras adolere cōsueuerat: adhuc
enī holocaustoz nīdorem in naribus habeo. uezz
ppter occupatus uarios: ac deierātiū tumultus &
uim atq; rapinas facientīū: ob metū quoq; sacri
legia perpetrātiū (multi quippe & ineuītabiles

hii sunt: qui ne parumper oculos claudâ sinunt)
multo iam tempore atticam nō despexi. p̄sertim
ex quo philosophia & uerborum contentiones
multiplicate in illa sunt. cū enī inuicem litigēt
& declamēt: audire uota nequeo: sic ut obstruis
auribus: me sedere prestat: q̄ obuersari aduersus
eos qui nos uirtutem quādam incorpoream de-
liramētisq; simillimā fore magna uoce cōfirmāt.
& ideo cōtingit ut hic a nobis neglectus sit: qui
certe malus nō est. Cetez o Mercuri: assumptis
diuiciis: ad illum uelociter accedes. diuicie uez
thesaurū secum ducāt: amboq; apud Tímonem
maneāt: nec si facile ascendat quaquam pre be-
nignitate illos ex domo rursus expelleret. De
adulatoribus uero illozq; ingratitude: postea
deliberauerim: meritaq; penas dabūt: dum in-
terim fulmen reficio: fracta nāq; & obtusa utraq;
eius acies est: qñ magis libere iampridem illam
ego acui cōtra Pithagoram: q; eius familiaribus
persuasit: nullos nos esse deos. ab eo uero frus-
tratus sum. Pericles nāq; suam opposuit manū:
fulmē aut anacium irruit: illudq; incendio fla-
grauit: ast Pericles paulominus cōtritum est ad
petram. Cetez illis ingens interim tormentum

erit si Tímona diuitē uiderit. MER. Quātū
fuit querulū importunūq; & audacem fuisse: hii
q̄ppe soli iudicia tractāt: en cōtinuo ditissimus
ex inope Tímon erit: eo q̄ clamauerit ac fidēter
orauerit: Iouemq; ad sua uota cōuerterit. q̄ si cū
silentio tellurem effodisset: adhuc incuruus fo-
deret a Ioue neglectus. DIVICIE. Ego
quidem o Iupiter nunq̄ ad illū redeam. IVP
Quare o bone diuicie: presertim cū id iubeam.
DIVI. Edēpol quia me cōtumeliis affecit: ac
expulit: meq; patris sui amicā partitus in plura
est: deq; domo quibusdā quasi ut ita dixerim:
furcis eiecit. haud aliter q̄ hii qui emanibus ig-
nem excutiūt. redibo ne inter pasitos & adula-
tores ac meretrículas rursus diuidenda? ad illos
me mitte Iupiter: q̄ diuinū munus intellēturī
atq; fruiturī sunt: quibusq; desiderabilis atq; in-
precio sum. hii uero ardeis similes cū paupertate
quā prehonorāt simul sint: sumptaq; andromade
cum bidēte gaudeāt miserū: quatuor assium mer-
cede cōtenti: qui decem talēta sine meditatione
largiūtur. IVP. Nīl tale deinceps inte ope-
raturus est Tímon: bidens illū quippe (nisi for-
te renium dolorem penitus non sentit) apprime

castigauit: ut te necessario paupertate p̄ligat
Cetez mihi semp de his uisa es queri: qbus nūc
incusas Tímonem: qui foribus apertis libere te
uagari permisit: nec te reclusit: aut tui zeloti-
pus fuit. nonnunq̄ uero aduersa contra diuites
querebare: te qbusdā seris ac uectibus signozq;
impressionibus inclusam usq; adeo detinētes: ut
te erigere in lucem nō ualeres. de his itaq; lamē-
tata es: q̄ multis in tenebris pene suffocabare: &
ob id tu nobis pallens curisq; plena: uncisq; ar-
ticolis pre assiduitate computoz uidebare: si se-
tempus obtulisset discessura. Graue nanq; tibi
uñum est: ut eneo aut ferreo thalamo ceu altera
damma ab auarissimis: iniquissimisq; pedagogis
usuris & cōputatōibus enutrita uita agas. itaq;
illos intollerabilia tibi irrogare dicebas: qui te
ultra modū diligāt: dumq; liceat frui nequaq;
audeāt: siue cū dñi sint amore non utantur: sed
multis cum uigiliis signa custodiāt: claustraq;
immotis oculis obseruēt: p̄q; magno fructu du-
cant: si fructu careant: neminiq; cōmunicēt: ceu
canis in presepio: qui nec ordeum comedat: nec
esurientē equū māducare sinat. Rursus que aua-
ros & custodes ipsos irridebas q̄ haud nouerant:

neq; seruū aut dispensatores aut furcifez clam
subituz: & cōtumeliis affectuz infelicem ac im-
mitem dominū ipm; ad nigrā angustiq; oris lu-
cernulam usuris uigilare dimissuz. Quo pacto
ergo non iniqua ista tua querela est? **DIVI.**
Atsi uez percontaris Iupiter: utrūq; non sine
ratione fecisse uidebor tibi: hec; nanq; Timonis
incuria prorsus insana: nullaq; in me beniuolētia
utiq; cōstabit. Rursus q; me hostiis ac tenebris
clausam seruāt ut pinguior fiā: nec me cōtractāt
aut in lucem agunt amentes iniuriūq; arbitrati
meo sunt: utpote: qui me de ipsis benemeritam
tātis in uinculis putrefieri cōpellant: ignari q;
nō multo post tēpore abibūt me cuiuspiam fortu-
nato relicturi. Nec illos igr̃: nec ipsos pdigos
mei laudauerim: sed eos qui ut dignū est modū
rei ponūt: nec om̃io abstinentes: nec prorsus abi-
cientes. Cetez queso Iupiter: si quis formosam
adolescentulam lege ducat uxorem: post q̃ nec
illius custodiā gerat: aut zelū habeat: pmittēs
ut die noctuq; quo uelit eat. cūq; illā uolētibus
simul sit: insuperq; mechos ipsos adducat: & pa-
tentibus ianuis leno fiat: om̃esq; ad illam uocet
an hic amare uidebitur? nō ceu arbitror Iupiter.

tu qui pſepe amasti hoc dicturus sis. Sigs uero
e regione libera ac liberali mulierem in domo
legittime traductam filiam arantis adamet: ac
uiuide formoseq; uirginis spernat amplexus; nec
uideri illam sinat: sterilemq; & absq; liberis uir-
ginitatem seruare cōpellat: hocq; faciat amare
se afferēs: idq; indicet & pallor & macies & oculi
cōcaui: nonne hic uidebitur insanire? cum opus
esset nuptiarū fructu. i. procreatōi liberoz indul-
gere. sed decoz uultū sic exterminet: puellamq;
formosam ceu alterā cereris sacerdotem p omnē
uitā nutriat. ita & ego indignor cū absq; hono-
re a qbusdā calcer auīdisq; immergar faucibus:
effūdarq; a nōnullis uero ueluti seruus nigrati-
bus liuoribus castigatus trañter. **IVP.** Quid
igr̃ aduersus illos indignaris? utriq; n. meritas
penas dabūt: & hi qdem ceu Tantalus siciētes;
atq; ie iūni solumq; auro faucibus aridis inhiā-
tes. Illi uero haud aliter q̃ fineus rapta exgut-
ture ab arpiis esca. sed ad Timonem uade: illum
enī penitus sobriū repertura es. **DIVI.** Ille
ne unq̃ ex quodā quasi cribro prius q̃ infundar
me omī cum studio funditus cessabit exhaurire
infusionē puenire moliturus. ne ego suphabūde

irruens ipm demergā: ita ut ad danaidū uidear
dolium aquā ferre: frustra; haustū repetam; cū
unda effluat. q̄nimmo cū anteq̄ infundat pene
effluxerit. adeo. n. latus hiatus hidrie & liber ē
exitus. **IVP.** Non nisi hūc patētem hiatum
obstruat. Cum enim breui effusa fueris in doli
fundo andromadem ac bidētem rursus inueiet.
sed abite iam tādē; diuitēq; illū facietu uero
Mercuri tuo in reditu memor esto ab ethna ad
nos ducere cyclopes: ut fulmen acuāt: cum eius
acumine nobis opus sit. **MER.** Abeamus o
diuicie: qd hoc est: claudicas ne? o generosa hac-
tenus latuisti: cū & ceca sis & clauda. **DIVI.**
Non semper hoc Mercuri: sed cum ad aliquem
imperio Iouis accedo. nescio quo pacto tarda sū
& utrūq; clauda pedem: ut uix terminū attingā:
ac nōnunq̄ senio cōfectus sit qui me manet. Cū
uero discessura sum; uolucrum uidebis ac somnis
ociorem: simul ergo flagellū cecidit: & ego iam
uicisse predior stadio trāsito. plerunq; etiā is q
ad spectaculū sunt: neq̄q̄ cernētibus. **MER.**
In hoc aperte mētita es. multos quippe tibi no-
minare possem: qui hesternā die ac nec assem quo
resticulū emerēt: hēbant. hodie repēte locupletes

effectos: albos ducere biuges: quibusque aliquando
nec asellus erat: nunc rubenti amictu purpura &
manibus auro micantibus incedunt: uix credentes
ut arbitror: quia non in somniis diuites facti sunt.

DIVI. Secus est Mercuri, neque enim pedibus
tunc uado meis: ad illosque non Iouis sed Ditis
imperio: qui est magnificus diuiciarum largitor
accedo: quod ex ipso nomine liquere potest, cum autem
opus est ut de altero in alterum transeam: tabellis
immissam & accurate signatam: sublatamque transferunt
& is qui mortuus est in aliqua domus tenebrosa
parte iacet: ueteri lintheo tectus ad genua: pro
quo more catino pugnatur Qui uero me habere
sperant in foro hiates ceu irundinem circumuolitantes
stridulos nidos expectant, cum autem signum
ablatum: uincula fracta: aperte tabelle: nouusque
dominus publicatus fuerit: siue cognatus: siue
adulator siue minister scelerum ex compedibus ho-
noratus: adhuc barba rarus: ob multiplices et
diuersas uoluptates: quas olim extraneus illi
suppeditauit: ingenti accepta mercede: gignosus
ille quicumque fuerit: me raptis tabellis currit ex-
portans, pro Pirro uel Dromone: aut tibio siue
Megades aut megabius uel protarchus nomen

habeat illis ne quicquid hiatis: seque alterutrum
intuentibus: derelictis. uerumque luctum agentibus:
utpote: quibus de profundo lagene gremio ingens
tunus effugit qui non modicam deuorarat escam.
Ceteque is qui me repentinus inuasit ignarus boni
duratusque laboribus homo adhuc horrens compe-
des: ac si quis transiens cum flagris cedebat: erectas
stare faciebat aures: molendinumque ceu regale
palatium uerumque luctum. Quia ut ait satiricus, plorat
lacrimis amissa pecunia ueris. Venerabatur non
amplius tollerabilis estus qui omnia fiunt: sed &
liberis contumelias irrogat: & conseruos uerbe-
ribus cedit: licet eiusmodi expertus sit quoad
in meretriculam quampiam inciderit equos quem
nutriat uel se adulatoribus dedat: qui illum iurent
& formosiores Nereo & generosiores Cecrope
seu Codro: ac prudentiores Ulixee: & Creso di-
tiores. sex & decem in temporis momento miser
effundit talenta: que multis cum periuriis & ra-
pinis atque fallaciis fuerant paulatim cumulata.
MER. Communia pene sunt ista que narras.
Ceteque cum tuis ipse pedibus incedis: quomodo ceca
uiam inuenis: aut ad quos te Iupiter miserit: cum
illos dignos esse iudicat ut diuites fiat deligere

noſti? **DIVI.** Putas ne me inuenire qui ſint:
hercle non ſemper: neq; enim ariſtide relicto ad
iponicum: aut caliam accedere: cōplureſq; alios
ex atheniſ qui nec obolo digni ſunt. **MER.**
Vez cum fueriſ deſtinata: qd agiſ? **DIVI.**
Nunc ſurſum: nūc deorſum circuiens ero: donec
in aliquē clam incidā. Quicūq; uero mihi obuiā
primo uenerit me ſecum abducta uenit: teq; pro
ineffabili inſperatoq; lucro p̄nuſ orat. **MER.**
Nōne Iupiter fallitur: q extimat diuites face-
re quofcunq; dignos duxerit: ut diuites fiant?
DIVI. Immo maxime: nec immerito: cum me
quā cecam fore cernit: tam difficilis laborioſeq;
inuētionis: diuq; de mundo deletum: quod neq;
linceus ipe utiq; facile inuenerit: cū tam tetra
paruaq; res ſit: negotium querere deſtinet. igit̃
cum bona tã pauca ſint: mala uero plurima: ur-
beſq; cūctas occupāt: facile ī huiuſcemōi incido
ab illiſq; irretior. **MER.** Preterea quomodo
relictis illiſ facile auffugiſ ignorāſ uiam? **DI.**
Quippe ad fuge tēpus dumtaxat: acuto lumine
cerno: pedibuſq; integra ſum. **MER.** Itē ue-
līm reſpōdeas mihi. q fit ut (pace dixerim tua cū
ceca ſiſ & pallida: grauifq; crura): tot amatores

habeas: teq; cuncti mirētur: sese felices autumēt:
si te cōsecuti fuerint. q; si nō: uita odio sit. noui
enim cōplures amatores tui: qui in altū pelagus
se precipites dederūt: deq; saxi solem ipm uer-
tice pulsantibus a te uideri arbitrati sunt: qm ab
inīcio illos nō uideras. sed scio q; & tu nō infi-
ciabere: si qua tibi mens est illos insanire: q; hoc
amore insaniāt. **DIVI.** An putas ut eis q̄lis
sum uidear: uel clauda uel ceca: aut cetera que
eiusmodi insunt mihi. **MER.** Et quare nō
si & ipi nō omīo ceca sunt. **DIVI.** Ceci haud
qua q̄ sunt: sed amētia errorq;: quibus nūc omīa
plena sunt illos obumbrat. Ego quoq; ne p̄sus
deformis uidear: sum p̄ personatu quodā ama-
bili auro gemmisq; distincto uariis induta: illis
obuiā uenio: qui personā cernere arbitrati meā:
decorem amāt: pereūtq; nisi cōsequatur. q; si quis
totius denudauerit: meq; illis ostenderit. cōstat
utiq; sese accusatum ire: qui nō acutis luminibus
talīa intuiti: res mīme amādas deformesq; ama-
uerit. **MER.** Cur ergo diuites effecti rursus
fallūtur? ac si quis eos diuiciis priuare cōtendat:
ocius caput q̄ personatū abiciāt. neq; enim licet
tūc ipsos ignorare: quasi forma superlita sit: cū

om̃ia introrsum inspexerint. **DIVI.** Mercuri
etiã ad hoc non pauca me adiuuant. **MER.**
Que? **DIVI.** Nam si quis primo ad uotum
apertis me ualuis admiserit; ambicio; ignorãtia;
iactãtia; mollicies; cõtumelie; error; ceteraq; hu-
iusmodi una mecũ introeũt. itaq; ab his om̃ibus
infelix animus captiuatus; nō admirãda mirat̃;
& appetit fugienda. meq; hozz om̃ium matrem
maloz illis circũdatã stupet; uniuersaq; potius
mala patereẽ; q̃ me reicere sustineret. **MER.**
Cum sis res quedã maxime delicata & lubrica;
& fugitiua; nullũq; certum porrigens capulum;
sed quasi anguilla uel serpens inter digitos ef-
fluẽs effluas. nescio quo pacto ñopia uisco plena
& captu facilis innumerisq; hamis obrita; & inso-
lubilibus herẽs nexibus; prorsus abscedas. Sed
dum interea ambagibus inteti sumus; res haud
parua deliquit. **DI.** **Que?** **MER.** The-
saurz ñ quo potissime indigebamus nō attulimus
DIVI. Hac ñ parte cōfide; in terra nãq; semp
illo relicto ad uos uenio monẽs; ut inter hospi-
cia maneat; neminiq; aditũ pãdat; nisi me uocatẽ
audierit. **MER.** Iam tãdem atticã deuenimus
p̃indeq; sequere me palliũ tenẽs; donec terminũ

attigero. **DIVI.** Bene agis Mercuri; me manu ducēs. si enim sola uager in hyperbolum uel cleonem; forsitan incidā. Sed quis hic strepitus ceu ferri ad silicē? **MER.** Timō hic ppe montanam lapidosāq; tellurem bidente ferit. proh & paupertas adest; & ille improbus labor; tollerantia quoq; ac sapiētia & fortitudo; ceteriq; omnes quos fames erudiit: lōge prestāiores q̃ satellites tui. **DIVI.** Vt qd ergo Mercuri uelociter non abimus? nīhil enī dignum ratiōe faciemus cū uiro; qui tali est stipatus exercitu. **MER.** Haud ita uisum est Ioui; non ergo timeamus. **PAUPER TAS.** Quo hāc argi peremptor manu reducis? **MER.** Ab Ioue hūc ad Timonem mittimur. **PAV.** Nunc diuicie ad Timonē accedūt: quē olīm ego male indeliiciis hñtem assumpsi; & his sapiētie uidelicet & labori; uiz fortē tradidi; p̃cioq; multo dignū feci: ita ne ego uobis irridēda; iūriisq; digna uisa sum? ut mihi hāc solam possesiunculā auferre uelitis quam cū summa cura ad uirtutem usq; precolui: quē cum diuitie rursus assumpserūt; contumeliis atq; superbie tradāt: similēq; priorī effeminatū; & degenerem; ac insanum efficiant; mihi rursus

lacera ueste oblitū reddāt? **MER.** Sic Ioui placitum est. **PAV.** Abeamus itaq; o labor & sapiētia: uosq; ceteri segmini me. hic uir forte cogniturus ē: qualē reliquerit me cooperatricem optimā & magrā uirtutū: cū qua illi semp fuit mens sana: in corpore sano: uiriq; duxit uitam: seq; respexit: & superflua & multa eiūsmōi aliena: ut sunt duxit. **MER.** Abeunt. nos autē adeamus. **TI.** Quī estis o maledicti? uel qd querentes huc uenistis: uiro agricole molestiam allaturi? sed abite potius cū malo execrāda cohors: alioquin in uos glebas & lapides iacio. **MER.** Absit Tímon; ne iacias. neq; n. mortales ferires. ego quídem Mercurius sum: ista uero diuicie. misit aut nos Iupiter uotis annuēs tuís: itaq; bona cū fortuna tolle diuicias: & laboribus requiesce. **TI.** Ploraturi estis: licet dii ut aitís: quippe una omēs & deos & homines odi. hāc uero cecam quecūq; sit bidēte pulsabo. **DIVI.** Ad Iouem redire cōsiliū est o Mercurí. hic enī homo ut uidetur haud mediocríter insanit: ne quíd igr̃ mali ultra recipiam ab eo. **MER.** Níl inhumanū agas Tímon: qn hac omī tua ferocitate: duriciāq; deposita protende

manus: bonam cape fortunam: itezq; diues esto
atheniensiumq; primus: ac despice ingratos illos
solus felix. **TI.** Nihil nobis opus: nolite mihi
molesti eē: hic bidens: mihi copiose diuicie sunt
Cetez fortunatissimū me fore arbitror: si mihi
nemo sit pximus. **MER.** Sic o amice inhūane
utq; uerius dixerim impie crudeliterq; ac perti-
naciter agis: merito forsitan homines oderis: a-
gibus tāta perpeffus es. cur uero deos odio hēas:
ignoro: qui tantam de te curam gerunt. **TI.**
Tibi uero Mercuri: Iouiq; de cura quā erga me
habuistis: gracias ago. Has uero diuicias nunq̃
admissurus sum. **MER.** Quamobrem. **TI.**
Quia ille olim mihi mille maloz causa fuere:
que & adulatoribus tradiderūt: exposuerūt in-
fidiis: odiū suscitarunt: uoluptatibus corruerūt
iuuidiosum reddiderūt. tādē repēte: infideq;
ac ut uerius loquar pditorio quodā mō deseru-
erunt. optima uero paupertas laboribus me ui-
rilibus exercuit: & cum fide ac ueritate mecum
obuersata: laborātī mihi necessaria presutit: su-
perfluaq; illa contemnere docuit: spesq; omnes
uite mee ex me ipso perfecit. & que erāt diuicie
mee: q̃s nec adulator: nec calūniator: nec ppter

cōcitatus; neq; sententiam proferēs cōcionator
nec tyrānus insidiosus auferre possunt; ostēdit.
bona itaq; ualitudine ex laboribus fretus: agz
hūc libenti cū labore colo: nīhilq; eoz que sunt
in urbe cōsidero: copiosamq; ac sufficiētem mihi
ex bidēte farinulā habeo. itaq; reuersurus abi o
Mercuri ad Iouem diuitiis tecum ductis. mihi
etiā hoc satis beneq; fuerit: si iussu Iouis omēm
etatem querelis plenā mortales agāt. **MER**
Abstine Timon: neq; enim mortales omnes sunt
querelis idonei. Cetez iracundiā hāc pueriliāq;
ista dimitte: sumeq; diuicias: nō spernēda Iouis
munera. **DIVI.** Vis Timon tecū disseram:
an si tibi loquor indignaberis? **TI.** Dic haud
longa tamē & sine phemiis: ut prauī rethores:
patiar qppe te si pauca dictura es ob hūc mer-
curiū. **DIVI.** Forſan opus fuerat sermōe
plixō: utq; a te sum tā uehemēter accusata. uide
tamē siquid tibi ut ais iniuste feci: que oblecta-
mētoz tuoz omniū causa fui: honoris: plationis
coronaz: ceterazq; deliciaz propter me clarus
& famosus & celebris fuisti. Qz siqd haud gra-
tum ab adulatoribus passus es: nō sum in causa.
qnpotius ego a te iniuriā passa queror: q; me

maledictis uiris: absq; honore summissi: qui te
laudibus efferebāt: & mentem tuā prestigiosq;
carminibus alienā reddebāt: mihiq; modis oībus
insidias ponebāt: & demū te a me p̄ditum asse-
rebas: cū ecōtra ego te possim merito criminari:
q; me p̄sus expulisti: deq; tua domo precipitē
eiecisti. pro molli igit̄ clamide hanc te circū (
andromadem honoratissima tua paupertas) dedit
Mercurius autē hic mihi testis est: q̄ supplex
Iouem obsecrauerim: ne ad te rursus accederem:
adeo hostiliter a te tractata sum. **MER.** Sed
nunc uides o diuicia qualis iā effectus est. itaq;
fidenter secum obuersare: tu bidētem utpotes
exerce: tu uero thesauꝝ bidenti subicito: nā iste
uocantem exaudiet. **TI.** Persuasum iri mihi
crede Mercuri: iteq; fieri diues cupio. qd. n.
paterē quis: cū dū uim inferāt? Sed uide que-
so: in quas res me trudas infelicē: ut q; hausterus
beate uixi: tātum repente auꝝ cū nulli iniuriā
fecerim accipiā: tātazq; curaz mole premēdus
sim. **MER.** Mei grā queso patienter feras
Tímon: quāq; duꝝ hoc sit & intollerabile. ut
adulatores illi ob inuidiā crepent. Ego aut̄ per
ethnam reuolabo. **DIVI.** Ille ut uidetur

abiit. hoc aut remigio alaz conicio: tu hic mane
ego uero cū abiero thesauz tibi mittā: qñ fode-
tibi autē auri thesaure dico: huic Tímoní obse-
quere: teq; ipm pmitte capi: bidēte percute Tímō
altum deferens. ego a uobis abeo. TI. Age
o bidens: nunc mihi tuum robur ostende: neq;
defatigeris ab intímis terre uisceribus thesauz
eruere. O míre Iupiter: exultantēq; amíci: et
Mercurí lucrifer: unde tantum auri: somnia ne
sunt hec? uereor ne cū excitatus fuero carbones
inueniam. Sed auz qdem est insigne: subruffum
graue: pulcrū uísu. o auz: dextera: optímaq; res
mortalibus: ardens ignis: utpote qui nocte dieq;
fulges. uení o amātíssimum nímíumq; dilectum.
nūc eqdem credo Iouē auz factū esse. nāq; uírgo
aliquādo laxo gremío nō accepisset: tā p̄ciosum
amatorem per testā dilabētem: o Mída o Crese
& uota delphica: q̄ nihil fuístis quantū ad Tí-
monem: & Tímonís opes: cui nec persaz rex par
fuit: o bidens amantíssimaq; andromas: bonum
mihi uísum est: ut uos ad hūc pana offeram. ego
uero iam empta uniuersa regione hac: superq;
thesauz structa turri soli mihi satis uiuam: ipm
quoq; sepulcz: hec in loco uísum habere ē mihi:

fixa sunt hec; & p legibus ad uite reliquias cumulo uersari; neminemq; cognoscere; aspernarique omnes; amor uero & hospitalitas; & amicitia; & misericordie ara; ceu nuge quedam. commiserari aut lacrimantes; uel indigentibus auxilia prestare; legis transgressio; moxq; subuersio; uita uero solitaria; ceu lupis; & amicus unus Timon. Alii aut omnes inimici & insidiatores. conuersari cupiam abominatorem instar; & si quem uidero sinistri ominis; dies illa sit; & ut breuiter dixerim a statu lapideis uel eneis; nihil distet. nullumq; inter nos pacis fœdera procurantem admittamus. eternum nobis bellum; perpetua solitudo; terminum iter nos ponat. contribules quoq; atq; cogniti; & noti; patria; ipsa; frigida quedam & infructuosa sint nomina; demeritum uana iactantia. Timon solus diues esto; cunctosq; despiciat inq; se tantum deliciis gaudeat; blanditiarum laudemq; ponderibus liberatus diis immolet; conuiuiaq; celebret solus sibi & uicinus & affinis; exclusis reliquis; semel se ipsum dextera faciendo; si morte obierit sibi met inscribat heres; ad eum corona perueniat; nomenq; prædulce sit odor hominum; & mox insigne; difficultas; asperitas; & rusticitas; ira; inhumanitas; at si quem

uidero igne flagrâtem & ut extinguat incendium
supplicâtem; oleo piceq; succurram. Siquê uero
hieme cum impetu torrens trahat; isq; porrectis
manibus auxiliû poposcerit; hûc mersô deorsum
capite trudam; erecta sibi sursum leuâdi uerticis
facultate. eqtatê iudicii reportat. Tímon eche-
cratides colipteus; si recursum ad legê habuerit
Tímon ipse acclamâte; populo sentêtiam tulit.
hec haftenus; nobis rata sint ista; in eis immo-
biliter perseuerem. Sed satis supq; nota omibus
facta sunt; qâ prediues sum, ipa quippe res illis
forsan laqueus fiat. Sed quid hoc? o uelocitatê
undiq; cõcurrût puluerulêti & anhelâtes; nescio
unde auz; odorati sint, utrûq; igitur hoc cliuo
trâscenso insequare dextra lapides iaculando; an
si cõtra legem agemus; qui sumus eis amiciter
glutino semel iuncti; ut despectu maioris tristitie
stimulis cruciêtur; hoc prestare arbitror; iâ itaq;
illos paciêter admittam. Eia ergo uideamus qâ
eoz; hic primus ê; gnathonides adulator; a quo
cû pauloante qppia postulassẽ capistz porrex-
it; qâ apud me sepe numero tota uasa uomuerat.
Sed bene fecit ad me uenire, nam pre aliis ulu-
labit. **GNATHONIDES.** Nonne dicebã

q̄ dīi Tímonem haud negligerēt uírum bonum.
Salue formosíssime & gratiosíssime ac liberalis-
sime Tímon. TI. Proh Iupiter: tu ne ille es
Gnathonídes uultuz omniū edacíssimus: & pro
omíbus mortalibus cōsumptor? GNA. Semp
fuísti mordacitatis amator. Sed ubi conuívium?
nouū tibi cāticum diambicū a me nuper editum
deferēs uenío. TI. Hoc pulsatus bídēte: cā-
tabis elegos. GNA. Quid hoc est: uerberas
Tímon? te hercules testem uoco: heu heu: accu-
sabo te uulneris in ariopago. TI. Si paulisp
tardus fueris homicidii me forsitan accusaturus
es. GNA. Absit: sed sana uulnus modicum
superfundēs aurí: est enim ualde restrictiua san-
guínis medicina. TI. Adhuc manes? GNA.
Abeo o Tímon: tu aut minime gaudebis: adeo
agrestis ob auz factus. TI. Quis iste est caluus
quí uenit? Philíades adulatoz omíum spurcis-
símus. hic aut agz totum a me cū accepisset: ac
filie dotem: duo talenta mercedem laudis: quía
me cātantem tacētibus cunctis solus p̄laudasset:
iuramēto affirmās: me cignis cōcinníorem fore
qm̄ languentē me pridem uidit: qui ad illū ac-
cesserā: auxiliū imploraturus mihi: uir egregius

plagas dedit. **PHILIADES.** O decus nūc
Tímonem agnoscitis; nūc Gnathonídes amicus;
& cōuía; mérito qđem passus est; cum adeo in-
gratus sit, ego uero qui olím eius familiaris &
coetaneus; cōuícínusq; fui; mediocriter secū agā;
ne illi uid ear insultare. Salue mí dñe. attendas
oro quēadmodū ab his adulatoribus te custodias
quí in mensa solum tibi assistunt: nō dissimiles
coruís ad cetera. amplius uero nō est credendum
huius tēporis mortalibus. Omnes enī nequam &
ingrati sunt, ego uero talentum attuli tibi: cen-
illo tibi opus sit: in itinere cōstitutus intellexi
te ingentium opū copia redundare. uenío itaq;
te moniturus: quāq; per te ip̄m sapias; & ī nullo
forte tibi uerbis meis opus erit: qui etiā nescis
ip̄m moniturus sis. **TI.** Sine ista Philíades;
uez accede: teq; benigne cū bidente recipiam.

PHILI. Accurríte uírí; ingratus hic homo
míhi ceruícem fregit: quādo sibi sane cōsulebā

TI. En tertíus hic orator Demeas adit. libel-
lum dextera gerens: qui cognatum míhi se fore
iactitat: is cum a me quadā die sex & decem in
urbe accepisset talenta (cōdemnatus qppe fuerat
uictusq; illis nō rēdditis) ego míserícordia motus

ipm absolui, nā pridem theoricū & erechtheiden-
tribum forte diuidēdum acceperat; ego uero cū
illum adiens; postulassem debitum reddi: ait se
haud quā nōsse me ciuem fore. **DE MEAS**
Salue o Tímon; precipuus fructus generis; co-
lumna ciuium; tutela patrie; iamdudum plebs
cōgregata est; teq; utzq; cōsiliū expectat, primo
tamē audi sententiam quā de te scripsi. Timon
echekratides colipteus uir; nedum bonus atq;
optimus; sed & prudēs; adeo & nullus alius me-
ladam per omē tempus perseueratior fuerit; agēs
bonum patrie; pugnādo & luctando; & currēdo
in olímpia perfectō curz atq; biga uictor euasit
TI. Ast ego nūq̃ olímpiam uidi. **DE.** Quid
ergo? postmodū uisurus es; multa uero eiūsmodi
adicere prestat; uiriliter quoq; se p̃ patria priore
anno gessit aduersus acharneas; strauitq; ducis
pellopínensium acies. **TI.** Quo pacto? Ob id
forsan q̃ arma nō habui; uel in catalago scrip-
tus non fui. **DE.** Mediocriter de te sentis.
nos uero ingrati essemus; si non memoria tenere-
mus. Item & sententias proferendo; & cōsiliū
dando; ac militādo patrie nō modicum pfuisti
Pro his itaq; omībus cōsilio uisum est: populoq;

ac iudicum ordiní per tribus: priuatíuq; plebeis
& cōmuniter om̃ibus; aureū Iouē iuxta palladē
in arce Tímona fabricare; fulmen habentē dex-
tera: & radios circa caput: septemq; illū ex auro
ornare coronis; ac hodie coronas ipsas p̃ nouos
liberí patris precones díuulgari. hodierna qppe
die; ob illum Bachi sollemnia celebrari opus est.
Cognatus Demeas orator sentētiam dixit: eius
p̃ximus atq; discipulus. orator quíppe optímus
Tímon; & om̃ia quecunq; uoluerit. Ista quíppe
de te sentētia est. filíum quoq; meum ad te mecū
ducere uoluí: quē tuo noīe Tímonem appellauí.
TI. Quomodo Demea: cū sicut accepi nōdum
uxorem duxerís? DE. Ast si cōcesserit deus:
anno secuturo nuptias celebrabo. procreaboq; li-
beros; ac eum q̃ nascetur (mas qppe erit) Tímona
nomínabo. TI. Vtrū nuptias celebraturus
sis nescio: sed interím hāc a me plagam sumito.
DE. Heu me qđ hoc est: tyrānus es Tímon?
liberos cedis: q̃ nō om̃i ex parte liber aut ciuís
es: sed dabis otíus penam: qui cōcremare arcem
incendio ausus es. TI. Sed o scelus: arx ne-
qua q̃ igne succensa est. quo fit te manifestam p̃
petrasse calumniā. DE. At díues effectus es:

perfoſſo ſacrario. TI. Hoc etiam illibatum
manet: ex quo ſequitur uera non eſſe que dicis.
DE. Heu me renes. TI. Ne clames: tertiam
eꝛdem tibi dabo: qm̃ proſus rídícula pateret:
ego q̃ geminas lacedemonioꝝ acies inermis fudit
unū hominē non conteram. fruſtra qp̃e in
olimpia: & pugnādo & luſtādo uíctor euaserim
Sed quíd? nunqđ Traſicles p̃huſ hic eſt? immo
nō alíus: p̃lixa barba & patulis naribus in ſe ípo
meditabūduſ uenit: toruū intuēſ hírſutam frō-
te comā gerēſ: boree haud abſimílis uel trítóni
quales Ceríxiſ pínxit: hic honeſtuſ habitu: cō-
poſituſ gradu: ueste ſobríuſ: ſub ípm diluculum
de uírtute que dici poſſunt: explicat: uoluptati-
buſ gaudēteſ accuſat & frugalitatem predicat:
cū lotuſ ad cenā ueníat. puer quoq; illi ſecū dū
calicem porrígat: puro díluítur mero: ceu leteſ
aquam abſorbent: multum ſibi inuícem aduerſa
ſermoníbuſ illiſ matutíníſ oſtētat. dapet haud
aliter q̃ edax uultuſ p̃rípiēſ & p̃xímū admonēſ:
cū habeat unguētíſ & aromatíbuſ barbā plenā
ſe more caníno replent & declíuít: ſperāſ q̃ in
ollíſ ínueníēda ſit uírtuſ pateñſ atq; catíníſ polli-
ce díligēter exteꝛſíſ pene ex illíſ abraſo bitumíe

semper querulus: licet placentas integras totūq;
suem pre aliis solus acceperit. quidqd leccacitatis
& insacietatis fuerit illi & ingens utilitas: ebrī-
osus & temulentus: nō ad cātum usq; saltūq; mō
Sed & ad maledictum & iram: ad hec & sermo
copiosus ad calicem. tūc. n. p̄cipue de sobrietate
honestateq; & ceteris eiusmodi uerba dicit: iam
tunc ebrietate uictus: ridiculose balbutit. p̄terea
putentes sequūtur uomitus. demumq; qdam illū
eleuātes: de cōuiuiō efferunt: dextera leuaq; iu-
uenculam tympanistrīā amplexatum. Cetez cū
sobrius est: nulli primoꝝ cedendū putat: ob mē-
datium uel temeritatem: aut auariciam: & tamē
adulator est primus: & ad periuriū p̄mtissimus:
ac ueneficiū princeps. In illo pudor summus: &
tota prudētia: & in omībus exacta diligentia: &
cōsumata perfectio. plorabit tamē breui: nec illi
sua bōitas p̄derit. Quid hoc pape tardus nobis
est Trasicles? **TRASICLES.** Nō ut multi
uenio ad te Tímon ob diuicias tuas: quodāmō
in stuporem uersi. argenti quippe uel auri sump-
tuoſeue cene allecti cōcurrunt: blādicias multas
pre se ferētes: ad te uiz utpote simplicem facul-
tateſq; tuas cōmunicātes. Nosti enim ut aridus

panis copiosa mihi cena ē: delicateq; epule: por-
rum aut cardamum: aut siquādo excolētius paz-
salis. potus uero fons illimus. hec uero uilis ac
rudis tunica quauis purpura carior: atqui auri
nō preciosius mihi uidetur: quam litorei lapilli
tui uero grā ueni Timon: ne te corrūpat pessima
hec insidiosaq; possessio: diuicie que multis in-
tollerabilium damnoz sepe numero causa sunt.
Q si mihi dederis fidem: totas in mare deicies
ceu minime necessarias uiro bono: q̄ potes ueras
philosophie diuicias cōtemplari. An optime Ti-
mon illas in pfundum demerges? Sed quamdiu
collem ascendes dum paz ante fluctibus illisam
tellurē solus cerno. Sin aut hoc nō placet: tuq;
aliū potioremodū inuenisti: celeriter de do-
mo illas eicias: nec uno tibi asse relicto distribuēs
cunctis indigētibus, huic q̄dem dragmas quinq;
illi aut unam: alii uero mediū talentū. Siquis
aut p̄hus fuerit: dignus est ut duplam accipiat
partem. mihi uero nō mei gratia peto: sed quod
amicoz necessitatibus tradam satis est: si peram
hanc opplens tribuas duoz caprinoz uberū uix
capacem: frugi. n. & mediocritatis amicū decet
esse philosophum: & nihil ultra peram sapere.

TI. Laudo ista Traficles: sed ante peram si
uideretur refer caput tuberibus plenū; illa bidēte
cōnumeras. TRA. O magistratus: o leges:
hoc a blaffemo urbe in libera cedimur. TI.
Quid indignaris uiroz optime? TRA. Re-
percutiā te Tímon. TI. Edepol ultra numez
quatuor addam. Sed qd hoc est? multi cōueni-
unt blepsílas ille ac latheus trunphū peníteusq;
ordo eoz qui ploraturi sunt. Itaq; iugum hoc
ascendam etiam lapsum bidentem aliquātisper
pausare sinam. Ego autem quādo qdem multos
cōgeffi lapides in modum grādinis pcul iaciam.
PHILOSOPHI. Ne iacias Tímon: abimus
enī. TI. Sed nec incruēti: neq; uulneribus sine.
EXPLICIT. TIMON. FA VSTE.

PALINVR

Essecro te o Charon sine me iam ut nauim

conscendam CHA. Quis me appellas

PALINVRus ego nauita quodâ illius quem

nup uinentē transuectasti Enee troiani. CHA

Tunc ille es q apud portus uelinos inhumatus

iacebas. PA Ille ipse sum: sed crede celestium

nutu fieri: ut transuehar quorū prodigiis lōge

lateq; acte finitime gētes; & ossa mea iā expia-

uerūt & tumultū mihi: tumuloq; insup solēpnia

p more statuerūt: quare te oro o iustissime Cha-

ron patere tandem: ut ingrediar. Sic prospera

semper sit nauigatio tua. sic solida nauis tua sp

atq; icōcussa. CHA Rem iustā petis Palinure

ingredere ut libet. uos uero tã conferte umbre

qd fatigatis me precibus. Quid fatigatis. que

nam hec uis desiderii: exspectate tantisper. dum

trans flumen hunc porto. regrediar q̄primum.

PA Habeo tibi Charon immortales gratias: q

me his tandem eripuisti e malis: qui me dirā ac

tandem qua detinebar transfretandi cupidine

liberasti. CHA Amo te equidem palinure.

Tum propter Eneam regem tuum quem mihi

nominaſti. qui et ſuper om̃es quos unq̃ uiderim
mortales : uiſus eſt mihi ſingulari quadam pre-
ditus pietate Tum propter hoc meum etiam
qđ olim commune fuit tibi magiſterium. Par. n.
ſibi quiſq; parem affectat. Delectatq; magis que
inter pares fit uel confabulatio uel uite actio.
Afficiebar porro nō modico dolore cū uidebā
iam dudū te in citeriore hac rīpa errantē: incer-
tūq; ſedis tue. neq; licebat tibi ſuccurrere ppter
legem mihi datam: ne quemquam niſi humato
prius corpore trāſportē: ſum ego enim minimus
inter ifernos habitatores. ſubiectusq; aliene po-
teſtati: cui parere nō tam pulchrum mihi quam
alias neceſſe eſt. Gaudeo autem nunc & letor qđ
ea aliquando ſe ſors tibi obtulerit: quo & tuum
implere deſiderium: et meum releuare dolorem:
(ſalua lege officiī mei) poſſum. PA Immo ego
nō minus ppter te dolebā o Charon. quia perſpi-
ciebā tot te graues aſſiduosq; labores pferentē
ſine ulla relaxatione. neq; enim me latet: quot:
quātisq; uexari malis ſolent nauīū gubernatores
qui nihil aliud in uita qđ nauigationem exercui:
atq; ita exercui: ut nihil ea grauius: nihil peri-
clitaciū contingere mortalibus putē. ppter qđ

credibile magis tibi uideri potest: si augebat me
utiq; fatigatio tua: repetentem animo antiquas
quas uiuēs etiam sustinebā nauticas fatigatiōes
meas: quarum experientia iam edoctus sciebā
probe: pari malo tuo condolere CHA Frustra
ppter me dolebas Palinure: nam nīhil molesta
mihī ars mea PA Quid ais? CHA Aio grātā
me habere & iocundā artē meam. uides ut cruda
uiridisq; senectus est mihī: meminī haud unq̃ ab
ipsa quam iam oīm annos supero longēua etate
mea p̃texum me esse laboris mei. quīn quotidie
insto alacrior atq; ualentior. Sed intelligo cur
tu aliter tibi persuadeas. est enim cōmunis hic
morbus mortalīū: ut sortis sue quemq; distediat
semp: uiuatq; contentus nemo studiis suis. lau-
dent uero longē ac beatiores existiment omnes
quī diuersas a se artes atq; actiones sequuntur
Verum falluntur maxime opinione sua nam si:
recte intueri uelint: cognoscent perspicue nullū
esse in uita eorum statum quī nō magnis scateat
miseris: quē nō magne grauesq; pturbent undiq;
molestie et uexationes: et si detur aliquādo:
ut alter in alterius studia trāfferatur q̃ uideas
tūc cuiq; sua leuia uideri que prius p̃ grauitate

accusabat: contraq; ea grauiora que prius leuia
uidebantur. Itaq; si bene consideres nō est Pa-
linure ita grauis mea conditio ut censes. neq;
propterea q̄ nauclerus sim: sum eo miserabilior
sed tu ut uideo sequeris uanos errores mortaliū.
ego uero integritatem tantū iudiciūq; uerī lucē
secutus: ago contētus: ac letus sorte mea. Neq;
adscribo mihi ad calamitatem q̄ desudem quo-
tidie nauigando et defatigare. Neq; ob hoc
arbitror quemq̄ horum qui mecū simul ultimas
sedes colūt me esse beatiorē: non ipsos iudices
Minonem Rodomantum & Eacum: quāquam
magna omnes emineant potestate. non ip̄m ditē
quāq̄ sceptro potens sit ipse atq; regna ista mo-
deretur: sunt namq; et illis sui laboris sueq; mo-
lestie: & maiores forte quo & maiore regiminis
sarcina p̄muntur. PĀ Potes de te tibi Charon
persuadere ut libet: mihi enim de me nunquam
persuadere poteris: quin ars nostra sine ulla cō-
paratōe ceteras: laboribus & periculis excedat.
qd̄ liquido tibi probarem: nisi q̄ uereor tedio te
afficeret fortasse longior narratio n̄ra. CHA
Immo sūma me afficiet recreatiōe: nam et de-
lectat me tecū sermocinari: & nauigantibus etiā

magnā animorum refocillatiōem afferre solent
huiusmodi confabulationes. P. A. quādo igitur
non est tibi iniocūdum: psequar suscepti sermōis
nostri rationē. ut intelligamus nō esse duriorē
ullam q̄ nauarcorū sortem: qđ non difficile p-
suasum ibo tibi. si animaduertas quos estus et
frigora tollerare eos: quos p horrescere toni-
trus & fulgura: quibus perfundi imbribus qua-
uentorum rabie agitari: quotidie necesse sit: si
cognoscas quotiens torqueri eos fame et siti:
quotiēs squalore etiā teterrimo cōsumi cōtigat.
Si attendas habitationem eorū instar carceris.
supellectilem uel nullam uel sordidissimam.
strata dura cibaria aspera. potus immūdissimus
indumenta spurca: incōmoditatem rerum omniū
noctes insomnes: & sub diuo semp & inquietas
Taceo ppetuū: alioquin quoddam eorū exiliū
quos patrie eorū extores: pfugos: uagos. palā-
tes ignaros quietis. priuatos omni quo nihil est
in uita dulcius coniugii sobolisq; fructu. ac io-
cūditate: qs nō abiectissimos: lōgeq; oīm morta-
liū miserrimos esse iudicabit? Pretereo Sillam
charibdim. sirtes symplegades. tot ifesta nauig-
antibus maris pericula. Obmitto tempestates

qbus nec usu quidq̃ est trīstius nec horribilius.
qbus & ad summū uite usq; discrimen quotidie
iactantur; quatiunt; & qđ sepe accidit submersi
tandem obruuntur. In qua re nemo est q̃ idoneus
magis q̃ ego testis adhiberi queat; qui cū multis
fuerim quassatus tempestatibus: tum ea maxie
que me e sicilia in italiam nauigantē inuasit: tā
leua atq; horrēs. ut horrore sit adhuc mīhi eius
recordatio. non possem certe; ut par esset expli-
care tibi acerbitalatem illius tempestatis. sed q̃ta
extiterit: potest ex hoc facile cōiecturā sapere:
q̃ Eneam ducē; cuius summa cōstantia & animi
fortitudo ubiq; decantatur: uidi ego tūc con-
tremementem grauiter: atq; ingementem; extentisq;
ad celum manibus beatos longe inclamantem:
eos quibus ad troyam oppetere contigisset: la-
mentantemq; pari ab eorū morte: ac fortissimi ab
Diomedis gladio se ereptum extitisse. crudelem
eqdē diē illuxisse omībus ultimū: neq; e numero
nostro quemq̃ putauī euasurū: non ipm Eneam
Non Ilioneum. non Achatem. non Abantem.
grandeuū ue Aletem: quorū naues longe dis-
iectas ad summūq; pene exitiū adductas: nescio
que uis ulla nisi diuina liberauit. CHA. Non

incognita mihi narras. hec. n. ea ipsa die rescivi.
PA Quo id modo. CHA Quo id modo rogas.
an credam illi: fidumque Orontem ignoras ductorem
licie navis? is quidem tunc submersus concessit ad me
allico: exponens mihi de ordine omnia que tu
differuisti: implorans deinde opem. rogitanisque
multum ut se ulteriore in ripa sisterem: quod nunquam
passus fui. quomodo inter fluctus adhuc corpus suum
sine pulchri honore iactaretur: nunc agit se se
circum hec stagna mestus atque errabundus. uidi istum
illum? PA Et uidi et unicum meorum malorum
solatium habui. dum tantisper in ripa demoratus
pari secum detinebar infelicitate. Nec uero falsa
de tristi eius iteritu retulisti: cuius adhuc ima-
go subit dum excussus e puppi: contortumque
ter eum atque circumactum horrendum a fluctu rapidus
tandem equore uortex absorpsit. Sane quod ad me
pertinet nihil edixeram qui licet eam euaserim
tempestatem: amarum tandem aliquando etiam
uite mee finem inueni: excussus & ipse pariter: atque
iactatus inter undas: quia quod deerat insuper
ferro preterea obtruncatus: ex quo nec tamen mihi ti-
mui quod Enee meo: ne tantis undis surgentibus
spoliata magistro navis deficeret. heccine igitur

nautarum fors illa fausta :felix ac perbeata
heccine eorū delicie :opes;trāquillitas.sic illis
uiguitur sic moritur .Tui nūc et aliorum defēde
studia et artes.contempneq; si libet maiorē esse
etiam eorum miseriam & calamitatem,q; patrias
incolentes suas uxorumq; ac filiorum societate
beati;q;escūt gaudent ludūt hortātur amicitias
colunt exercentur cōmode:habitāt magnifice;
uestiunt culte:cōuiuantur lete:cubāt molliter
iocundos suos ac geniales agunt dies:adde qui
in urbibus optimates et primariī magnam sibi
uendicant auctoritatem :habenturq; summo in
precio:atq; honore:qui ius dicunt:qui causas
agūt aliorū :q; fastes gerūt :q; ducūt exercitus:
qui uel assistunt principibus uel principes ipsi
magnī illustresq; sunt :qbus neq; optabilius qcq;
in uita esse uideo neq; beatius.CHA Falleris
longe Palinure nam quos beatiores esse arbi-
traris miseriore illi sunt sine ulla dubitatione:
neq; uero negauerim :sortē subiectā esse nautarū
magnis malis.sed ita subiectam;ut cōparatiōe
aliarū que maioribus etiā grauantur incomodis
minus certe misera iudicāda sit.Quid.n.tristius
(ut ad tuos ueniā qui patrias suas colūt):quid

miserabilius q̃ domi sue agere: et ita agere ut
iocundiorem aliquando q̃ uitam: mortem optes
que ulla maior calamitas q̃ circumdari urbem
hostibus. ingruere bellum. uolitare tela. stringi
enses: perfodi muros: fremere tormentis saxa:
dirui: domos tremefieri & cōcuti: quēq̃ fame si-
tiq; deficere: corrumpi aerem: occupari menia:
spoliari tēpla: diripi patrimonía: publicari bōa:
incēdia parari: malos exultare: bonos torqueri:
affici cōuiciis: expelli domibus: uulnerari: car-
cerari: relegari: deportari: trucidari filios ante
parentū ora. uim pati uxores: stuprari gnatas?
uident an hec tibi mala Palinure et an his que
tu meministi ulla ex parte comparāda? PA Q̃
uera narras o Charon q̃ nunc uel audiens ista
perhrōresco: Venit enim mihi in mentē grauis
illa & deplorāda patrie mee desolatio troye inq̃
tam prepotētis olim atq; p̃diuitis: cuius euerfiōe
nihil credo referri posse crudelius aut lacrima-
bilius. tātaq; fuit calamitatis eius magnitudo.
ut longe plura etiam atq; trīstiora: q̃m tu supra
memoraueris sibi contigerint: que si uelis omnia
tibi ut rem certius agnoscas explicabo. CHA
haud opus est Palinure q̃m et tempus nō patit̃

et ego hec oīa non secus ac tu: nota atq; cōpta habeo. Nam et mīhi renūtiauerūt: ut queq; ad me aduentabant anīme; ex illo bello profecte: nīhil certe ut nunc tu dixisti: peruenit ad aures meas crudeliū aut lacrimabiliū. PĀ faxo ut iubes: sed aduertas Charō grauissima licet hec sint: rariora tñ contingere q̃ ea nautarum que supra exposui. CHA Referam ergo alia frequentiora: & ex ipsis quidē met ciuitatibus q̃rū relatio augebit etiam eorum miserīā. Vade oro & p ciuitatū plateas porticusq; discurre: qd aliud ostēdes q̃ oblatrantīū maledicta: insimulationes pestilētissias: optimi cuiusq; dilaceratiōem? quid non exploratorum insidias. inuidentīūq; uenena? diuerse morū gressum: et artificū mercatorumq; tabernas ac cōuentus pete: quid aliudprehēdes q̃ sermonū nebulas: fucos: mēdatia: deceptionesq; manifestas? Transfer dehinc te in fora publica. sedesq; iudicarias. qd aliud audies q̃ undiq; oīa magno strepitu ac clamore mīseri? quid intelliges aliud q̃ cedes hominū: cōpilationes: furta: grassationes: cōspiratiōes: proditiones? que alia occurrent tibi nisi litigatorū iurgia: & contentiones. testium periurationes:

causidicorum preuaricationes: iudicum corruptiones
presidium ambitiones ac rapine: quos ibi alios
obuiam tibi habebis: qui exultantes improbos:
lugentes bonos: oppressas uiduas: proculcatos
pupillos: egentes prostratos? Attolle postea altius
oculos & atria principum perscrutare: quam non uide-
bis ibi ad senatorem exaltationem: speculatorum
acceptationem: militum audaciam: feneratorum uoraci-
tatem: quorum improbitatem: quam non potentum
hominum intenuiores uim atque insolentiam: quas
non concussiones: quas non populationes: quos non
innocentes accusari: criminari: carcerari: proscribi?
PA Grauius hec nimis & miserabilia. CHA At
restant alia que non minus tibi grauius & misera-
bilia uidebunt. PA Perge. CHA que fortasse
etiam grauiora et miserabiliora iudicabis: quam
domestica ac frequens magna est eorum pestis.
PA Fare. CHA Nolo tibi Palinure afferre
in medium graues longosque artificum ac negoti-
atorum labores: non eos quibus afficiunt agrorum
cultores: non quibus milites: non quibus causidici:
ceterarumque disciplinarum sectatores: estus: algores:
inedia: peregrinationes: anxietates: uel pericula:
uulnera: cedes: districtas habitationes: infinitasque

agendi; cubādi; uescēdi. incōmoda uel fastidia;
lassitudines; uigīlias; sollicitudines; odia etiā et
infamationes. Nā si complecti cuncta sermone
meo atq; exequi uoluerim. tot tantaq; dicenda
se offerent: ut pre longitudine malorū ac mole
cuius nauigatio nra; q̄ oratio finē possit inue-
nīre. Omittam itaq; & commemorabo tantum
quas inter domesticos parietes quom seruorum
tum uxorū & filiorū molestias ac turbatiōes
pessimas perferre solent: qui gubernatiōi p̄sunt
rei familiaris: cuius si ita ut naualis expertus
esses: facile quiddā dicturus sum me etiā tacēte
& intelligeres & approbares. Nā seruoꝝ primo
in domōs semper prompta maledicta: furta; im-
positiones: fugas; arrogātiā; negligentia rerū
dominicarum; temulentia; edacitatē; sōpnolētiā;
tarditatē; ignauiam. nemo non uideat magnam
afferre iis qui eam paciunt infelicitatē. Deinde
filios quorū amore nihil dulcius esse fert; q̄ta
animi cum amaritudine aspiciant parentes: uel
egrotare uel mortem obire: quod frequenter ad
modū fit: satis existimo etiā te intelligere: quā
uero grauem & anxiam: credis esse eorū uel par-
turationem uel educationem; uel institutionem;

quotiens pro eis bonos parentes dolere : gemere :
susp̄r̄are : torqueri : q̄ta etiā putas p̄turbatione
affici : dum quos progenuerunt : impensaq; a deo
cura aluerūt : uel parū sibi audiētes uel rebelles
ac infestos postea habere contingat : q̄m dolēter
eos ferre arbitraris : dum insani & uecordes sūt :
dum hebetis : et crassi ingeniī : dum effeminati
et molles : dum lapidant et euertūt patrimonia :
dum nullo bono operi & studio intendūt : dum
per precipitia uitiōz omniū uitam ducunt suā :
Quid de uxoribus loquar : quas dos tumidas :
genus insolentes : forma suspectas : deformitas
reddit inuīlas : quarū lingua nihil perniciosius :
quarū audacia nihil p̄digiosius : quarū impro-
bitate nihil execrabilius : que iurgiis semper et
contentionibus obtundunt uiros : que semper
conquerūtur : semper exprobrāt : sp̄ insidiantur :
quibus cum desint cetera : nunq̄ tamen lacrimae
gemitus : susp̄ria. Que ceca sua : qua t̄m ardent
ornamentorum ambitione : exhauriunt opes :
labefactāt domos : cogūt maritos in malos ques-
tus : ī dira scelera : Nō refero turpissima adulteria :
q̄bus nec puniūt minus nec peccāt magis qd̄ q̄ :
ea quāta dolore afficiāt bonos cōiuges : nemo

satis unq̃ iudicio meo enērrare posset: sed magnum doloris argumentū prestant & grauissimū cedes: & uigēcia que sepius propter corruptas uxores bella exarserunt. PA Hoc plus q̃ uellem scio, nam arduum illud quod ego uidi grecorū & troianorum bellum: propter Helene raptum: in eam excreuit rabiem quam nulla mūdi regio ignorauit. CHA Que totī mundo manifesta sunt ea tantum gnosti Palinure: Ac si singula quorum nihil me latet intelligeres: adduceris intantum stuporem: ut stupescens etiā pre miseratione cōiugalē uitam lacrimares. PA Hui qd narras. CHA Narro que quotidie uideo et ptracto. PA Ergo commubia putas polluta et coinquinata? CHA minime: id nunq̃ dixerim. PA At qui multas memini me uidisse ea p̃ditas honestate: ea religione: ac uite ītegritate: ut diuinum quoddam magis q̃ humanum redolere uiderentur. CHA Et multas utiq; eiuscemodi esse confiteor: sed eas quidē que optimis honestissimisque orbe parētibus: ebiberūt a primis annis sobrios & castos mores: que sanctis parētū suorum exemplis educate: uitā instituerūt parce: castigate: sapiēter ad māsuetudinē edocte: ad pietatē

ad fidem: ad diuinū cultū, ad rectum cōpositūq;
regimē rei familiaris: que se a thiasis: saltibus:
iocis: que se a spectaculis: ab imoestiore cul-
tu: ab licentiore colloquio: abdicarūt: ceterum
que cōtra faciūt: que malis īstitutis: puerisq;
parentum exemplis imbutę: molliter uixerunt:
assuefactę deliciis: q̃a turpi ocio: que nīhil nisi
saltare: canere: fides pulsare didicerūt: que pre-
terea oculis suis auxerunt matrū p̃sertī obsceni-
tates & īmunditias: Hasce q̃ fide & ītegritate
esse putas erga maritos? illabunt siquidē tanq̃
uenena tenellis mentibus mala parentū exēpla.
Inde rarior etiam q̃ reris: est feminaris hōestas:
q̃ qui eas uel emendatis instituāt moribus. uel
sancto inuitent exemplo parētes: simul rariore
habeantur: prodeunt postea in publicum: queq;
etiam p̃ciores. aperta fronte: directo gressu:
quali pudicitiam ipse consecrasse uideantur: et
que secretum intra cubile probra gesserūt: cum
uestē induerint: cōtexisse atq; occultasse existi-
mant: uosq; eas uanum uulgus: ita ut cernitis p̃
falsis uera ducētes: eē arbitramini: at ego nihil
ac res se habet de eis iudico: nuda enim hic oīa
atq; aperta sunt, non ueste hic teguntur macule

non pallio obnubuntur scelera: exertes omnes
ac nudatos: rerum quoq; omnium uacuos prorsus
huc ingredi oportet. qdqd in uita male tēptatū
maleq; actum est: hic fronte coram ipsa deum
gestatur. dispalliat: ostētatur, quare nō mīza
tibi uideatur: si quorumcūq; nota habeo crimīa
q; quorūcūq; etiā nudas ita ut predixi trāsue cto
umbras: q̄ proinde ingentem uideo eaz turbam
que cum in pudiciam longe opertam ostendāt
suam. pudicissime tamen in uita habeant: q̄tas
secū in maritos fraudes gerūt? quot simulatōes?
quot pditiones? quantā ypocrīsim? quot alioz
obscenos amores? quot polluciones? quot sub-
positos partus? quot mētitas enutritōes? quot
alieni seminis susceptas messes. At qd ridiculum
magis est. lugent postea ignari mariti: hasce sibi
extinctas uxores: laudant inter cetos; & p̄dicāt
quasi pudicie p̄cipes. statuūt mausolea plu-
rimi quoq; epigramata condi: orationes scribi:
& p̄nūtiari curāt in laudē ac memoriā castitatis
fideiq; eaz sempiternam: an hec tristia et amara
esse censes Palinure; & an comparatiōem ullam
habere putas cum hīs nautaz: que ea seueritate
& acrimonia recensuisti, ut cetera: leta fausta:

delitiarumque plena: si tibi fides daretur existimanda
essent. PA Haud equidem tanta in ciuitatibus pri-
uatisque domibus: quanta modo enumerasti mala:
regnare credidissem. CHA Ita perficit inexptos:
sermonem aliquem inire cum his: qui multarum rerum
usum atque experientiam habent. PA Ita fit.
CHA Quid li aduertas labores quos perferunt
naute corpori magis quam animo inferos ire? concedes
amplius etiam in sententiam meam. Nam huiuscemodi
res dure: assiduo quodam usu et assuefactione
mitiores fiunt: et quodammodo edomantur: quod
uero ego memoraui: quoniam animum magis affligunt:
non ita usus et assuefactio mitigare atque edomare
potest. PA Consentio iam tibi: gaudeoque in eam
lucem te illustrante peruenisse: ut intelligam tam
magnam aliorum et maiorem etiam quam nauarcorum miseriam
Sed illud non possum intelligere: quin principes
saltem ac magni uiri non dicam nautis: sed ceteris
insuper quibuscunque mortalibus beatiores sint.
CHA Cur? PA Quoniam omnibus habundet atque
affluant bonis. CHA Quibus? PA Honore:
gloria: opibus: deliciis: amicis: potestate: impio.
CHA Hisce? PA Hisce et multo pluribus.
CHA Erras. PA Errorem hunc optassem in

uita mihi. CHA Deliras. PA Maluisssem ita
delirare: q̃ tua cū sentētia sapere. CHA Quid
si nihil illis miserius? PA Quid si nihil beatius
CHA Haud unq̃ hoc mihi demonstrabis. PA
Non tibi ii beati uidentur: qui quidq̃ ad ex-
plendas uoluptates optari potest assequuntur:
quibus cōuiuandi: cubandi: ungendi: lauandi:
ludendi: uenandi: aucupandi: ad omnē nitorē:
atq; sacietatem sp̃ facultas sit: quibus quotquot
uelint concubitus feminarum: quotquot uelint
arma equi canes: quibus tot sunt agri: tot serui:
tot exculta pallatia: tot munite arces: opida: q̃
tantum possideant auri: gemmarū: uestiū: supel-
lectilis. q̃bus audiāt oēs: adsurgunt: inclinent:
quos populi uenerent: timeāt: laudēt: decātēt:
qui leges dicāt: mandent: exterreāt: p̃scribāt:
puniant: extollant amicos: uindictent īimicos:
trucidant rebelles? CHA Non est tā magna
ut exīstimas Palinure eorum beatitudo. Nam
parit certe fastidīum tanta bonoz cōtinuatio:
tantaq; affluentia: neq; sapit tantum: que non
aliquādo intermittitur uoluptas: preterea quō
eos tu beatos iudicare potes: qui tantis opibus
atq; deliciis suis nunq̃ fruuntur cum iocūditate

nunq̃ cum gaudio: que in tanta rerū copia unq̃
exhilarēt se: nunq̃ releuēt animū: nūq̃ exultēt:
qui tanta licet bonorum ubertate redundātes:
tristitiā tñ semp obducantur: solitudine p̃manēt:
anxietate torqueāt? Nō tibi multo optabilior
uideēt priuatoꝝ cōditio. quoꝝ & uita securior:
& uoluptates etiam si mentem intendas maiores
sunt. quos summa sēper condit hilaritas: mulcet
festiuitas: explet alacritas: quātā putas afferat
delectationem cōmunis que cū uxoribus & filiis
uita exigitur: dum cubant tute: uescuntur lete:
iocant̃ modeste: q̃ dulcē esse arbitraris amicoꝝ
inter se: & equalium parem uitam: domesticum
usum: frequentē conuentum? Quid eorū amore
suauius: cōfabulatiōe gratius: curis melius atq;
cōmodius: quantum credis letitie & exultatōis
habeāt eorum cōuiuia: ludi: cantus: saltatiōes?
quantum dilatent animū & permulceant: q̃tum
emanent mellis: cuius nec stillā unq̃ principū
aliquis degustauit? PA Haud intelligo Charon
hanc quā refers regum tristitiā: atq; anxietatē
qui inter risus tantū blanditias iocōsq; uersent:
quibus semper psallatū canatur: plaudatur: et
quidqd ad transigendū hilarē uitā excogitari

potest exhibeat. CHA Etiam ut uideo iudicas
Palinure que oculis tantum patent: quo errore
decepti mortales plurimum seduci solent: sed quod
certum afferre possunt iudicium exteriora corporis que
uelamenta magis quedam sunt ueritatis: aut quod
certi promittere & ostentare potest: frons hominum
que plures quam protheus species mentiri atque
in plures mutari queat: considerande sunt secreta
animi fides: perscrutande sunt interiores mentis
latebre: quas si preuidere ita ut frontem posses
procholor quantam ibi malorum turbam: quantam
formidinum atque strepitationum aciem introspiceres?
quot angores: solitudines: suspitiones: quot pesti-
lentes morbos & perturbationes: quanta aperiretur
ulcera: quot plage & cedes: quot insidie: quot
enses & telorum infinita genera: que nec sompnos
eorum quietos nec cibos placidos: nec opulentiam
dulcem: nec imperium iocundum: nec delicias: iocisque
letos esse permittant? PA Nesciebam adhuc hec
quod eorum dominantur mala: sed cur illis contingant
tanta non capio. CHA Contingunt tanta
propter graues inimicicias: acerbamque odia: quas
continue cum finitissimis ciuitatibus: cum subditis
sibi populis. cum sibi met ipsis etiam gerunt: quo

fit ut ingrauescentibus odiis incrementibusq;
iniuriis: quibus quotidie afficiunt quęq;: necesse
sit illos torqueri & affligi grauiter: confidere
nemini: suspicari oĩa pessime: extimere muscas
etiam ut aiunt uolantes: gaudere & letari nũq;
tristitia & merore destitui semp. PA Adducis
me facile ut credā suspectas eos habere finitias
ciuitates: cum qbus & infēsa esse odia cōfiteor:
propter cōtinua que exercent bella: & dñanda
libidinem qua plurimū incenduntur: cum suis
uero qbus imperāt populis nihil accipe possū:
nisi amorem & dulcissimam pacem. Porro si cum
finitimis sint inimicie. si oriant̃ bella: at demū
etiam augentur imperia: subducuntur opida:
profligant acies: spoliantur & captiuant̃ hostes
populationes magne fiunt: tropheis decoratur
patria: uictoriis celebratur: triumphis extollit̃:
ob que & principum gloria: & urbium ornatus:
& inimicorum timor: & populoz inter se letitia
atq; erga principes fides & amor crescit. CHA
Et tantū narras que p̃spera sunt & leta. ac que
frequētius accidūt aduersa & tristia p̃termittis:
quali semper eos putes debellare hostes: potiri
uictoria: triumphis exultare: nunq̃ uero uinci:

profterni: agros suos populari: bona sua diripi:
& e suis se opidis deiici: sed maiora hec pretere-
amus: de minoribus tantum dicamus. Quippe
si conferas: quas strages suorū & cedes sustinēt:
comperies longe maiore dampno q̃ lucro: ptas
eorum uictorias constare: dispuncta q̃ ratione:
decessisse plus illis q̃m accessisse. Hiis adicias
ut populorū etiam suorū odia nedū finitimoꝝ
intelligas: q̃ ad inferēda bella: & persequēdos
hostes opus illis est: ingēti & munito exercitu:
multo nauigio: longa armorum & machinarum
p̃paratiōe: que cū magno & inestimabili cōstēt
sumptu: nec propriū suppeditent redditus. neces-
se est nouis uestigalibus uexare populos: nouas
inducere prestationes: nouas angarias: augere
tributa: multiplicare onera: exhaurire eōs oīni-
eradi marsupia: immo uiscera pauperū: paruos
atq̃ magnos diripere: spoliare: cōculcare. Inde
fit: ut cū inuisos manifeste se cunctis itelligāt
suspectum sibi incipiant habere quemq̃: nullius
fidei: nullius amicitie credere: coniectari omnia
in malam partem. habet enim hoc in se pessimū
malefactorū conscientia: ut quos iniuria affectit:
nunq̃ reuocari in amicitia: nū q̃ mitigari: & ad

ueniam moueri: posse putet. proinde magis in-
surgit: grauiores initur iniurias: hunc p[er]scribunt:
illum carcere includunt: quorundam patrimonía
publicant: alios iugulari: aut stragulari iubet:
uoluntate pro ratione utuntur. Eorum quoque quos
tantis lesunt malis cognatos: affines: amicos:
socios: seruos: quasi fidei sue diffidentes: p[er]sequuntur.
tum ceteri qui cariores etiam uidebantur: exempla
aliorum p[ro]ponunt sibi: acutque ipsi non minus odia
nam non minus rebus suis ac saluti sue timent.
ita pedetentim ciuitas omnis indignatur: ob-
murmurat: rapitur ira: odii incenditur: coquit
nouas cogitationes: noua concilia molliunt. mox
eo deueniunt: ut hec intelligentes uideant: quæ
ruine: quætoque precipitio subiaceant: quæ tenuissimo
quasi quodam filo pendeant imperia sua. tunc
cernas eos pallere: tristari: consumi: expauere
omnia: torqueri scelerum suorum conscientia:
que prima est penarum omnium: timere hostium
insidias: ciuium conspirationes: domesticorum
proditiones: oppressorum uindictas. tunc securum
nihil existimare nisi quod ui ac ferro tueantur.
Propterea non credunt se tuto cuique: non ministris:
non necessariis. non germanis: quorum maiorum.

etiā quā alioꝝ auctoritatē magis formidāt: arcēt
se ab aspectu: et presentia oīm. cingunt se fossis
& aggeribus: claudūt se arcibus: quasi ad ppe-
tuos damnati carceres: custodibus etiam tamq̃
ad expeditionem belli paratis: ut obsideri eos
putes circunvallantur: nihil illis dulce: nihil
sapidum: nihil iocundum. dormiunt cū magna
inquietudine: cum maiore etiā uigilāt. Terret
illos conuentus hominū: angit solitudo: timent
colloqa: timēt salutatioēs: timent dona: suspecti
illis aditus: suspecte selle: suspecti cibus & po-
tus: qui nec etiā nisi p̃gustati sumuntur: suspecti
pellicum: & item uxorū thori: quibus mirum
est cur sine cuiusquā p̃gustatione cōgrediant̃:
ipsos uero quoz se custodie cōmiserūt: nō minus
extimescunt: q̃bus cū carere nequeāt ob tutelā
suam: eo magis augetur eorum timor & miseria:
quo armatos pro firmiore illos p̃sidio esse necesse
sit: quare alienigenas & barbaros homīes atq;
abiectionissimos quosq; sibi deligūt: eosq; frequētius
commutant: deiciūtq; sepius ac exterminant:
quo salutē suē (& si non alia: at saltem hac uia)
consultum ire possint. Quid fedius & ignauius
dici queat: q̃ hominibus se exteris: in manibus:

flagitiosis committere. Suos uero prudentes:
sobrios: iustos: spernere atq; deuítate? Quanta
ista tyrannoꝝ felicitas: quos cōtinuus & ingēs
semper angore efficit metus: quo nō modo animi
grauiter excruciantur: sed cuucta insuper dulcia
mundi dona fugantur & dissipātur? Quāte iste
eorum delicie: quanta gaudia: qui trāqlitatē
nunqm̃ & pacem sibi ne dicam populis suis: aut
hostibus cōcesserunt: expertes om̃ino tā scīssimī
atq; oīm dulcissimī boni? Que nam ubertas ista
bonoꝝ suorum: que distracti aliūde: neq; sciāt:
neq; uísant: neq; pertractent: neq; gustent unq̃?
quāta ista imperiū bona que tum ipsi uidere et
attrectare non possint: committant necesse est
aliorum cure & gubernationi: ignari rerū suarū
nescii omnium ferme que sub se geruntur: frau-
dati quotidie & decepti ab his presertim quos
pre ceteris auxerūt: quibus tum se credant: quot
innocentiū críminationes: quot facinorosorum
falsas commendationes audiūt: quotiens eorum
fidem secuti: bonos pro malis: malos pro bonis
ducūt: atq; hos beneficiis illos penis afficiūt?
qd̃q; grauius est: quotiēs ipsis etiā uesciētibus
hī quos tantū extulerūt p̃sententia sua ĩferos:

quosq; ledūt; cōcutiūt; opprimūt; atq; dilaniāt?
quid mirum si exardescūt postea populoz odia:
si labefactatur postea eoz status: atq; desolat?
q̃ta ista: quāq; optanda imperia: cum quibus &
seruitutem pessimam degant: subiecti tantis per-
turbatiōibus: tātis insidiis: subiecti ipsis etiam
quos sibi subiecerunt: cōstricti quasi quibuldā
regni compedibus: clausi intra arces: q̃si magni
alicuius criminis rei: coartati instar ferarum:
exclusi ab omni que foris capitur recreatione:
priuati libertate: quod est tam dulce & om̃ibus
optabile bonū: nō hominibus modo: sed ceteris
insuper quibuscunq; animantibus: cuius priua-
tione qd est qd trīstius aut ifelicius cōtingere
possit? PA Non credis Charon bonos aliquos
mitisq; & moderate nature tyrānos esse? CHA
Immo multos credo. Sed tāta ē libido dñandi
tantus ardor: tanta nescio que pestis ingenita:
ut quos semel inuaserit: sint summa q̃uis boni-
tate p̃stātes: adeo illiciat eos: illiciēsq; deprauet
ut uita potius q̃ imperio qd iā occupauerunt:
carere possint: uel ad cōseruādū uel āplificādū
contendūt unguibus dentibusq; ac propterea
nemo est tam bonus tyrannus: cui cōseruatōis

amplificatōisq; sue gr̃a: multis nō magnas īferre
iniurias: atq; ob eas illatas nō plurimū timere
plurimas ue pati anxietates: contingat. PA.

Miror cur tātis in malis: que plane ita: ut nar-
rasti: uera esse puto: appetant tātōpe mortales
imperīū: nisi id fortasse faciāt cupidine honoris
& glorie: qđ nimirum tam prestans atq; excellēs
bonum tollerabiles reddit tātās. quas modo
exposuisti misērias: dulce q̃ppe est mandare aliis:
preferri omnibus: eminere: precellere: uenerari:
timeri: suppliciter exorari: adsurgī sibi: uia de-
cedi: īclinari ceruicē: flecti genua: audire laudes
suas: & rerum bene gestarum decantatiōes: que
cum & diuina numina plurimū capiant: facile
intelligi potest: quantū et his quoq; mortalīū
mentes capiātur. CHA. Que tantū capere pōt
tyrannos ullius honoris aut glorie exhibitio:
quī se certo inuīlos omnibus esse sciunt: a q̃bus
si laudent. si audiat sibi. adsurgatur atq; incur-
uet: intelligūt palā uel adsententiōis uel timoris
causa id fieri? quare non est ita dulcis ut putas
huiusmodi honoris & glorie extorsio: magis q̃
exhibitio. At uero dulcior is est quī in priuatos
hoīes ab amicis & beniuolis honor exhibetur:

propter aliquod eorum egregium facinus: aut
excellentem uirtutē / uera ista gloria: uerus iste
honor: ac dignus quidem quo & diuina numina
capiantur. P A Nullā ergo uideo causam cur
tantopere imperia desiderentur: desiderataq; cō-
seruentur: nisi q̄ habendi cupido: qua tantum
trahitur humanū genus: in hīs maxime explet:
quo enim quisq; plus: auri: agrorū: edificiorū:
opidorum: acquirere possit: nullo parcat labori
q̄to cūq; uis magno & intollerabili: neq; ullus
tam amarus labor: quin ppter questū & maiore
rerū cumulatōem dulcescat. Itaq; cū tyranni
super omnes plus possideant: super omes & bea-
tiores uidentur licet cetera eis tristia sint: atq;
acerba. CH A Neq; istud quidem affert ullam
beatitudinē. Nam in primis non efficit diuitē
maior habundantia: sed minor cupiditas. Qui
enī paruo cōtentus est: id tantum cupit quod
necessitati uite sufficiat. Is habunde ē locuplex
propter honestum quod facilius implere potest
desideriū: quod cum & impleuerit: liberatus ē
ab omni qua alii rapiuntur habendi anxietate:
qui uero q̄ntumlibet diues: plura concupiscit:
pluribus indiget. quia perseverante acquirendi

in facietate : efficitur minus uoti compos. quo
enim magis crescit multarū rerū possessio: magis
etiam cupiditas: neq; finem unq̃ habet uorago
illa cupiditas. Deinde nō est iudicandus quisq;
uel locuples multitudine: uel pauper paucitate
diuitiarum, sed uel rerum magis implemento uel
necessitate. nam si multitudinē excedūt sūptus:
quomō potest is credi diues qui minus habet q̃
necesse esset? Quare quom necessitatem sepius
magnam patiantur. qui tantam imperiī molem
adminiſtrant indigentiores etiam putādi sunt
priuatis homībus: qbus licet tenues sint opes:
at necessitatibus saltē suis uel pares uel superi-
ores. Taceamus graues q̃s quotidie explicatōes
uel rapinas perferūt a questoribus suis: et ab his
maxime quorum fidei magis credunt: qui quo
maiora etiā nacti sunt imperia: eo maiora utiq;
furta: maiorēq; p̃inde rerū suarū dīmīnutōem:
a qbus priuatos saltē homīes liberos esse cōstat:
q̃ & diligentius patrimonia sua ipsi p se curare:
& attentius omīa intueri possunt. Dicamus uero
curas et labores quos in adminiſtrandis tantis
opibus: gubernādoq; tanto potētatu tollerare
eos oportet: quorum fortiores quam Herculis

humeros esse necesse est: ad sustinendam tãtam:
molem; plures etiam q̃ argi oculos: ad tantam
rerum uarietatem puidendã atq; distribuẽdam:
plura quoq; q̃ Iani aut uertuni capita: ad intel-
ligẽda examinãdaq; tot ac tanta: quom hostiũ:
tum populoꝝ suorũ que illis negotia deferũt.
que tãti animi uis que nõ debilitetur: que tãta
soliditas que nõ cõcuciat: que tãta p̃mptitudo
que non remittatur? Cuius est tanta ualitudo:
tantum robur. qui se tam uasto curarum p̃oderi
parẽ audeat polliceri? cuius est adeo equabilis &
moderatus animus: adeo perseverans. qui tam
multis tamq; cõtinuis laboribus nõ defatigari
nõ quassari. nõq; atq; iſringi possit? Obmittãus
mortales: de nobis tantum qui hec ultĩma loca
colimus loquamur. utrũ putas Palinure beatõrẽ
eẽ uel me qui pauprĩmus sum omnium qui nihil
preter hanc quã cernis pusillã lintrem possideo:
uel plutonẽ tã lati tamq; immẽsi regni tyrãnũ:
Intelligo & si taceas quale de hoc sis iudiciũ
prolaturus: sed crede mihi minime meũ cum suo
statu cõmutarẽ. P A Quare? CHA Quia letus
ago: & summa animi quiete. non ullius rei ullã
gero nisi trãsuehẽdi hasce huc descendẽtes aĩas

& cōseruādī īcolumē hāc phaselū meā sollicitudinē: in q̄ dicam tibi qdqd est quod me grauet. quom enim propter uehustatē fatiscat aliquādo rimis: curare me oportet ut restituat integritatī sue: quare eam consuo sepius et obstruo: si qd rimatum est: hec omnis cura mea est: hic omnis labor. At pluto cū tantis diuitiis suis ac regno tāto nūq̄ letatur nūq̄ gescit: tot curis carpit: quot repletur hic umbris locus: implicatū hēt semper ubiq; animū: hinc fertur illinc rapitur: omnibus intentus locis omnibus occupatus ministris: huic mandat: illum terret: alios acciri iubet: metum illi omnia incutiunt: nunc terre hiatus: nūc motus formidat: sepe illū trepidare cogit lampas phebī: ne ulla ex parte irradiet regno suo: sepe & fulmē magni fratris ne penetret auerna atq; labefaciet. Quotiens uidi ego illū dum rebus suis timet inuectum furno: curru peragrarē omēm hanc regionem: lustrare fines: scrutari omnia diligēter: ascendere etiā in super orbem: circuire terras. peruestigare quecūq; periculū perferre possent: nihil omnino incauti & inexplorati relinquere: que cum multis in locis: at maxime ea solet efficere in terris sicilie: que

magis etiā eū terrēt ppter magnas reuolūtiōes
Typhoei gigantis; qbus totam conquassat illā
patriam. Nam post ipse ausus fuit bella inferre
celo; iniecerunt superi eius corpori trinatriam;
sub qua ab omnibus undiq; montibus pressus;
& grauatus; conatur sepe se attollere; impositāq;
sibi reicere. proindeq; magnos concitat motus;
ac tantos quidem ut hec loca nostra concutiat
grauiter & tremefaciat. Cogita nunc qm leta &
optanda sit sors huius inferni tyranni; cuius
tot diuiditur animus curis; tot propellitur tu-
multuatōibus; quē tot oporteat p̄cauere picula;
tot dispensare ministeria; omnia percensere; omnia
corrigere; omnia uel ipse gubernare uel aliis gu-
bernāda cōmittere. Attēde rogo; & uel ex hoc
uno collige eius felicitatē; nāq; si me deficere
contingeret huic nauiculario ministerio; quod
ita necessariū est ut uides; necesse esset eū uices
meas subire; ne alioquin deficiente portatore
regno suo male succederet. PA Hoc profecto
non modo uerū esse uideo; sed manibus etiā ip̄is
ut aiunt tango. Nam ea nocte qua alias somno
grauatus e puppi in mare excussus fui; id cōti-
nuo sensit Eneas rex meus, q errantē sine mg̃to

naue intelligens: gubernauit eā tota ip̃a nocte:
non indignatus q̃ que ſcep̃trum geſtare ſolebāt:
remū etiā manus attraheret. CHA De magno
eius germano n̄hil loquor: non me latet q̃ntos
et ille labores ac curas ſuſtinet. ſed id precipue
ſcio quom̄ temeritate phetontis totus pene orbis
conflagraſſet. quantum tunc regno ſuo timuit:
q̃tum tota celi menia circuit:& ne qd labefactū
uiribus ignis corruerit: explorauit. Pretereo
terciū frat̃e moderatorem undarū: cuius p̃ime
etiā ac maxie cure nō facile explicari poſſent.
ſed p̃ſertim que ſub illa quoq; phetontea cōfla-
gratione ad ſummū pene uſq; exitium: cū toto
regno ſuo eum affecerunt. PA De hoc poſſum
quod oculis meis uidi afferre teſtimoniū. Vidi
eq̃dem tempore illius quā ſupra retuli horrēde
apud ſiciliam tempeſtatis: commotum grauiter
neptunum: et ex alto proſpiciētem uocaſſe ad ſe
Eurum & ſephirum: increpitiſq; acriter eis: pro
tanta ſuſcitata hieme: placatſe oc̃ius om̄ia: atq;
trāquilla reddidiſſe. quod argumentū p̃ſtat mihi
euidens plurimarum ut inquis: ac maximarum
(q̃ oīa in latiffimo īperio ſuo paria ſint) curarū
ſuarum. CHA Dic oro Palinure putas ne iam

beatam esse tyrannorum uitam? P^A. Minime.
C^HA. Optares ne uiuens tibi eorū sortē? P^A.
Vt quid optarem in quo nihil omnino optandū
esse manifeste intelligo? C^HA. Ergo certo eos
arbitraris miseros? P^A. Non miseros modo; sed
omnium etiam miserrimos. C^HA. Mirū q̄ mō
eos tanta frui beatitudine p̄dicabas. P^A. Quid
mirum si cecus laudet tenebras: quas postea luci
restitutus dampnet? C^HA. Vis ut & alia eorū
mala tibi referā. P^A. Restāt item alia? C^HA.
Et alia & grauiora. P^A. Quid audio grauiora?
haud unq̄ istud credā posse his que mō dixisti
grauius aliqd addi. C^HA. Credes cū audieris.
P^A. Dic ergo. C^HA. Vides ut appropinquāus
iam ripe; non possum longiora tecū iam facere
uerba. P^A. Rogo te mi Charon ne fallas auī-
dissimā expectationem meā. C^HA. An ceterarū
umbrarū quas in litore reliqui auīdissimam etiam
expectationē uīs ut fallā? P^A. Nō diu demora-
beris perge o mi Charō. C^HA. Immo diutius
q̄ soleo demoratus sum: sed lentus etiā nauigauī
propter te cuius cōfabulatione delectabar. P^A.
A ge ergo ut facis: lētiorē p̄trahe nauigatōem.
ut que reliqua sunt dicēda p̄sequi possis. C^HA.

Ea tandem tanta est tibi audiēdi cupido? PA
Tanta. CHA Morē tibi gerā .qua in re illud
te scire uelim: q̄ plurimum miserā reddit mor-
talium uitam: instabilitas scilicet & ruina rez.
nam cum certum nihil & permanēs in uita quisq;
sibi polliceri queat: quomō is beatus censebit:
cuius summā q̄tum uis & plena: beatitudinem
minima oīs disturbatio uiolare et auferre pōt?
Sane cū oīa apud mortales infirma atq; muta-
bilis sint: nulla tamen infirmior fors est: atq;
mutabilior q̄ tyrannorum: quorum etiam cum
maior sit exaltatio et sublimata magis status
altitudo: maior & p̄inde quom mutari eos cōti-
gat casus & ruina: Inde tātē tyrannoꝝ p̄ditōes
euerfiones: trucidationes, ut nemo eoz fere unq̄
euaferit: qui nō uel regno depulsus: uel ueneno
necatus: uel cruenta aliq̄ & pessima morte celsus
uel peremptus sit: quis talem eoz uitā optabit:
qui pro modici temporis felicitate (si tñ & illa
felicitas appellanda sit) tam tristi postea tamq;
amaro fine consumātur? Horret animus dicere.
Nam ne credas hīs tantum mortales subiectos
malis esse: sensimus & hoz magnam partē aliquñ
nos inferi, licet tam ualida nobis et munita sit

ciuitas; tam firma et prepotens; atq; omnibus
undiq; p̄sidiis circūsepta. nō possum sine dolore
meminisse illius diei; q̄ Hercules ille hero for-
tissimus hec regna penetrauit; perfregit fores;
inuasit regē; exterruit reginā; quā & ante locū
eius rapere adorti erāt; abstraxit cerbez; uictūq;
et cathenatū magna uī in orbē duxit; cōcussit
loca omnia; trepidare omnes umbras atq; ipsos
iudices fecit; me quoq; non modicū lesit; quem
erepta cimba conto hoc meo percussit; impulsūq;
grauiter in medium paludem exturbauit; timui
eqdem tunc desolatū iri baratz totum: Credidi
tunc supremū plutonī finem aduenisse regni sui;
neq; minus illum cum coniuge in predam duci
ad superos; q̄ tartareū canē; sed paulo humanius
cum eo actum est q̄ opinabar. Nam tandem sibi
ac regno suo bñ consultū est, neq; tñ ita cōsultū
est qn triplici custode suo q̄ tā p̄necessarius erat
spoliaretur. Quod si opinionē meā; que cōmūis
erat facta coe q̄ssēt; tūc cernere fuisset; uter be-
atior uel meus; uel Plutōis tātū regis status eēt.
ego qdam nihil ambigo priuatus fuisset hac na-
uicula. hoc. n. habeo tñ quod adimi mihi possit;
priuatus etiam fuisset rege meo. sed quot quot

alios uoluissē reges ꝑculdubio inuenissē: qui
ministrō meo indigētes, seruitiū meū ꝑlibenter
sibi delegissēt; & fortasse hoc lucrī fecissē: ꝑꝑ
uetusta & attrita: q̄lē hāc intueris: nouā mihi &
magis solidā lembū acq̄sissē at Plutō q̄tas opes
quantos honores: q̄tum regnum amississet: q̄tam
in egestatem: quantam in calamitatē decidisset
qui neq; par q̄ aliud regnum uti parem ego uel
meliorem nauim: neq; parem aliū famulatum
uti parem ego uel meliorem dominū inuenisset?
Excedo iam modū dicendi, sed si tempus sineret
narrarem & quibus olim curis uexatus: quātōq;
timore cōcussus ꝑpter bella gigātū fuit summus
olimpi rector: cuius narratio maiorē etiā augeret
eorum que supra tibi dixi malorū cōfirmatōem
PAhaud opus ē exēplis mihi: nā nemo mortaliū
fuit qui maiora q̄ ego unq̄ uiderit eoz malorū
exempla: qd enim extitit his tēporibus troiano
rege maius: quid opibus suis cumulatius, quid
opidis munitius et pulchrius? Et quid demum
exitu tantorum bonorum tristius, quid crudelius
quid flebilius? Vidit infelix pater tam longum
& ardens bellum, tot cruentas mortes gnatorū
suoꝝ, uidit euersam funditus & incensam urbē:

uidit latrantē cōiugē; captiuatas nurus & filias:
populationem tantarum diuitiarū: ipse quoq; qđ
ultimū restabat illi senectutis sue solatiū, pyrrī
ense cōfossus; & crudelissima morte consumptus
est. CHA Quis melius me hec nouit, qui cūctos
hac scapha transuexi: a quibus & om̄em calamī-
tatem suam seriatim perdidici? notus est habūde
mihi Priamus; cuius cognito acerbo casu, nō po-
tui non dolere. notus est Troiulus, noti Hec̄tor
& Deyphebus, nota est cetera tot filiorum ac
nepotum turba, noti innumerabiles q̄ illo bello
perierūt: troiani pariter & gray duces: nota est
infinita que tunc occidit populoꝝ manus, nullo
memiui tpe longiorem interfectoꝝ multitudinē
huc descendisse q̄ illo: quo ita lassatus fui, ut p̄
multitudine omnibus transuehendis minime hec
cymba sufficeret. Plane qđ opus est tibi mōitore
ad aperiendas eorum miserias quas tu subiectas
oculis tuis habuisti? q̄ si per angustias temporis
liceret (iā enim uideo ppius nos applicare ripe)
narrarem & milia aliorum tirānorum: ex quibus
cresceret etiā magis tibi opinio eoz calamitatis
nā illud possum qđ certo scio tibi ueꝝ affirmare
nullum fere me uidisse unquam tirannorum huc

descendentium (descendunt porro huc omnes)
quoniam uel alicuius ueneni infectione uel magnas
ulcerum cicatrices & sanguinolente alicuius mortis
horrida signa: prese ferret: ita mirum est uidere
tot ac tantos necatos, confossos, cruentatos truci-
datos. PA Quis nunc se tantis in malis tyrannum unquam
esse optabit? quis imperia assequi queret: que iam
certius certo cognosco: magis fugienda esse quam
meduseum caput? CHA Audisti quibus apud
superos tyranni malis torquentur. sed si intelligeres
que hic apud inferos grauiora etiam illis parantur:
perhorresceres & longe magis eorum sortem. PA
Ergo & alia hic tyrannis parantur? CHA Credis
Palinure scelera que patrant mortales: hic aliquam
impunita esse? PA Hoc modo aduertebam. CHA
Animaduertendum est igitur tibi quodcumque in uita
peccatur, pari demum post mortem & respondente
peccatis pena puniri. Nam ut capias quod dico: si
tute Palinure artem tuam nauiculariam uiuens
male exercueris: si in deum tuum mali quodquam uel cogi-
taueris uel commiseris: Si inaudiens dicto suo
extiteris: inuenies hic tibi preparatas hiis que
deliqueris similes penas. PA Nihil profecto Cha-
ron scio quod male egerim uel in deum meum peccauerim

nisi somnolentam illam dormitationem meam :
qua negligentius certe quam debebam me gessi.
Nam magno in periculo nauim simul & dominū
quem uehebat meum reliqui, nisi uigilātor ipse
et caucior melius sibi consulisset. sed penarum
satis tū ob hoc crassū peccatū meū : etiā in uita
recepti. CHA Recipies etiam in morte, ibis enī
cū e nauī te dīmīsero ad seueros iudices nostros :
quī examinant & censent delicta omnīū : Ducēt
quoq; te in examinationē : scrutabunturq; crimīa
tua : Videor uero uidere q̄li te iudicabūt pene
subiciēdū : PA Quali? CHA Parē peccato tuo
tibi penā statuent. Nā quom somno peccaueris :
eterno etiā te sōno dāpnabūt. PA Dormiā ergo
eternum? CHA Ita puto nisi grauius sit aliud
peccatum tibi. PA Sic mītes habeam iudices :
ut non sit grauius aliud mihi. CHA Nullam
ergo nisi sompni penam patieris. PA Non hec
grauis pena mihi uideť. CHA Neq; asinis etiā
& bobus : at magnis & excellenti aliqua uirtute
preditis uiris grauíssima estimatur. PA Quas
uero dic penas perferent tiranni. CHA Audis
tot exclamātes et lamentātes uoces, tot horri-
ficos planctus, tantum stridorē ferri : tot tractus

cathenaz? **PA** Delectabat me adeo sermocinatio
tua. ut his minime animum intenderem. sed quid
audio tam triste atq; horrendum qđ pre horrore
pene aures mee sustinere nō possunt? **CHA** sunt
hec que audis tormenta tyrannorū. Nam quom
illi in uita carcere quēq; īcluserūt: spoliauerint:
flagellauerint: trucidauerint: in summū luctum:
in summam egestatem & calamitatē deduxerint.
damnati sunt etiam ab incorruptis iudicibus ad
perferendas pares penas. Ideo teterrimis quoq;
carceribus īclusi spoliati. flagellati: rotati: celi
membratim: ac mille atrocissimis mortibus cruē-
tati: tantos edūt quantos audis gemitus: tantū
luctū: tot ac tātos reboātes clamores atq; eiula-
tus. **PA** Dic etiam mīhi Charon an his penis
plectūtur q magni atq; primarii tirānis adstīt?
CHA Prorsus hisdem. nam suasu & cōsilio eoz
maxīe cōmittūt tirāni scelera sua. **PA** An & in
uita illi beati? **CHA** Nō secus ac tirāni qbus
assistūt. Nam hisdem quoq; malis subiecti sunt:
eadem enim sunt in eos populoz odia: Maiora
etiam inter se: eadem cure: eadem pericula: & qđ
miserabilius ē deiciūtur sepe a tirānis suis: & uel
carcere uel morte aliquando pessima afficiuntur

PA Tāta est ergo tāq; generalis oīm calamitas?
ullam ue prorsus esse putas hominum sortem que
beata dici possit? CHA Immo beatos aliquos
non nego fuisse mortales sed per raros tñ? PA
quos p raros? CHA q amore uirtutis & litterarū
contemserūt cetera mūdi bona : quī se innocuos;
puros; castos; integros; incorruptosq; cōseruātes;
extulerunt animū altius ad gustandum diuinam
excellentiā: humana quasi sordida et abiecta
relinquentes, nam uirtus per se tam dulcis tamq;
iocunda res est. ut incredibiles amatoribus suis
afferat uoluptates. tam nobilis & p̄stans est eius
possessio : ut summa quadam bonorum ubertate
ditet possessores suos : quā quī uere est affecutus.
nihil preter litterarum studia dulce: nihil preter
dei cognitōnem habet amabile: que tam p̄dulcia
sibi bona stabilia: perpetua: incorrupta preele-
git: custodit complectitur. reliqua uero mundi
supremo tandē gustu: amara: infirma: momētanea:
corruptibilia: fūco mendatiora: hilo inaniora:
hilla ieiuniora: pappis uolātibus leuiora. fugit
contēpnit: abicit: conculcat: contētusq; se ipso ac
honestissimis suauissimisque studiis suis: totū nihil
mundū ducit. ruentemq; etiā nō formidat. in his

recreatur: refocillatur: letā & iocundā agit uitā:
ridet tantas hoīm tāq; stultas: & ultro sibi que-
sitās: anxietates: tot ineptias: tot cassos labores
tot inanes curas: nemini nocet: nemini molestus
est. laudant eum omnes: predicant: admirantur:
beniuolentia complectuntur: fauore psequuntur:
Quam uere hic beatus est: qui conscientie sue
innocentia & integritate fruitur: quod primum
est: & dulcius omnibus bonū: securusq; sui nullo
timore angitur: nulla angustia torquetur: non
timet largas (quibus caret quasq; nihil faciat)
diuitias sibi a potentioribus eripi: non timet a
quoq; se ledi: q nec quēq; se lesisse certo itelligit
Q^u uere hic felix est: q tot tātisq; semotus curis
& periculis: tantarum uacuis perturbationū: sibi
semper aliisq; iocundis: letetur semper: & omnibus
quotquot sunt mundi honestis et his etiam que
celibum communes sunt perfruatur uoluptatibus:
qui humanioribus sanctioribusq; deditus studiis
contempnat omnia. contempnensq; omnia possideat.
nam possidere is omnia uidetur: non qui omnibus
habundet. sed cui nihil deficiat. porro nihil illi
deficit qui nihil concupiscit. concupiscens autem
nihil: contempnit omnia: contempnensq; ita id

assequitur quod desiderat. desiderio uero suo
frui: ea demū uera & sola beatitudo bonorumq;
oīmplenitudo ē. PA Hi ergo quom nihil male
egerint penarum etiam nihil paciuntur? CHA
Nihil prorsus: immo ppter transactā bene uitā:
meritū magnum assequuntur. PA Quod? CHA
uel celi fiunt incole: cōmunicantq; eternū illis
celestibus bonis: uel si huc descendūt: mittuntur
in elisium: quī locus est quietis ac deliciarum:
ubi sedes fortunate: campi aperti: leti omnium
oīmino penarū expertes. PA O si mihi ad mor-
tales redire aliquando cōtingeret: inclamarē q̃
magna possem uoce: admonerem pro suo quemq;
officio & dignitate: accusarem tantam laborum
frustrationem: tantam curarum uanitatem: tot
corruptas opiniones peruersaq; iudicia. Sed qm
maxime increparem qui uel magistratu quopiam
magno uel imperio ceteros antecedunt: ostēderē
tanta que antea ignorabam: sed te docente nunc
intelligo mala eoz grauissima: dictuq; horribilia
reuocarem oīes a uiciis: ab inferendis iniuriis:
a molliore uictu: a superflua agendarū rerū cura
incenderē desiderio uirtutis: laudarē innocētā:
p̃dicarem frugalitatem: exhortarer cūctos ad bñ

grauiter: castigatq; uiuēdū: ad se cognoscēdum:
ad contempnendū tot caduca. et somnū cuiusdā
uel umbre magis similia mundi bona. inuitarē
ad honestas artes: ad ingenuas exercitationes:
ad studia litterarū: ad spem ac cōtemplationem
diuine bonitatis. CHA Et recte sane. sed uides
ne te ripā attigisse? Egredere iam. PA Et iam
egressus sum. ad iudices eo. placidā opto tibi sp
nauigationē. salue o Charon & uale. CHA Et
ego ad reliq̃s umbras redeo: placidos opto tibi
sp iudices. salue o Palinure & uale.

Vm in rebus bellicis (sp. ceteris uero animi
uirtutibus aliqua etate; cunctis gentibus
Romanos p̄stitisse non modo apud latinos: sed
apud grecos etiā scriptores legerē: eorūq; laudes
in celū ab illis ferri audirem. Id potius ingenii
magnitudine eorū qui scripserūt: atq; ubertate
euenire censebā: q̄ ueritate rei. romanoꝝq; gesta
pro eorum eloquentia augmentasse historiarum
scriptores. dolebāq; nō nunq̄ uix aliquod illoꝝ
animorum uestigiū nostris hominibus apparere.
Verum magnifice uir: cum tuas singularissimas
uirtutes hac nostra tempestate aīaduerto: plura
romanorum hominum fuisse q̄ scripta sint nīhil
dubito. Letorq; magnū illius romane eloquētie
antiquitatis exemplū summa norma in tuis factis
esse. Tantam enim prudentiam in te cernimus
ut ea que facis: etiam si qui uellent decertare
nequeant. dubiumq; pluribus fiat. seueritatis ne
plus in te an comitatus sit. Nā q̄s aut sanctior:
aut suauior pro loci & temporis postulatione te
unq̄ fuerit? Quippe cū ad unguē ut aiūt iusticiā

obserues; ita pius ut dānati te diligāt. Quibus
uirtutibus tāta erga te beniuolētia affecti sunt
omnes hi ciues. ut magnas summo pōtīfici grās
agant; q̄ talem uīrum eoz gubernationi miserit.
Ego uero ut patrum tuorum incredibili uirtute
gaudeas; eosq; ut facis imiteris. ex greco ī latinū
trāstuli cōtētione q̄ndā Allexādrī Hanībalis &
Scipionis: primo a Luchiano oratore scriptam.
tum a libanio emendatam. Adiunxit quidem nō
nulla huic operationi nō inepte Libanius: Bre-
uissime ergo cognosces que tres p̄stātissimi duces
fecerint. Qua in re gratum meo quidem iudicio
tibi erit duobus clarissimis ducibus Hanībali
atq; Allexādro a Minoe p̄latū fuisse Scipionē
Coram hoc enim iudice apud inferos de p̄stātia
certarunt. Audi illos. *Incapit lib.*

ALEXANDER. O Libice me decet
p̄poni; melior quidem sum: **HANIBAL**
Immo uero me **ALEX** Iudicet ergo Minos
qui semper iustissimus iudex est habitus **MI-**
NOS. Qui estis? **ALEX** Hic est Hanībal
cartaginen̄sis. Ego autem Allexander Philippi
regis filius. **MI** per Iouem utriq; gloriosi. sed
qua de re uobis altercatio est? **ALEX** De

presidentia. Dicit enim hic sese meliorem q̃ ego
ducem exercitus fuisse. Ego uerum nō hoc solū.
sed om̃ibus ferme qui ante meam etatem fuere in
re militari p̃stantiorē me fuisse affirmo. **MI**
Dicat ergo uterq; pro parte uirili tu q; o Li-
bice prius loquaris. **ANNI V** num hoc me
inuat ut et hic sermōem grecū didicerim ut neq;
etiā hac in re Allexander me superet. Illos maxie
laudis dignos puto q̃ cū parui a principio fuere.
propria uirtutes ad magnam gloriam euasere.
potētesq; facti & p̃cipatu digni uisi sunt. Ego
igitur cum paucis quibusdam hesperiañ primū
inuadens cum subconsul essem optimus a fratre
iudicatus. maximis rebus idoneus uisus sum.
Tū Celtiberos cepi. gallos deuici. & cum mag-
nos montes transmigrassem omnem heridanum
transcurri. multasq; ciuitates euerti et planam
italiam subiugauī; et usq; ad suburbia Romana
grassatus sum; totq; uno die romanos occidi ut
eorum annulos modis mensurari oportuerit. &
ex cadaueribus pontes fluminibus fecerim; atq;
hec omnia peregi. neq; amonis dictus filius neq;
deum me fingens; aut matris insom̃ia narrans
sed me hominē fatebar; pugnabāq; contra duces

magna prudentia, contra milites magna audacia
atq; fortitudine p̄ditos. non aduersus medos aut
armenos: qui ante q̄ quispiam sequatur fugiunt
facileq; cuiq; audenti uictoriā tradūt. Alexāder
uero patris regni successor & id fortune quodam
impetu ampliauit: qui cum uicerit illum miserū
Dariū. apud ipsum et Harbelas uictoria cepit.
antiquā ex patre cōsuetudinē obmittēs delabi;
non turpe putauit: se seq; ad medorum delicias
inuitari libenter tulit. atq; in conuiuiis amicos
interemit qbus cū morerentur auxiliari conatus
est. Ego autem patrie eque dominatus sum: que
cum me reuocaret hostiū magna classe aduersus
libiam nauigante: paruū: continuog; me hominem
priuatū dedi. & damnatus equo animo rem tuli:
que quidem egi barbarus natus omnisq; grecorū
disciplīe expers: & neq; Homerū ut hic edidici.
& neq; Aristotile magistro eruditus. sed solū mea
natura optima sum usus. Hec quidem sunt qbus
me meliorē Alexādro esse puto. Si uero ea causa
mihi hic p̄ferendus est q̄ caput eius diademate
ornauerit: id deorū forsan apud macedones est.
non tñ ob id prestantior hic uideatur generoso
duce & uiro qui mētis sentētia magis q̄ fortuna

est usus. **MI.** Hic ergo orationē neq; ingenerosam neq; ut Libicum decebat dixit. Tu uero **Alex.** quid ad hec inq; **ALEX.** Oportebat inquit quidem; o Minos homini adeo temerario nihil respōdere; solū enī te nomē satis edocere pōt qualis ego rex. q̄lis hic latro habitus fuerit aduerte tamē an parū ip̄m supauerī. Adolescēs adhuc rem aggressus regnū obtinui & de patris mei interēptoribus ultus sū; at cū Thebas subuertissē. toti grece terror fui. ab ea dux electus; neq; dignū putauī macedonū regno me cōtentū esse; quod pater reliquerat; sed totum terrarum orbem sperans; durumq; putās nisi rerum omniū dominus factus essem; paucos quosdā mecū agēs in asiam me traduxi; & apud Theogonium cum magna pugna uici; lidiam; ioniam; & frigiā cepi & tandem quecūq; transierim subiūgās. ueni ad ipsum locū ubi Darius me expectabat; infinitos exercitus agens. post hec o Minos noscis quot ad uos uno die mortuos miserim; Dicit. n. Charon tūc sibi scissā insuffecisse; sed ligna quedā adiungens illorum plures transportasse. atq; hec cōfeci me piculis opponēs & in pugna uulnerari nō tīmens; et ut que apud Thirum & Arbelas

gesta sunt obmittā, usq; indos ueni atq; oceanū
mei regni terminū feci: et illorū hoīm elephātes
habui: Porum uero meū captiuū coegi: & scitas
homīnes certe non spernendos subiūgaui: tanāim
sup trāsiēs magna equitū pugna uici ac amicos
meos remuneraui: de iūmicis ultus sum. Sin uero
deus hominibus uidebat. parcendū illis est. Nā
rerū magnitudine ut tale aliqd de me crederent
inducti sunt: Tandem mors me regem occupauit
hic uero Annibal prusiam biētiniū exulauit:
& crudelissimo & pessimo homini cōueniens erat.
Q uero italos uicerit obmitto dicere, nam non
uirtute sed malicia atq; pfidia et dolis id pēgit.
Nunq̃ uero alicuius claritudinis aut iūsti mēor.
sed qm̃ q̃ deliciose uixerim uituperauit. oblitus
mihī esse uidetur eoz que apud capuā admiserit.
ibi enī mulieribus deditus est & uoluptati. His
uir mirabilis per belli tempus inseruiebat. Ego
quoq; ea que sub occidente sunt parua quidem
putans nisi uersus orientem me impulissem quid
magnificū perfecissem? sed non digna mihī uisa
sunt illa contra que pugnassem. inclinata redii
dominum me fatentia. Nam italiam atq; libiam
diuioni mee adiūgens usq; gades facile iuissem.

Iam dixi: Tu quoq; o Minos iudica. hec qdē
multis satis sint. **SCIPIO** inq; Nō; nili me
prius audias o Minos. **MI.** q; tu uir opte es?
aut unde q; huicē claris ducibus te cōferre audes?
SCI. italus Scipio romanus. **MI.** Audiēdus
qdem es. **SCI.** Ego o Minos hec nō dicā ut
pferri uelim. Nunq̃. n. huiusce generis honoris
audus fui; sed sp esse; q̃ uideri malui; nec qd̃ isti
utriq; fecerint in me laudādo alios uituperē. Iā
puero mīhi omē uitiū displicuit; & bonis artibus
a primis ānis deditus; hūanitatq; inserviēs. scire
solum; turpe putabā. sed opere semper perficere
quidq; magnificū a maioribus natu aut litteris
didicissem conatus sum. Itaq; adolescēs uixi ut
maxima patrie spes fuerim; que illam frustrata
non est. Nam cū senatus maximo tīmōre; an eēt
patria relinquenda consultaret; uix iuuenis cum
ei etati nō liceret in medios senes p̃siliū; & stricō
ense patrie hostem me habiturū profiteor; eum
qui deserende patrie sententiā protulit. Quare
uix quartū & uicesimū annū agens; dux electus;
nō cū magno exercitu uersus cartaginē iui atq;
Annibalē secutus uici; atq; eum in turpem fugā
conuertī; et deuicta cartagine non rei felicitate

elatus sum: eundem me amici: eundem me patria post
uictoriam habuit. diuitias uero in bonis amicis esse
putaui: non in auro. Nam per quatuor & quin-
quaginta annos quibus uixi nihil unquam emi aut
uendi: ex foro quoque nunquam reuertissem nisi quippiam
mihi aliquo modo amicum fecissem: & ut merca-
toribus pecunias lucrari studium est: ita mihi ut
adipisceretur homines omni metallo pretiosiores cura erat.
quibus quilibet fuerim Titus liuius ceterique historici
testari possunt. at ex cartagine reuersus triumphum
egi. Censorque factus sum: egiptum: syriam: greciam
percurri: iterumque absens consul electus bellum maximum
conseci et numantiam euerxi atque alia egi: Nunquam me
aut in prosperis eleuantem fortuna aut in aduersis
opprimentem uidit: quin tanta animi liberalitate
usus sum. ut cum grandis dominus esse potuerim quatuor
& uiginti solum libras argenti reliquerim. illud
non tacebo scilicet me nunquam iniustum aut crudelē
fuisse. aut alicuius generis uoluptate corruptum.
et hec uti insipientes dixi. non ea ratione quod preferri
uelim retuli. sed graue erat non monstrare ut est
romanos omni genere uirtutum ceteras gentes
superasse. Itaque ut uiuus pro patria pugnaui: pa-
trique pietatem mihi & rebus ceteris pretuli: sic nunc

apud te o Minos ꝑ patria hec dicta sunt. **MI-**
NOS per Iouem o scipio & recte & uti romanũ
debet locutus es. Itaq; cum disciplina militari
rebusq; bellicis. aut hisce eꝯlem aut te ꝑstatiore
discamus. pietate uero ceterisq; uirtutibus maxie
hos superasse didicimus Te ꝑferẽdum censeo &
Alexander secundus sit, & tercius Annibal. nec
hic quidem spernendus est.

Agnifico dño. L. de columna Rínucius
felicitatē. caloribus proximē superioribus
cum curia ualitudine pessima laboraret; & curialiū
egrotantium strages in urbe maxima esset: ut ab
huiusmodi molestiis animū diuerterem: me totū
omnibus post habitis: ad litteras conuerti: atq;
traduxi in latium ut sic dicā e grecia: Luciani
dialogū q̄ inscribit̄ Charon; de uanis irridēdisq;
circa res humanas mortalium conatibus: Quem
Reuerendissimo patri dño Iohanni Cardinali
Morinēsi ascripti. Hunc dialogū in p̄sentia ad
te trāsmitto; ut de meis uenatōibus qbus animus
alitur & qbus tu a paruulo es educatus: ex quo
de tuis que ad corpus pertinent: gustare nequeo:
& gustes; & fruaris. Qua fruitiōne si te delectari
accepero; ueluti a teneris annis delectari solebas:
aliis uenaciunculis nō minus suauibus in diem te
uisitabo. Vale Rínuti tui memor: et te equo
animo ad meliora tempora reserua.

HARON. Missa istec faciamus o
Clotho, cymba uero hec iā pridē nobis
dispolita ē. & ut deduci possit bñ pata.
siquidem & sentina exhausta & malus erectus: ac
uela explicata sūt: & remoz siguli loco positi:
nihil impedit: q̄tū in me est: qn sublati ancoris
nauigemus. Mercurius tñ diu nos hic remorāt:
qn eū presto esse iam oportet. Nauigiū preterea
ut uides: hoc: uectoribus uacuū est: cū licuisset
nobis per hunc diē tercio enauigasse: et iam ppe
ad uesperascat: nos uero adhuc neq; obulū lucrifecimus.
Tū haud ignoro Plutonē insimulatuz
me negligētie & tarditatis cum apud alium sit
huiusce more causa, bonus uero & strēnuus ille
mortuoz ductor: q̄tū alius quisquā: obliuionis
aquā ebibit apud supos: & ita ut sui ad nos reditus
plane fcūs sit īmemor. Verū aut colluctat
cū ephebis: aut cytharam pulsat: aut orationes
nōnullas suo more trāsigit ac porat: dicacitatē &

ineptias suas palā facturus; aut forte aliquo clā
pterens: furat̃: est. n. et hec una ex eius artibus
industria: deinde ipse apud nos iactabundus gl̃at̃
& insolēscit: tametsi noster ex parte dimidia sit.
CLOTHO. Quid nosti o Charon. Vtrum
illi aliquod spem pter: acciderit negotiū: Iouis
gratia qui in rebus superioribus multū eius opa
utitur: est nāq; & ille dominus: **CHARON**
Non tamen adeo o Clotho ut in cōmunē pos-
sessionem ultra modum imperiū habeat. nam et
nos Mercuriū ipsum cum hinc ad superos mi-
grandum est: demorati nunquam sumus. noui tñ
ipse huius rei causam. Apud nos nāq; bellucū
dumtaxat: libationes et inferie, reliqua uero
tenebre; caligo & obscuritas. in celo autem clara
sunt omnia: ibiq; ambrosia plurima: et nectar
abunde: quapropter suauius illi uidetur morari
apud superos. a nobis nāq; cum abeundum est:
statim subuolat: ac si ex carcere quoq; defugiat
postq; autē descendendi ad nos tempus iminet:
tarde et sensim ac lento gradu: uix aliquando tādē
demigrat. **CLOTHO.** Ne aplius indignare
o Charon. prope nāq; ut uides ille adest: quā-
multosq; ad nos ducat: quinimmo tanq̃ gregem

hosce una cōpellit baculo. Quid uero illud? agit
enim & quendam uinctum inter reliquos: quendā
uero ridentem: alium suspensam peram: & lignū
in manu habentem: respicientē truce: & insectatē
altos: nonne et Mercurium ipsum conspicaris
desudantē: puluere pedes cōspersum: & anhelantē
maxime? est enim et illi os anxium. Quid hec o
Mercuri? que iste cōfestinatio? nā & turbato cui-
piam nobis uideris assimilis. **MER.** Quid
aliud o Clotho nisi q̄ hunc scelestum refugientē
insectatus: uix hodie ad uos diuerti? **CLO.**
Quis iste: aut cuius rei grātia fugam ceperat?
MERCVRIVS. Id quidem clarū: uiuere
enim malebat: est enī impator qdā & tīrannus.
utq; ex eius potest eiulatu et questu cognosci.
magna quadam uidetur esse felicitate: uel ipso
affirmante priuatus. **CLOTHO.** Deinde
demens refugiebat: q̄ si rursus posset reuiuiscere:
deficiēte sibi fili glomere. **MERCVRIVS.** Refugiebat inq;: quinimmo: nisi magna-
nimus iste: qui baculum gestat: me iuuisset: ita
ut eum cōprehendētes uinxerimus: abiisset: nos
prorsus euadens. Nā ex eo quo nobis p̄ atropū
tempore demandatus est: toto itinere reluctādus:

& pedibus utrisq; in terram fixis: renitebatur:
ita ut non facile deduci posset. nonnunq̃m uero
orabat & ꝑcabať se ad breue missum faceremus.
Insuper multa se datuzꝫ pollicebatur. Ipse uero
(ut erat decens) cū uiderem: que fieri nō possēť
postulantem haud permittebam. postq̃ uero ad
fauces ipsas uentum est: me mortuorum numero
(uti mos est) apud Eacū recensente: eoq; numezꝫ
ipsum ad symbolum & tabellam sibi per sororem
tuam destinatū: conferente: clā nescio quo pacto
detestandus fugam ille ceperat. Deerat itaq; ad
numerū unus. Tum Eacus in me supercilia dis-
trīgens. ne semper inquit o Mercuri utere hac
tua predandi arte: satis habent tui in celo ludi.
que uero ad rem functorū uita spectāt diligētius
exquirunt. ita ut latere non possint. ultra mille
quatuor habet symbolum hoc & tabella imp̃ssos
& īscriptos. tu uero uno minus detulisti nisi forte
dixeris haud eque tibi eos adnumerasse atropū.
Tum ipse ad uerba erubescens: cum is qui scđm
iter obluťabatur: mox memorie occurrisset: cir-
cumspectans: dū eum nusq̃ uideo: fugam cepisse
cognoui. Statim igitur sum eum īsecutus: q̃ntū
mihi inerat celeritatis: ea q̃ritur ad lucē optio

uīro hoc ultro subsequente me : ita ut utriq; ceu
stimulis concitati cursu contententes ; illum in
tenaro ipso deprehendimus : adeo ex fuga pre-
cesserat. **CLOTHO.** Nos uero o Charon
Mercurium negligentie arguebamus. **MER.**
Verum quid hic moramur quasi iam nō satisfiū
sit immoratū. **CLO.** Recte inq; īgrediant̃.
ipsa uero libellū capiens ; ac seila de more insidēs
adueniētes singulos perlegam ; quis ; unde ; quo
mortis genere ; et fato defunctus. Tu uero o
Mercuri ; hosce excipiens ; dispone & ordina ; &
primum hos recens natos inferto ; quid enī mihi
possunt respondere? **MERC V.** Heus tu o
portitor ; ii numero trecenti sunt cum expositis.
CHA. O uenationem optimam acerbos & im-
maturus deducis mortuos. **MER.** Libet o
Clotho illugubres & īdefletos ; post hos pducā
CLO. Seniores dicis , fac ut lubet , quid enim
me oportet habere negotiū ; si uelim ea que ante
Euclidis t̃pa gesta sunt ; inuestigare? **MER.**
Vos qui sexagenos exceditis annos adeste , quid
illud est ? nō isti me audiūt pre ānis obtusi aures ;
necesse forte mihi erit , uel istos sublato ; alios af-
ferre. Ecce & ii duo de q̃dringētis p̃maturi oēs &

tēpestiue lecti & me Ioue passe uue sunt. CLO
post hos q trucidati sūt pducito o Mercuri: et
pores dicite: quo pacto uos huc enecti aduēistis.
Quinimmo uos oēs in his scriptis intuebor: heri
in medea quatuor & octoginta oportuit bellātes
cadere: et cum his una Oxiarci filium Gouarē.
MER. Adsunt? percontare. CLO. pterea:
ubi nam et illi quos philosophus Theogenes: &
cum eo alii septem: per causam scorti megarensis
iugularunt? MER. ii pone sunt. CLO.
ubi & q iperii grā sese mutuo necarūt? MER.
Ecce astāt. CLO. q uero ab adultero & uxore
iterēptus ē? MER. ecce tibi pximus. CLO
producito et q iure sunt cesi, illos dico q capite
damnati, uel qui sude transfossi: qui uero a pre-
donibus occisi: qnq; & decē: ubi sunt o Mercuri?
MER. Qui gladio cesi sunt: adsunt omnes ut
uides. Vis & mulieres producam? CLO etiā
qui naufragio periere: una enim mortui sunt: et
fato simili ac pari. MER. uis & qui febre?
CLO. Et hos simul: ac cum eis Agathoclem.
medicum. uerū ubi nam & philosophus Ciniscus
cui cum esset ecatis cenā & expiationū oua epu-
laturus: moriendū fuit? CINISCVS. Iam

pridem tibi asto heus tu o optima Clotho : quo
nam meo facinore uel improbitate permisi sti me
tamdiu apud superos? quasi ut arbitror: totum in
me fufum explicasti. quin etiam cum temptassem
sepius filũ intercidere: nescio quo pacto dirumpi
nō poterat. CLO. Egdẽ te humanoꝝ facinoꝝ
reliqueram contemplatorem & medicũ. Ingre-
dere tamen fortuna bona. CINIS. Per Iouẽ
nisi prius uinctũ hũc introduxero: haud quaẽ
ingrediar, uerõ enim ne te precãdo & rogitando
seducat. CLO. Agedum: uideam quis nam
is est. CINIS. Megapentes lachiti: Tirã-
nus. CLO. Ingredere tu. MEGAPEN-
THES. Nequaẽ o hera mi Clotho. qn̄ immo
pmittito me parũ per redire ad lucẽ. deinde uero
ad te ueniam: uocante nemine. CLO. Quid
illud est cuius gr̃a abire hũc cupias? MEGA
Domus mihi primũ esset tuo permisso absoluẽda:
que p me semip̄fecta relicta ẽ. CLO. deliras:
ingredere iam inẽ. MEGA. Non multum
exposco temporis: odiua mi Clotho. unũ saltem
& hunc diẽ finito me manere apud supos quousq;
uxori palam faciã: quo in loco thesaurũ magnũ
habuerĩ defossum. CLO. esset id tibi uolupe

haud impetrabis. **MEGA.** fiet itaq; tãti auri
iactura? **CLO.** minime fidens esto Megacles:
namq; tuus nepos capiet. **MEGA.** O iniuriã
ille ne mihi infensus & hostis: quẽ ipse ante hac
pre incuria ac negligentia non interemerim?
CLOTHO. Iple idem .& tibi erit ad q̃dra-
gesimum annum superstes: uel pauloplusculum.
Item et concubinas: uestem: & aurum omne tuũ
habebit. **MEGA.** Haud recte mecum agis o
Clotho: mea omĩa mihi ifestissimis impartiens.
CLO. Tu uero o prestantis animi uir nonne.
Chidimachũ cuius fuerãt hec omĩa substulisti
e uita. Insupspirãti adhuc illi liberos adiugu-
lasti? **MEGA.** Nunc uero mei erant iuris et
ditionis effecta. **CLO.** Ergo earũ possessiõis
tempus & tibi decessit. **MEGA.** Verũ audi
obsecro o Clotho que uelim tibi seorsũ: audiẽte
nemine dicere. Vos uero secedite paululum. Si
me missum feceris abireq; permiseris. polliceor
me tibi hodie daturũ talenta mille auri signati
CLO. Etiam nunc aurum & talenta o ridicule
menti habes? **MEGAPEN.** Crateres binos
si libet addam: utrosq; talenta centum auri puri
appẽdentes: quos enecto Cleochrito surripui.

CLO. Trahite hunc: uidetur enim nō libēs ad nos iturus. MEGA. Vos testor equidem: imperfectus mihi relinquitur occeptus murus et naualia; que proculdubio perfecissem: si ad qntū superuixissem diē. CLO. Hec haud tibi sint cure: alius molietur et construet. MEGA. illud tamē iure exposco. CLO. Quale illud est. MEGA. Eo usq; reuiuiscere: quoad subactis persis et lydis: tributa imponam: mihiq; monumentum excitem ac statuam peregregiū: ubi cuncta per me bella magnifice gesta: dum essem in uita inscribam. CLO. Heus tu: his rebus cōficiendis: haud certe diēi unius: sed annorū uiginti tēpus exposcis. MEGA. Quin etiam paratus sum: sponsores dare: tā celeritatis qm reditus: uel si libet Antandrum amantissimū filiū uobis p me tradā. CLO. O ingnatissime illum inquis quem persepe precabare reliquere tibi in terris superstitem? MEGA. precabar hec olim, impresentiarum uero id uelim: quod mihi uideo prestare. CLO. Veniet tamen et ille post te paululum: per nouum imperatorem trucidatus. MEGA. Itaq; ne illud mihi cōtradixeris o diua. CLOT. Quod illud est

MEGA. Videre uelim: que post me futura sunt: quemadmodum sint se habitura. CLO. ausculta ergo: ut his cognitis: angaris magis & doleas. Vxorem Medas seruus quā et olim adulterauerat: habiturus est tuam. MEGA. O hominem execrandū: quem ipse uxori p se ꝑcanti morem gerens: dimisi libez. CLO. Filia uero inter ꝑsēntis tirāni cōcubinas deligeť. Imagines autem et statue quas quondā tibi ciuitas erexerat: euerse rīlūm ꝑbebunt spectātibus. MEG. Dic mihi: amicorum nemo moleste istec feret? CLO. Quis enī erat tibi amicus: uel cuius rei gratia effectus? an ignoras: quī te uenerabātur: dictaq; ac facta tua efferebāt laudibus: uel timore: uel spe aliq̃ id egisse: cū essent priucipatus & dignitatis amici & tꝑi inserviētes? MEGA. In conuiuiis tamen frequētes & uoce sublata & uotis mihi bene esse cōprecabant: uel si licuisset promptissimos esse eorum singulos mee uite suam post habere: et priores obire mortē. deniq; solus eram illis iusiurādum. CLO. Cur igit apud horum quēdam heri cum cenasses e uita sublatus es? quod enim tibi postremo bibendum oblatum est: te istuc trāsmisit. MEG. Ergo eapropter

nescio quid presens amaritudinis. Verum quid
ille uolens id effecit? CLO. Multa peccataris
cum ingredi iam tibi necesse sit. MEGA. unum
illud me angit maxime o Clotho: quo paululum
reflectere ad lucem iter cupiebam. CLO. Quid
illud est? apparet enim aliquid permagni esse.
MEGA. Carion meus uerna: cum primum me
mortuum inspexit: sub uespem domum ubi ipse iacebam
ascendit. cumque id illi per oculum liceret: nemo enim
erat qui me custodiret relictus: glicerium concubinam
meam seorsum agens: per pristino ut arbitror libidine
commertio: attracta & occlusa porta: incestabat:
ea licentia ac si nemo intus affuisset. cum autem satis
cepisset uoluptatis: ad me conuersus inquit. tu
uero inquinata hominitas: plagas mihi haud me-
renti sepe intendisti: his dictis: barbam uellebat
& cedebat caput. denique cum pingue quiddam ex-
creasset: me inspuit: & his super abi inueniens ad
impiorum loca: excessit. ipse uero ira incendebar.
neque illi cum exanguis essem & frigidus officere
quicquam poteram. Ancilla uero scelesti illa: cum
primum aduentantis quorundam strepitum presensisset:
salua oculos circumlita: quasi me defluisset cla-
mitans: & me insuper nomine appellans: abscessit.

quos si cōprehendero? CLO. Deline minari
et ingredi. tēpus iam est te in iudiciū offeras.
MEGA. Quis autem audebit contra tirannū
sententiā ferre. CLO. Contra tirannū nemo;
contra mortuum R'adamāthus: quem confestim
iustissimū spectabis. & penas singulis pro meritis
inferentem. q̄tū uero ad presens spectat: tempus
ne teras. MEGA. Saltē me priuatū & ciuem
facito o diua: uel e numero inopū: aut ex impa-
tore seruū. id modo sine me reuiuiscere. CLO-
THO. Vbi nam ille est qui baculum gestat: &
tu o Mercuri trahite hunc intro a pedibus non
enim ultro incendet. MERCVRIVS.
Sequere nūc fugitiue: excipe hūc tu o portitor:
et acerrime deligetur ad malum. MEGA.
Profecto throno me insidere esset decentius.
CLO. Q̄obrem? MEGA. Quoniam me
Ioue tirannus erā & armatos habebā innumeros.
CLO. Deīde nōne merito uellebat te Carion:
cum sis adeo ineptus & sinister? uerum si lignum
degustaueris pacerbā hāc tuā habebis tirānidē.
MEGA. Audebit itaq; Ciniscus iste mīhi
baculum intendere? nonne ego te dudum: cum
dicatior esses ad & mordendū acrior: prope sude

trāffodi. **CI.** Eapropter manebis huic malo
affixus. **MICILLVS.** Dic o mea Clotho
de me uero nulla uobis habet ratio? uel forte q̃a
inops sum: eo et ipse postremo sum ingressurus.
CLO. tu uero q̃s es? **MI.** Cerdo & coriarius
Micillus. **CLO.** deinde adeo egrefers morā:
nōne uides q̃ta tirānus iste polliceat se datuz:
si ad breue fuerit dimissus? subit me itaq; admi-
ratio nisi & tibi p̃grata sit hec tarditas. **MI.**
audi o deaz optia: nō multū me ciclopis delcāt
donū pollicētis se utim ultio comessuz. me igit̃
uel primū uel postremū iidem expectāt dentes.
p̃terea nihil ē mihi cū diuitibus simile: lōge. n.
differēs mea ac illoz: ut aiūt ē uita. Tirānus. n.
cū felix uideretur esse in uita: minabūdu cūctis
erat et cōspiciuus. cunq; tantum auri & argenti
reliq̃set: uestem insup & somnos; cenas; & optime
forme mulieres; merito dolebat; & ab his reuulsus
augebatur. nescio. n. quo pacto istiusmodi rebus
tāq̃ uisco iherescit aīus. neq; ab his discedere fa-
cile patiūt: q̃bus olīm inhele rit. quinetiā disrūpi
nexus ille nō pōt: quo eos uinciri & obstrīgi cō-
tigerit. utpote & si huc iūiti deferūt: clamitāt &
obtestāt cūq; fuerit in reliqs audētes: tímidiōres

ad uia que ducit ad inferos adeundā reperiunt. itaq; se retro cōuertunt: non secus ac solent qui nimio amore rapiūtur. uolūt. n. lucem ac superos uel eminus prospectare: cuiusmōi rem leuissimus hic factitabat: qui scdm iter fugitans: nunc te precatur & obsecrat. Ipse uero qui nihil in uita habuerim qđ me teneret: nō agz: nō domū: nō auz: nō uasa: non gloriā: nō imagines: merito eram expeditus & liber: adeo ut cum mihi dumtaxat Atropus innuisset: ipso cultro: uetustoq; corio & crepidis ipis quas in manibus habebam reiectis: libens ac desiliens statim & nudis pedibus: nondū atramētum & nigredinem absterlus: secutus sum: quāmmo preuius fui & ductor: anteriora prospectās. nihil enī me quod dimissem retrahebat aut reuocabat: & me Ioue que apud uos sunt bona mihi apparēt omīa: nam & pares hic esse omēs: & neminem a pximo differre suauissimū uidetur. Video etiā hic & debitores ipos haud repeti: neq; tributa dari: & qđ maximū est: neq; hieme ipso algere quemq; aut egrotare: neq; a potētoribus cedi: pacata. n. sunt omīa. Insup & res ipse a nostris longe diuerse & incōtrarium reuolute, nos enī inopes & calamitosi ridemus:

anguntur aut & ingemiscunt diuites. CLO. Iam
dudum te o Micille ridentem inspexi. quid tamen
illud erat quod tibi maxime risum mouebat?

MI. Audi diuaz ueneratione dignissima. Cum
enim apud superos Tyrano & mihi comune fuisset
domicilium: diligētius animaduvertebam: que per
eum gereretur: & ita ut mihi tum deo cuiuspiam si-
millimus esse uideretur. ex ipsoque purpureo flore
quo induebatur per beatū existimabam. Insuper
& sequētium se turbam: auz & uasa gemis ornata
lectulosque argēto excultos & pate cene nidorem.
qui me suffocabat: cōspicatus. diuinus quidam
uir mihi & phœatus apparebat: adeo ut reliquos
hoīes quasi multū pulchritudinē antea uidere
& forma. siquidem elatus mēte: grauiter & distēta
cervice obuīs quibusque terribilis & minax incede-
bat. postquā uero nature cōcessit: deliciis spoliatus
ridiculus quidā mihi uisus est: nec minus meipsum
irrisione dignū existimo: quod tale scelus demirarer
ex nidore. coniectans hominis felicitatem: & ob
coctae sanguinem que in laconico sunt mari:
beatū dicerem: neque hūc solum: sed feneratorem
etiā Gnisonem: quem nūc uideo ingemiscentem
& penitentem: quod suis nō sit pecuniis perfunctus.

sed illis ingustatis obierit mortem: prodigo et incesto Rodochari bona relinquens sua. Is enim proximus sibi erat genere: unde & primus lege in hereditatem uocabatur. itaque non possum mihi satis a risu temperare. praesertim cum memor sim quod ille pallens semper esset & squalidus: ac frontem curis oppletus: solis digitis: quibus talenta innumera computaret: ditescens: paulatim colligensque paulopost per beatum Rodocharem effunderetur. Sed quid non abimus? Inter nauigandum namque dabitur & de reliquis ridendi locus: quando & hosce uidemus cogemere & lamentari. CLO. Ingredere: ut & ancoram suspendat portitor. CHA. Heus tu quo tendis? referta nobis est iam ratis hec & oppleta: operire incraftinum: te enim prima luce transuectabo. MI. Haud recte mecum agis o Charon: cum me inanem & leuem relinquis mortuum. eadem iniurie per me apud Rhadamanthum insimulabere: Oe quod male mecum agitur: iam nauigat: ipse uero hic relinquo solus. Vez cur non ad ipsos enato. neque enim uereor si forte defecerim: cum sim mortuus ut demergar. Insuper neque obolum habeo unde pro traiecto mercedem dependam. CLO. Quid illud? mane

o Micylle; nō enim fas est te hoc pacto tranare
MI. Quinetiam uos forte nando preueniam.
CLO. Nequaquā o Micille, nos uero hunc ad
nauigātes excipiamus. Tu uero o Mercuri cō-
pone eum & cura. CHA. Vbi nā affidebit?
oppleta sunt ut uides omnia. MER. Humeris
& dorso si uidetur Tyranni. CLO. Recte
Mercurius excogitauit. ascende itaq; & collū
sceleſti Tyrāni huius inculca. nos uero recta na-
uigemus. MI. Heus tu o Charon; optimum
eſſe arbitror; uel hinc tibi uera predicere. ego cū
nauigandi finem fecero; careo quem tibi dem-
obolo. Nihil. n. mihi preter hāc peram & lignū
hoc ut uides ineſt; reliqua paratus ſum ferre que
lubent; uel ſi me ſpeculatoreſſe iuſſeris; aut ſi
rectum mihi & ualidum remum conceſſeris; nihil
eris de me queſtus. CHA. Remiga. Id enim
ex te accepiffe erit ſatis. MI. Vel ſi gppiam
eſſet ſuccinēdum. CHA. Per Iouem ſi nautici
cuiuſpiam fueris carminis gnarus? MI. Noui
pleraq; o Charon; ſed obſtrepūt hi ut uides de-
plorātes; ita ut nobis cātus omnis obturbaretur.
MORTVVS. Heu qualis mihi facta eſt
rerum iactura; quos agros reliqui; At at qualem

domū: quot talēta meus heres suscepta hereditate male dispēdet: e: e nuper natos quos dimisi liberos: qs uero uīneta que anno superiori plantaueram leget: uel faciet uīndemias? MER.

Micille tu uero nihil quereris: neq; enī fas est quemq; apud nos sine lacrimis traicere. MI.

Desine: nihil est quod deplorādum censeam: cū tam bona utar nauigatione. MER. Tamen

pro cōsuetudine uel paululum ingemisce. MI.

Ingemiscam itaq; qñ id tibi uidetur o Mercuri

Ve mihi: ubi nā mea sarcita sunt coria: heu ubi

& uetuste crepide: at at: ubi putrescentes & ob-

solete ocree. non enim ipse amplius: a mane ad

uesperum usq; manebo impastus: neq; per hiemem

discalciatus et seminudus uagabor: dentes pre

algore cōcussans. quis igr̃ meum habebit cultrū

& subulam? MER. Satis deploratū est: iāq;

propemodum nauigādi finem fecimus. CHA.

Agite persoluite iam pro transuectatione hac

mercedem: & tu omīum primus o o Micille redde

obolum. MI. Iocarīs o Charon: uel in aquā

ut aiunt scriptitas: sperās a Micillo obolum te

aliquem accepturū. primū egdem ignoro utrum

quadratus obolus iste sit: an rotundus. CHA.

O uenatōem optiuā hodiernā hāc; & lucri plenā
Sed pdite iā, mihi nāq; equos boues & canes; ac
reliqua animātia ad eundem est; traiectione. n. &
illa sunt. CLO. Recipe holce tu o Mercuri
& ducito, ipsa uero ad alteram fluminis partem
nauigatura sum. Indopatrem & Hiraminthrem
deductura: ii enim cū pro terre limitibus alter-
carentur abinuicem cōtrucidati sunt. MER.
Proficiscamur o uos: immo ex ordine omnes me
sequamini. MI. O Percules quales he sunt
tenebre. Vbi nunc formosus Megillus? uel qs
hic queat discernere; utz Simmiches pulchrior
frinis sit; cuncta enim e qua & colore sunt pari;
nullaq; hic ē inter bonum & melius comparatio.
nā & attritum hoc pallium quod mihi aute hac
deforme uisum est; imperatoris purpure efficitur
simile. inuisibilia nāq; utraq; sunt & eadem cali-
gine operta. Tu uero o Cynisce ubi nā gentium
es?. CI. Hic sum; te alloquor o Micille. uezz
una si lubet incedamus. MI. Recte inquis;
ingere mihi dexteram, dic mihi fuisti unquā in
eleusiniis sacris iniciatus? CIN. Id scilicet.
MI. Nonne & tibi hec esse similia uidentur?
CI. Recte inqs. Sed ecce appinquat quedam

tedam gestās trux & minax prospiciens: nūquid
hec Erinys est? **MI.** Ita apparet ex habitu.
MER. Excipe hos o Thesiphone. ecce qua-
tuor sunt & mille. **ERINIS.** Atqui iādiu
uos Radamāthus prestolatur. **RADAM-
ANTHVS.** Producito hosce o Herines Tu
uero o Mercuri: pronuntia & cōuoca. **CI.** O
Radamanthe: per tuum te genitorem oro; me
primum om̃ium deductum ad te: contemplare &
inspecta. **RA.** Cuius rei gr̃a. **CI.** Velim
enim incusare quempiā & enuntiare; quot mala
quoz ip̃e non sum nescius; in uita gesserit. itaq;
neq; ip̃e ea enarrans fide dignus haberi possum;
nisi prius appaream qualis sim & quēadmodum
uixerim. **RA.** Quis nam tu es? **CI.** Cy-
niscus: o optime tu; animo ac mente philosophus
RA. Huc accedito & prior iuditiū adito. tu
uero cōuoca accusatores. **MER.** Quicumq;
Cyniscum hunc accusaturus est; huc prodito.
CI. Nemo accedit. **RA.** Id mihi nō facit
satis o Cynisce. Vex exuare: ut te uel ex ipsis
stigmatibus & signis contempler. **CI.** Vbi
ego stigmaticus factus sum & obsignatus. **RA.**
Quecunq; enim uestz quispiam in uita improbe

gesserit: pro his singulis subobscura quedam
signa: anime impressa profert. CI. Ecce adsto
iam tibi nudus. itaq; disgre hec que dicis signa
RA. Q^z prorsus iste nitidus & tersus est. pter
tria hec stigmata aut quatuor subnigra admodū
nec satis patentia. Vez quid illud est: uestigia
hec & pleraq; inustionū signa: nescio quo padio
deleta sunt & absterfa: qnimmō abrafa & ābscifa:
quo nam mō hec se habent o Cynisce; uel unde
tam mūdus effectus es? CI. Dicam. Olīm cū
essem ex imperitia improbus; & ea propter pluri-
ma mīhi stigmata uendicasse; postq̃ celerrime
philosophari ocepī; usus tam bona ac perutili
medela: paulisper ex anima maculas absterfi oēs
& dilui. RA. Proficiscere itaq; ad beatoz
insulas: cum optimis una futurus: accusandus
tamen est per te prius: quem dicis Tyrānus: tu
o Mercuri uoca alios. MI. Certe o Rada-
māthe qđ ad me spectat pusillum est: & breuiori
inquisitione indigens: asto enim tibi iamdiu nu-
dus. itaq; & me circumspice. RA. Quis enim
tu es? MIC. Cerdō & coriarius Micillus.
RA. Bene habet o Micille: nitidus totus es
& incircumscriptus. ito & tu cum Cynisco hoc

Tyrannum iam uoca. MER. Megapêthes
lachi ti: Tyrâus adesto: quo te uertis: accedito
te Tyrannum appello: corripe eum & produc o
Thesiphone in medium: & apprehenso collo cō-
pelle. RADA. Tu uero o Cynisce: argue
hunc & incusa. uir enim hic in propinquo est.
CINI. Quod primum est & maximum: neq;
uerbis in accusando hoc est opus: cognosces. n.
hūc mox ex ipis stigmatibus qualis fuerit. uezz
tamen detegam ipse tibi hominem: & dicendo
ostendā clarius. que autē detestabilis hic egerit
cum priuatā uitam duceret: pretermittēda mihi
uidentur. Postq̃ uero audacissimos quosq; armis
munitos sibi asciuit: & ciuitati iusurgens Ty-
rannus effectus ē: iniudicatos occidit ultra mille
& bona singuloꝝ diripuit. Cū autē ad diuitiaꝝ
apicem esset hoc pacto euectus: nullā impietatis
& sceleris speciem ommittēs: quauis crudelitate
& iniuriā in ciues usus est. uirgines enī corripit
ephebos dehonestauit: & quouis modo fuit sub-
iectis iniurius. Ob insolentiam uero hominis &
animi tumorem: & in obuios quosq; supercilium
& minacem obtutū: nemo unq̃ de eo posset digne
supplicium sumere. facilius. n. q̃s solem potuisset

q̃ hunc fixis & immotis oculis intueri. penarū
uero genera & modos ad crudelitatem inuenta
enarrare nemo posset. In inferendis autem sup-
pliciis istiusmōi & penis uel domesticis ac fami-
liaribus ip̃is: haud abstīnuit. hec itaq; ne forte
uana & leuīs quedam in eum uiciorum uideatur
obiectio, affirmabunt sane q̃ sunt per eū enecti:
si illos exciueris: quinetiam inuocati ut uides:
adsunt: & eum circumstant: urgentq; undiq; &
premunt. hi omnes o Radamanthe sunt ab im-
purissimo hoc & insidias passi et necem: partim
uxorū gratia q̃ decore essent: partim q̃ egerime
ferrent suos liberos ad dedecus & flagitiū rapi:
partim etiam q̃ locupletes essent & p̃bi: & q̃bus
res sue geste minus placerēt. **RADA.** Quid
ad hec dicis o inquinatissime. **MEG.** Quas
narrat cedes: perpetravi equidem: reliqua uero
adulteria & epheborū iniurias: ac uirginum in-
cestationes falso in me Cyniscus comentus est.
CINI. De his om̃ibus o Radamāthe testes
producam. **RADA.** Quos istos dicis? **CI.**
Voca o Mercuri Tyranni huius Lucernam &
Lectum. hi enim cum accesserint perhibebunt
quoꝝ sunt gnari testimoniū. **MER.** Lectus

& Lucerna Megapêthes adestote; o benefactū
Ecce adfunt dicto audiētes. narrate ergo quoz
estis Megapenthi huic conscii: & tibi o Lecte
sit locus dicendi prior. **LECTVS.** Vera
omnia Cyniscus Tyrannum criminando dixit.
me uero o Radamanthe pudet dicere; cuiusmōi
essent que me desuper gesserit. **RADAMA.**
Apertissimum ad hec omnia satis tuum hoc facit
testimonium. siqdem ea explicare haud tolleras.
Tu uero o Lucerna dicito & ipsa de Tyranno
quid sentias. **LV CERNA.** Qualia ille
interdiu egerit; clam me habent; nō enī aderam.
que uero noctu tum factitaret; tum pateretur:
tedet dicere. uidi tamē pleraq; que nec dici pos-
sunt; & qdūis facinus & scelus excedunt. unde
persepe cum extingui malletm q̃ ea spectare; ab-
stinebam oleo. ille uero me uel inuitā applicabat
his que gerebātur; & lucem mihi prorsus inqua-
bat. **RADA.** Satis iā habemus testium. uezz
exuare hac purpura; ut & stigmata enumeremus.
pape; totus hic liuore oppletus & obscriptus est:
immo luridus & obnigratus ex stigmatibus ip̃is
& teter factus. Quo nam igitur afficiendus est
supplicio? nempe in flegethontis immittendus

est ignem: uel Cerbero ipsi tradendus. CIN.
Minime. Verum si id animo est: nouam tibi ac
decentem suggeram penam. RADA. Dic ut
& ipse tibi ob eam rem maximam habeam gratiam.
CINI. Mos est cunctis cum uita excefferint:
obliuionis aquam ebibere. RADA. Id qui-
dem admodum. CINI. Is itaque solus sine
potu maneat. RADA. Quod obrem. CIN.
Grauiorem. non subibit cruciatum: si suas delicias
reputando meminerit: qualis antehac fuerit: &
quod esset in uita potens. RADA. Recte inquit,
condemnatus itaque & apud Tantalum deductus
alligetur: eorum memor que uiuens gesserit.

EXPLICIT.CHARON.

VENDITOR.

Ispone tu sedilia & scamna; & appara
locum ueniētibus. tu autem siste de in-
ceps; & pduc in mediū uitas istas; sed
prius exorna eas; ut formosa & decora facie ui-
deantur; ut q̄ plurimos adducant & alliciant ad
se. Tu uero Mercuri excāta & conuoca; fortuna
p̄sp̄era; ad mercatum emptores iam adesse, uen-
demus .n. philosophorum uitas omnis generis;
sectarūq; uariatū; ac si quis nequeat statim argē-
tum soluere; in proximū annū sarciet dummodo
cōstituerit spōsorem Vendamus itaq; MER-
CVRIVS Quem uis igitur ut producamus
primū VENDITOR. Nēpe istū capillatū
Ionicum; nam & honestus esse uenustusq; uidet̄.
MER Heus tu pythagorice; descēde; & p̄be
te uisendum his q̄ sunt collecti. VEN. Excāta
iam. MER optimā uitā uendo & uenustissimā
Quis emet? quis plusq̄ homo eē uult? quis scire
totius mundi armoniam; & reuiuiscere iterum?
EMPTOR Vultu quidem atq; specie nō de-
gener. Quid autē scit maxime? VEN. Arith-
metricā; astronomiam; p̄digia; uatem summum

uides. EMP. Licet ne pcontari eū. VEN.
pcōtare in rē bonā. EMP. Cuias tu es? PHI-
LOSOPHVS. Samius EMP. ubi es
eruditus. PHI. In egipto: apud eos qui ibi
sunt sapientes. EMP. Age: si te emam: quid
me docebis? PHI. docebo qdem nihil: sed cō-
monefaciam. EMP. Quonā modo cōmonefa-
cies? PHI. Cum nitidū prius animū reddidero:
& insitam in eo sordem eluero. EMP. Sed
putato me iam nitidum esse factum: quis modus
est cōmonefaciendi? PHI. principio longum
silētiū & mutitas: & qnq; totos ānos loq nihil.
EMP. Tempus iam tibi est o uir optime cresi
puerum erudire? ego enim loquax: non statua esse
uelim. Verumtamē: quid post illud silentiū atq;
quinguenniū? PHI. Musicam & philosophiā
exercebis. EMP. leta atq; lepida dicis: si p̄us
me cytharedū fieri: deinde esse sapientē oportet.
PHI. Deinde etiā numerare. EMP. nume-
rare scio: etiā nunc. PHI. Quomō numeras,
EMP unum duo tria quatuor: PHI. Vides
que tu putas quatuor. eadem decem sunt: & tri-
angulum integrum. & nostrum iusiurandum. non
maximū igit iusiurandū sunt quatuor. EMP.

Nuq̃ diuiniora neq; magis sacra uerba audiui:
PHI. Post autē o hospes: cognosces de terra.
& aere & aqua & igne: quis eis sit impetus: & qua
existant forma cum mouent̃. E MP. Formam
habent ignis aer & aqua? PHI. Vel maxime
manifestam. non enim possunt sine forma & sine
figura moueri. Preterea cognosces deum numez
existentem & intellectum & armoniam. E MP.
Mirabilia dicis. PHI. Insup̃ adhec que dicta
sunt: & te ipsum unū putari & eundem aliū aspi-ci;
& alium existere intelliges. E MP. Quid ais?
alius sum: & non hic qui nūc dissero & loquor ad
te? PHI. Nunc quidem hic es: olim autem in
alio nomine imaginabare: spatio aut̃ & processu
tēporis: itez in aliud quiddam transibis. E MP.
Hoc ais: immortalem me futuz: mutatū in forās
plures. Sed hec quidem satis sunt: que uero ad
quotidianum cibum pertinent in his qualis es?
PHI. Animal quidem nullum epulor: cetera aut̃
preter fabas. E MP. Cuius causa habes fabas
fastidio. PHI. Minime uero: sed sacre sunt: &
miranda eaz̃ est natura. principio uirus omnino
sunt: & si uiridem fabam exuas: uidebis uirilibus
genitalibus similē eā germine ac pullulo: coctā

uero si dimittas ad lunam; noctibus permensis &
moderatis sanguinem facias; & quod maius est:
Atheniensibus est lex: fabis magistratus capere
EMP. Omnia bene locutus es: & rebus sacris
digne. Sed exuare: nā & nudum te uidere uelim
O Hercules: aureū est sibi femur deus nō homo
esse uidet. Quare emā certe eum. Quanti hunc
uendis? VEN. Decem minaz. EMP. Acci-
pio VEN. Scribe ēptoris nomē & unde ēptor ipse
sit. Italus quidā esse uidet ex his q circa croto-
nam & tarētum & huiusmōi greciam habitāt At
qui nō unus sed pene trecenti eum emerūt. abdu-
cāt. Aliū producamus. MER. Vis squalentē
illum ponticum? VEN. Admodum equidē
MER. Heus tu qui perā suspēsus & humeros
atq; brachia detectus: ueni: & in gyrum circumi
confectum. uitam uirilem uendo: uitam optimam
& generalem & liberā. quis emet? EMP. O pco
quonam modo dixisti? uendis liberum hominem.
MER. Equidem. EMP. Deinde nō uereris
ne tibi litiget seruitutis per te illate: aut te pro-
uocet ad ariopagum? MER. Nulle sibi cure est
uēditio: putat enī esse omīno liber. EMP. Quid
autem quispiam isto homine utatur: sordenti &

aboleſcētī calamitoſeq; diſpoſito: niſi forte hñe
eum foſſorem & lixam portatoreq; aquariũ opor-
teat? MER. Neq; id ſolũ; ſed etiã ſi hoſtariũ;
ianitorẽue aſtituas; multo fideliore canibus ute-
ris: Deniq; cãis ſibi etiã eſt nomẽ. EMP. Cuĩas
autẽ eſt; & quã induſtriam diſciplinamq; p̄fiteť?
MER. Ipſum interroga. EMP. Ita enĩm
facere melius eſt; timeo uultũ eiũs triſtẽ & ſeue-
rum & obſtipum; ne me latret adeuntẽ; aut per-
Iouem ne me etiã mordeat. nonne uĩdes ut extu-
lit lignũ & diſtrinxit ſupercilia; & trux & minax
biliuſq; reſpicit. MERCVR I. Ne time-
mãſuetus enĩm eſt & perhumanus. EMP. Prĩn-
cipio; uĩr optĩme ex qua terra es? PHI. Ex quĩs
terra. EMP. Quonã modo iſtud ais? PHI.
Mũdi ciuẽ uĩdes. EMP. Quem autẽ emularis?
PHI. Herculem EMP. Cur igitẽ etiã nõ pellẽ
leonĩs induĩs? nam quantum in ligno eſt appares
ſimĩlis illi. PHI. Hoc mihi leonina pellis eſt:
fuſcũ amiculum; atq; ut ille. quõdam militauit;
ſic ego etiã milito aduerſus uoluptates nõ; ſuſſus
ſed uoluntariũs; expurgare: luſtrareq; uĩtã exop-
tans mihiq; p̄ponens. EMP. Euge Diogenes
cum iſta optĩone tua; atq; propoſito. ſed quĩd te

scire maxime dicamus; aut quā tenes artē. PHI.
Liberator sum hominū & medicus uiciorum; & que
summa est: ueritatis & fiducie ppheta esse uelim.
EMPAge o ppheta si te emā qua me istitues ex
ercitatione? PHI. Principio te accipiens &
exuens deliciis; & inopia; penuriaq; concludēs;
induam amiculum. post autē laborare & lassessere
te cogam; humi dormientem; bibentemq; aquā;
impletū & saturatum cibis; cuiusmodi forte cō-
tigerint. pecunias uero si habeas; feres ad mare
& iniicies; si obtēperare mihi uelis. nuptias uero
negliges & pueros & patriam; & omnia tibi pro
deliramentis ac ineptiis erunt; paternāq; domū
desituens ac repudiās; aut sepulchrū tumulūue
habitabis; aut desertā turrē aut doliū aliquod;
peraq; tibi lupinorū sit referta; & pone scriptorū
codicum. atq; ita te habens; beatiorē te esse dicas
magnis ac clavis regibus; ac siqs te flagellet aut
torqueat; nihil horū triste duces. EMP. Quonā
modo istud ais me non dolere flagellatum? non.
.n. testudinīs aut locuste piscis tergore amictus
sum. PHI. Euripidis illud imitabere; parum
immutans. EMP. Quod illud est? PHI.
Dolebit tibi mens lingua sine dolore erit. que aut

maxime oportet adesse tibi sunt hec; pacem con-
uenit esse & ferocem; & obiurgare omnibus; de-
inceps & regibus & puatis. sic. n. omnes spectabunt
te & uirilem existimabunt; barbaraq; tibi sit uox;
& sonora loquela; ac plane similis canis; sonus
uultusq; sit intus; & huiusmodi uultum decens
ambulatio; omniq; effera ut bestia; & siluestria omnia
tua sint; pudorq; & egritas & modestia & modera-
tio absit; ipm; erubescere expoli a uultu tuo & ab-
stringe; & abra de penitus. Ex omnibus aut locis
sequere celeberrima queq; loca & maxime populo-
sa. & in eis ipsis solus atq; insociabilis. esse uelis;
non amicum non hospitem admittens dirues. n.
& demolieris; que sunt principatus. In conspectu
autem omnium; que ne prius & seorsum faceret
quispiam; ea fidens ipse fac. rei; ueneree elige ea
que magis ridicula & iocularia sunt. Postremo si
tibi uideat polipum crudum; aut sepiam epulatus
emore re. hac tibi beatitudinem conciliamus **EM P**
Abi. dira. n. & polluta non humana dicis. **PHI.**
Sed facillima heus tu sunt hec & leuissima; per-
censere ac percurrere. non. n. opus tibi erit eru-
dicione & rationum & deliramentorum. sed breuis
est hec tibi uia ad gloriam. nam & ideota si sis; aut

coriarius; aut tergorum molitor; aut salsamētoꝝ
VE M. Aut faber tignarius; aut numularius &
collybista nīhil te p̄hibebit admirādū esse: si mō
impudētia & audacia adsit; & obiurgare bene di-
diceris. EMP. Adhec quīdem tuī nō indigeo.
Nauta aut ortulanus siue olitor in tempore for-
tasse fueris; presertim si absoluerē te iste uelit ad
summum duorum obulorum. VEN. Accipe &
habe. & enī libenter isto homīne carebīmus. qui
ita inquietat & uociferat̃: & omībus omnīno in-
iuriatur & maledicit. Voca alium cireneū istum;
qui in ueste purpurea & coronatus est. Agedum
attendant omnes; preciosa res hec; & diuitibus
homīnibus indigens; uita hec iocunda & suauis;
uita terbeatissima; quis delicias desiderat? quis
em̄t maxime lautum & delicatū? EMP. Veni
tu & eloquere quaz rerum gnarus es. em̄a enī
te si sis utilis atq; commodus. VEN. Ne uexa
eum o uir optime neq; p̄contare; ebrīus enī est;
itaq; nūq̃ tibi respōderit cū ita lubrica lingua per
lapseur. EMP. Et qs prudēs aut recte sapiēs;
ita corruptū & incontīnens mancipium emerit?
at quātū etiam spirat unguentoꝝ; ut titubans &
gressibus trāuersis ābulat? sed tu saltē Mercuri;

dic quot bona sibi adfunt : & que sunt ea que sec-
tatur. MER. Summa quidem uidetur in hoc
homine : q̄ & conuiuere dexter & cōpotare ido-
neus & comessari cum tibicina : aptus est : amāti
prodigoq; domino : Alia etiā uidentē esse in eodē.
nam & placentaz bellariorumq; gnarus : & cocus
peritissimus : & sophista totus uoluptatis ac libi-
dinis est. fuit enim ipse athenis eruditus : seruauit
per Siciliam tyrānis : uehementerq; eis & mīrifice
p̄batur. Caput autem huius secte est : omnes
cōtemnere : omnibus uti : undiq; colligere uolup-
tatem. E M P. Tempus iam tibi est aliū p̄spicere
emptorem ex his diuitibus ac pecuniosis : nō ego
sum accōmodus hilarem uitam euere. VEN.
Inuenalis uidetur o Iupiter hic nobis manere.
remoueto hunc : aliū producito. precipue duos
istos : alterum ridentem ex abdero : alterū flētem
ex epheso. simul enim eos uendere uoluntas est :
Descendite in mediū. Duas optimas uitas uēdo
atq; omīū sapiētissimas uitas. E M P. O Iupiter
que est ista contrarietas ? alter enim ridere non
intermittit : alter uidetur quenpiā lugere. p̄petuo
.n. lacrimat. Quid ista ? heus tu qd rides ? P N.
Interrogas : nempe q̄a ridicula mīhi qdē uidentē

& uestra omnia; & ipsi uos. E M P. Quonā modo istud ais? nos omnes derides; resq; omnes nostras putas p nihilo. PHI. Sic habet. studiosum. n. in eis nihil: inanā omnia & attomoz motus atq; infinitio. E M P. Non ita certe est: sed tu inanis q̃ uerissime & demens atq; rudis: o iniuriā: ridere nō desistes? Tu uero quid fles o uir optime? esse enim multo melius puto alloq te, PHI. Reor enim o hospes: humanas res lamentabiles & lacrimosas: nihilq; earum esse quod non sit corruptibile: quare misereor ea & queror: atq; ea que nunc sunt presentia non puto magna. que uero posteriore tempore erunt: omnino tristia. dico aut exustiones & totius mundi calamitatē: hec lamentator: & q̃ stabile nihil. sed tanquam in poculum confusa omnia conuoluantur. & est hoc. Iocunditas: iniocunditas. notitia: innotitia. magnum: paruum. sursum: deorsum: circumeuntia: & alternantia. Quid enim est euum? puer ludibundus: ludens aleam & differens. Quid sunt homines? dii mortales. Quid autem dii? homines immortales. E M P T O R. Obscura heus tu: & cognitu difficilia: scrupulosq; & uerborum inuolucra cōpōis. plane. n. (sicut obliquus appollo)

nihil declaras ac planum facis. PHILOSO
Nulle enim mihi cure estis. EMPTOR.
Ergo : nec emet te quisquam recte sapiens. PHI
Ego autem omnes ex ordine atq; ex etate : ulu-
lare iubeo : simul eos qui emunt & q nihil emunt
EMPTOR. Hoc malum non longe ab insa-
nia est : neutrum ego horum emam. VEN-
DITOR. Inuenalet manent & ii. excata aliu
MERCVRIVS. Vis atheniensem illum
lepidum & facundum? VENDITOR.
Admodum equidem. MERCVRIVS
Heodum ueni tu. uitam bonam uendimus. quis
emit uitam sacratissimam? EMPTOR. Dic
mihi tu quid scis maxime. PHILOSO. Ama-
tor puerorum sum : & sapiens in re uenerea. E M
PTOR. Quo igit modo ego te emero? peda-
gogi enim egebam : cum mihi formosus puer sit.
PHILOSOPHVS. Quis autem me ipso ap-
rior existat : commanere & una esse cum formoso?
etenim non corporum amator sum : anima opinor
formosam. Deniq; etiam si subeandem uestem mihi
adiaceat : audies eos a me nihil graue esse passos
EMPTOR. Incredibilia dicis : amatorem
puerorum non ultra animam quicquam querere &

in ea solum esse curiosum; presertim in eadē ueste
decubantem cum facultate atq; licētia. PHI.
LOSOPHVS. Atqui; iuro tibi canem & pla
tanum hec ita se habere. Quid tu dicis? Non
tibi uidetur canis esse deus? Non uides anubim
in egipto quantus & incelo sirium; & apud infe
ros cerberum? EMPTOR. Recte dicis
ego autem deerrabam: sed quis tibi est uiuendi
modus? PHILOSOPHVS. Ciuitatem
mihi quandam effinxi; & eam habito; utroq; repu
blica noua; & leges puto meas. EMPTOR.
Audire uolebam unum id ex uestris opinionibus
PHILOSOPHVS. Audi iam id quod est maxi
mum quod de mulieribus mihi uidetur. Nullam
mulierem cuiusquam esse unius; participemq; nup
tiarum esse unumquemq; qui uelit. EMP.
Hoc ais: sublatas esse de adulterio leges? PHI
LOSOPHVS. Per Iouem; & simpliciter
omnem super his parsimoniam. EMPTOR.
Quid autem de pueris tibi uidetur; pulchritu
dinem decoremq; habentibus? PHILOSO.
Et hi erunt optimatibus premiū sauiari; preclaz
qppiā iuuenileq; operatis. EMP. O donationē
& magnificētiā. Sapiētie aut quod tibi caput est?

PHI. Idee: & exempla rerum omnium que sunt.
Quaecumq; enim uides; terram: & que sup terrā:
celum & mare: horum omnium imagines obscure
existunt: extra res omnes. EMP. Vbi autē
existunt? PHI. Nusq; si enim usquā essent: nō
essent. EMP. Non uideo ista que dicis exem-
pla. PHI. Merito. cecus enim es ipsius animę
oculos ego autem rez omnium uideo imaigines:
& te quoq; uideo obscurum & manifestum & me
quoq; aliū uideo & omnino duplicia omnia. EM.
Ergo emendus es cum sis sapiens. & acuta acie
pspicax. age ut uideam quid me petes: aut quid
exiges pro hoc homine tu. VEN. Dato ta-
lenta duo. EMP. E mi quanti ais: argentum
tamen solum in posterum. VEN. Quod tibi
nomen est? EMP. Dionisius Syracusanus.
VEN. Sume & abduc in rem bonam. VEN.
Te epicureum iā uoco. quis emit hunc? est enim
ridentis illius discipulus & ebriantis quos paulo
ante uenditabamus. unum autem hic. plusq; illi
sciuerunt. q̄ religiosior & magis pius est. ad ce-
tera idem iocundus: liguriādiq; amicus. EMP.
Quod est pretiū? VEN. Due mine. EMP.
Sume. illum autem quem piā? ut sciam qbus cibus

leteſ. **VEN.** Dulcibus & mellicis & maxime
siccis ficibus uescitur. **EMP.** Nihil hoc dif-
ficile. ememus. n. ipsi palathas massasq; caricaz.

VEN. Voca alium; tristem illum qui est ex
fornice; & longe ac late detonsum. tonsurâ enim
requirit adusq; cutem. **MER.** Recte dicis.

uidetur n. prestolari hominē magna multitudine;
ex hiis qui ad nundinas forūq; diuertūt. **VEN**

Ipsam uirtutem uendo atq; omnium pfectissimam
uitam. Quis scire omnia solus uult. **EMPT.**

Quo nam modo istud ais? **VEN.** Nempe q̃a
solus hic sapiens; solus pulcher; solus iustus &
uirilis & diues; & rex & orator; & lator legum;
& alia quotquot sunt. **EMP.** Ergo & cocus

solus; & me Ioue etiā coriarius aut tignarius;
& alia huiusmodi. **VEN.** Ita uidetur. Veni
o uir bone; & dic ad emptorē quis es; & illud im-
primis; an feras moleste cū uēderis; & es seruus.

PHI. Haud quaq̃. non enim in nobis sunt hec;
quecumq; autem nō in nobis sunt. differentia esse
contingit. **EMP.** Non intelligo quid dicas.

qd ais? **PHI.** Non intelligis; q̃ que huius-
mōi sunt; eorum alia sunt producta & promota;
econtrario autem rursus alia sunt improducta &

impromota. EMP. Ne nūc quidem intelligo.
PHI. Non. n. es consuetus nostris nominibus:
neq; deprehensiuā imaginationē habes. At uero
studiosus ille qui rationalē perspiciētiam didicit:
non mō hec scit: sed etiam quid significat acci-
dens; & adaccidens; & quēadmodum & quantum
inter se eadem differunt. EMP. Te p sapientiā
obsecro ne inuideas saltem hoc ipsum dicere: qd
est accidēs & adaccidēs: etenim haud scio quonā
modo obstupui: istoꝝ modulo concinnitateq; p-
cussus. PHI. Nulla est inuidia. Cum enim
quispiam si sit claudus: illo ipso pede claudu la-
pidem offendat: & ex improviso uulnus capiat:
habebat hic certe claudicationem idest accidēs.
Idēq; nunc assumpsit uulnus. idest adaccidēs.
EMP. O ingenium & solertiam. Quid autem
aliud te maxime scire dicis? PHI. Nempe ser-
monum perplexiones: quibus supplantō eos qui
me alloquuntur: & obstruo eis os: & silere eos
cogo: frenum: ut aiunt in fabrum eis opponens.
nomen autem huius scientie est memorabilis sil-
logismus. EMP. O. Hercules: uiolentū qd-
dam atq; inexpūgnabile dicis. PHI. Cōsidera
igit. est tibi puellus? EMP. Quid tū? PHI.

Nunc si forte cocodrillus rapiat errantē: nactus
prope amnem: deinde se tibi restitutum polliceat
si uerum dicas: quid tibi uideatur de restitutione
infantis? quid dices eum sentiri? E M P. Rem
interrogas responſu difficilem: hesito enim & in-
certus ſum, utram ex duabus ſententiis cū dixerō
recipiam. Sed tu per Iouem obſecro reſponſione
uſus: repara: recuperaq; mihi filiolum: ne forte
anteuertat ille atq; deuoret. P H I. Confide:
nā & alia te docebo admirabiliora hīs. E M P.
Que iſta? P H I. Eum qui metit: & q̄ dominat̄
& electram: & eum qui opertus eſt. E M P.
Quem iſtum opertum: aut quam electram dicis?
P H I. Electram quidem illam agamemnonis que
ſimul ſcit nescitq; eandem rem: aſtante enim ſibi
horeſte fratre ſuo adhuc ignoto: ſcit certe horeſtē
q̄ frater ſuus eſt: hunc autē horeſtem eſſe nescit,
illum autem qui opertus eſt & mirabilē admodū
rationem audies. reſpōde enim mihi. patrem tuū
ſcis. E M P. Vtiq;. P H I. Quid igitur ſi tibi
quempiam aſſiſtam uelatū. & interrogem an hūc
ſcias. quid dices? E M P. Scilicet me nescire.
P H I. Atq; hic ipſe erat pater tuus. Itaq; ſi hūc
nescis: perſpicuum eſt te patrem tuum nescire.

E M P. Non ita est; nā detegens eū cognoscā
id quod est uerum. Veruntamen quis est tibi
finis sapientie; aut qđ ages cum ad uirtutis sum-
mum deueneris? **PHI.** Ad ea tunc ueniam &
circa ea ero que sunt, prima secundum naturam.
dico autem diuitias sanitatem; & que sunt huius-
modi. prius autē est necesse multa ante laborare;
& tenuiter libris scriptis uisū apponere; & inter-
pretationes explanationesq; conglomerare; ac
soloecismorum absurdorumq; uerborū impleri &
saturari; ac quod est caput nullū fas est fieri sa-
pientem; nisi ter deinceps ueratz bibat. **E M P.**
Strenua sunt hec tua & acriter uirilia. uerum esse
feneratorē usurarumq; corrolorem. hec enim tibi
adesse uideo; quid dicamus ea ne esse uiri qui ue-
ratarū iam biberit; & ad uirtutem sit perfectus?
PHIL. Vtiq; mutuari enim & fenerari solum
deceat sapientem. nam cum proprium sapientis
sit syllogismis uti. mutuare autem & computare
fenora proximum uideatur esse ratiōibus syllo-
gismorum. profecto quemadmodū illud est solius
studiosi uiri; sic etiam alterum hoc ut non modo
simplicia; quemadmodum ceteri; sed etiam alia
fenora capere; an ignoras fenorū alia esse prima

quedam: alia secunda: tanq̃ prolem & sobolem.
Vides ne igit̃ & syllogismũ qualia dicat & ra-
tionetur? uidelicet si primã usuram capiet: capiet
& secundã. EMP. Ergo & mercedes dicamus
quas pro tua insipiẽtia capis a iuuenibus: clarũq̃
est q̃ solus studiosus mercedem pro uirtute sua
capiet. PHI. Discis: nõ enim mei causa capio:
sed eius qui dat. nam quia alter est dissolutus:
alter cõtentiũs est: me ipsum studeo cõtentiũũ
esse: te autem qui es solus diues: cupio esse dis-
solutorem. EMP. Cauillaris heus: tuq̃ uer-
bis ipis mordēs. PHI. Sed uide ne te dissagite
illo indemonstrabili syllogismo. EMP. Sed
mihĩ graue a sagitta tua erit? PHI. Hesitatio
& cunctatio & silentium: & distorqueri animum
& cogitationem: ac quod est maximum: si uelim
celerrime te demonstrabo lapidem. EMP. T.
Quo nam modo lapidem? non enim perseus o uir
optime mihĩ uideris. PHI. Hoc modo: lapis
corpus est. EMP. Vtiq̃. PHI. Tu autem
animal: uideris igit̃ lapis certe esse cum sis cor-
pus. EMP. Nequaq̃: sed resolue me per Iouem
obsecro: ac de integro facito me hominẽ. PHI.
Haud difficile est hoc: sis igit̃ rursus homo. Dic

mihī: omne animal corpus est. EMP. Vtiq.
PHI. Quid autem: lapis animal est? EMP.
Non. PHI. Tu autem corpus es. EMP.
Vtiq: PHI. corpusq; existēs animal es? EM.
Vtiq: PHIL. Non igitur lapis es cum sis
animal? EMP. Euax: recte fecisti: nam mihī
crura iam sicut inobes dirigebant: & fixa atq;
gelida erāt. sed etiam te. Quautum pro isto sol-
uam? VEN. Minas duodecim. EMPT.
Sume. VEND. Solus autem eum emisti?
EMP. Nō me Ioue. sed hīi omēs quos aspicias:
multi illi quidem & humeris firmi ac tollerantes
& metentis ratione digni. VEN. Ne remo-
rare: Voca alium. MER. Te peripateticum
dico: te honestum ac diuitem. agedum: emitote
prudētissimum & omīa omnino scientē. EMP.
Qualis aut ē. VEN. Moderatus: modestus:
aptus uite: ac quod est maximū: duplex. EM.
Quonam mō istud ais? VEN. Alius exterius
apparet: aliū esse interius uidetur: Itaq; si eum
emeris: memento: partim internum: partim ex-
ternum homīnem uocare. EMP. Quid autem
maxime scis: aut quid sentis maxime? PHIL.
Triā esse que bona sunt. eaq; cōsistere: in animo:

in corpore: in rebus externis. EMP. Humana
sapis. quanti autē est? VEN. Viginti minaz.
EMP. Nímiūm. dicis. VEN. Non ita est o
beate tu. etením habere ipse argentum aliquod
uīdetur: Itaq; emere eum non facile preuenias.
preterea cognosces ex eo: quantum culex uiuit
tempus: & in quantam altitudinem mare a sole
lucem excipit & illustratur. & qualis est anima
ostreorum. EMP. T. O Hercules quanta ista
subtilitas diligentiaq; ueritatis? PHI. Quid
si audias multa alia acutiora & p̄spicaciora hīs?
de semine & generatiōe: & in uuluis fictione em-
brionum atq; ut homo ē risibile: asinus uero neq;
risibile est: neq; fabricat: neq; edificat neq; nauig-
at. EMP. Venusta admodum dicis & utilia
documenta. Itaq; emo eum uiginti. VEN. D.
Sit. Quis nobis residuus relinquitur? nempe hic
meditabūdus. Adi tu opiria citatimq; decātare;
Iā enim plures recedunt & refluant & in paucis
uenditio erit: tamen quis & hunc ipsum emit?
EMP. Ego: sed imprimis dic mīhi tu quid scis.
PHI. Nihil. EMP. T. Quonam istud modo
dixisti? PHI. Nempe quia nihil penitus esse
mīhi uīdetur: neq; quod tu homo quidā existis

E M P. Multo magis hoc ignoro. **PHI.** O inopiam difficultatemq; sciendi? **E M P T.** Sed quid tibi trutina; & examina ista uolūt. **PHI.** Libro atq; pondero in eis ipsis: rationes; & dirigo ad equum; atq; par: cum autem diligenter pares & equilibres uidero: tum demū; tū ignoro quid sit uerius. **E M P.** Rerum autem aliarum quid nam agas apte atq; ordine. **PHI.** Omnia; preterq̃ fugitiuum persequi. **E M P.** Quid hoc tibi impossibile? **PHI.** Nempe o uir bone quia non deprehendo neq; consequor. **E M P.** Merito. tardus enim eē & segnīs & ignauus uideris. Sed quis tibi scientie finis est? **PHI.** Inscitia & ruditas; & indisciplinatio & neq; audire neq; uidere. **E M P.** Ergo & surdum simul & cecum te esse dicis; & sine iudicio: insuper & sine sensu; & omnino a uerme & lumbrice nihilo differentē. emēdus es propterea. Quanti hunc dignū dicis. **VEN.** Mine unius attice. **E M P T.** Cape. quid ais heus tu? emi te. **PHI.** Incertum est. **E M P T.** Nequaq̃. etenim & argentum solui. **PHI.** Inhibeo super hoc & delibero. **E M P.** Immo uero sequere me: quemadmodum oportet seruum meum. **PHIL.** Quis scit an uera ista

dicas? EMP. Nepe preco & mīna; & p̄sentes
homines. PHILO. Adsunt enim nobis qui?
EMP. Sed ego te iam cōsciens; in pristinū
persuadebo te esse domīnum secundum peiorem
rationem. Inhibe super hoc. PHI. Non me
Ioue. Sed iā enuntiaui tuiq; sententiā. VEN.
Tu quidē desine contendere; & sequere emptorē
qui te emit. Vos in crastinū reicio; ut enim sunt
idiote & opifices tabernarii & institores & nun-
dinatores; & qui in uenditionibus & emptiōibus
in mercaturis in cauponis commercantur huius-
modi uitas sumus uendituri.

Intitolato

credo chisto libro sia
de mense x langalao

delozmo x abzofo